

DE GEER GEDROST!

Oud-Premier, met een opdracht onderweg naar Indië, vertrok vanuit Lissabon naar bezet Nederland

DE NEDERLANDSCHE REGERING BESCHULDIGT HEM VAN DESERTIE EN TROUWBREUK

Batavia, 7 Febr. (Aneta). De omroeper van „Radio Oranje” deelde in de uitzending van hedennacht mede, dat volgens een in de pers verschenen bericht, dat door den Nederlandschen Gezant werd bevestigd, oud-Premier De Geer gisteren onverwacht Lissabon heeft verlaten opweg naar Nederland.

Omtrent deze belangrijke gebeurtenis las de chef van den Regeerings Persdienst namens de Nederlandsche regering te Londen een officieele verklaring voor.

Hierbij wordt er aan herinnerd, dat in Juni 1939 het Kabinet-Colijn de portefeilles ter beschikking stelde, en hoe daarna de heer De Geer een op brede basis steunend Kabinet vormde, dat dus de invasie beleefde en het verzet daartegen leidde. Het kon zich met H. M. de Koningin te elfder ure aan den greep van den vijand onttrekken.

Daarmede werd vooreerst bereikt dat de regering geen gijzelaar werd, dat zij het onbezette deel van het Koninkrijk in volkomen vrijheid kon besturen en daardoor den strijd kon voortzetten tegen den overweldigder van het in Europa gelegen Rijkgebied.

Het is duidelijk dat de heer De Geer als leider van het op dat oogenblik aan het bewind zijnde Kabinet voor al deze daden de mede-verantwoordelijkheid droeg. Dat H. M. de Koningin hem in September, ontheffing van zijn ministerieele verantwoordelijkheid verleende, is een daad waarvoor naar goed Nederlandsche Staatsrecht geen verantwoordingsplicht bestaat. De Kroon kan daarvoor elke grondige reden hebben, die zal worden bekend gemaakt wanneer zij dat nodig mocht oordeelen in het Landsbelang.

Gaarne had de regering, den bejaarden staatsman na zijn aftreden in ruste terugkeer naar den huiskring haard gegund. In andere omstandigheden dan nu in Nederland bestaan, zou dit wellicht hebben gekund, maar allen, die in bezet gebied leven, weten, dat op een normaal fatsoensbegrip van de zijde van de Deutsche bezettingsautoriteiten niet kan worden gebouwd.

Gij zult daarom beseffen, dat de regering zwaar wegende redenen kan hebben om oud-Premier De Geer evenmin aan de bezetters uit te leveren als zij in Mei j.l. Premier De Geer in Deutsche handen zou hebben gelaten.

De heer De Geer kende deze meening der regering. Zij werd uitdrukkelijk op schrift medegedeeld en hij heeft haar geldigheids ook schriftelijk aanvaard.

De regering zocht echter een mogelijkheid om den grijsen staatsman terwille te zijn en verleende hem daarom een opdracht, die hem naar een der onbezette delen des Rijks zou voeren, waar hij tevens in den huiskring van naaste verwanten zou kunnen verblijven.

De positieve medewerking der Koninklijke Nederlandsche Regering bij het vertrek van den heer De Geer uit Engeland werd dus alleen verleend in het vertrouwen, dat hij zich zou begeven naar dat onbezette Nederlandsche gebiedsdeel, een voorwaarde, die de heer De Geer ook uitdrukkelijk aanvaardde.

De Koninklijke Nederlandsche Regering heeft nu moeten constateren dat Zij zich in den heer De Geer heeft vergist. Zij heeft het uithoudingsvermogen van den heer De Geer onderschat, en is in Haar vertrouwen op zijn loyaliteit beschaamd.

De heer De Geer heeft immers, zonder andere waarschuwing dan een op de valreep verzonden brief aan een der Kabinetsleden, de hem verleende opdracht neergelegd en is naar bezet Nederland afgereisd.

De Minister van Staat heeft het niet noodig geoordeeld, H. M. de Koningin in kennis te stellen van zijn voornemen. Evenmin heeft hij van de regering, die hem voor een bepaald doel uitzond, toestemming gekregen in deze opdracht verandering te brengen.

De regering acht het haar plicht, uitdrukkelijk te zeggen, dat zij dit beengaan niet slechts betreurt, maar zeer tot haar leedwezen bestempelen moet als een daad van desertie, die een zwarte vlek werpt op een leven, dat zij zoo gaarne in waardigheid had zien eindigen.

Wij en gij ginds, de Koningin en het Kabinet, maken allen een zeer zwaren tijd door. Wij zullen u dus niet lastig vallen met ons leed. Trouwens, wij kunnen aan het gebeurde niets meer veranderen.

Wij kunnen ons alleen troosten met de gedachte dat de latere historischrijver een pijnlijke en voor het nationaal belang zoo schadelijke woordbreuk van den vorigen Minister-President te boek zal stellen als een tragische teleurstelling in geplaatst vertrouwen.

De verklaring besluit met de opmerking, dat er nog mensen zijn, die de illusie koesteren dat vrijheid met inschikkelijkheid kan worden gekocht inplaats van met kracht en karakter te worden veroverd.

Mevrouw De Geer ernstig ziek.

Reuter, uitvoerig van een ander in haar werelddienst melding makende, wijst er op dat de staatsman 78 jaar oud is. Verklaard wordt, dat het ongelukkige incident in geen geval iets betekent ten opzichte van wijziging van het vaste besluit der Koninklijke Nederlandsche Regering om den oorlog tegen Duitsland aan de zijde van den Britschen bondgenoot tot de uiteindelijke overwinning voort te zetten.

Reuter wijst er voorts op, dat de heer De Geer in Lissabon vernam dat zijn echtgenoot, die nog altijd in Nederland is, gevaarlijk ziek is.

Een vooraanstaand Nederlander in Londen verklaarde nog aan Reuter: „De heer De Geer leed onder zijn ouderdom en verlangde naar zijn familie. Hij was zeer verzwakt. Hij was in vredetijd een bewonderenswaardig Premier, doch niet een man voor een taak welke de oorlogvoering op zijn schouders legde.”

BRITSCHES oorlogscredieten

Wat de krijg aan Engeland kost

Londen, 6 Febr. (Aneta Reuter). Het Lagerhuis keurde de aangevraagde kredieten ten bedrage van 1.600 miljoen Pond Sterling goed.

Credieten voor 1.600 miljoen Pond Sterling aanvragen, de ziele der Britsche Minister van Financiën Kingsley Wood heden in het Lagerhuis, dat de dagelijkse uitgaven van Engeland thans 12 1/2 miljoen Pond Sterling bedragen.

Wanneer 31 Maart het huidige financieele jaar eindigt, zal in totaal 3300 miljoen Pond Sterling voor de Britsche strijdkrachten zijn uitgegeven, afgezien nog van andere bedragen voor algemeene landsuitgaven.

De nationale spaarcampagne leverde het eerste jaar 1140 miljoen Pond Sterling op. De Minister achtte inflatiegevaar niet direct aanwezig.

Kingsley Wood.

Voor een vrij Roemenië

Londen, 6 Febr. (Aneta-Reuter) Het te Londen opgerichte Roemeense comitè gaf een manifest uit van vier punten:

A. De bevrijding van Koning Michael uit zijn huidige vernederende positie en hem aan te stellen om als grondwettelijke democratische koning te regeren.

B. De strijd voor de vereniging van het Roemeense volk binnen zijn natuurlijke grenzen.

C. De bevrijding van Roemenië uit de tijdelijke slavernij en het land te helpen vrijelijk zijn eigen regeringsstelsel te bepalen.

D. Samenwerking in de schepping van een nieuwe orde in Europa, gebaseerd op territoriale onafhankelijkheid met gelijke rechten voor alle volken, in tegenstelling tot de materiële en geestelijke slavernij van het Hitlerdom.

ANTONESCU KAN GEEN MILDHEID MEER TOONEN

Boekarest, 6 Febr. (Aneta-Reuter) Antonescu publiceerde nieuwe strenge wetten en deelde mede dat het staatsbelang niet toeliet dat hij in de toekomst mildheid toont.

Een decreet is uitgevaardigd waarbij de geheele wetgeving terzake van de handhaving van de orde is geminificeerd.

Dit decreet verbiedt alle politieke demonstraties.

De raids op Engeland

Londen, 6 Febr. (Aneta Reuter). De Deutsche lucht-activiteit boven Engeland was in den afgelopen nacht weer op kleine schaal en wijderspreid.

Een communiqué van het Ministerie van Binnenlandse Veiligheid meldt dat bommen op Oost- en Zuid-Oost-Engeland en Groot-Londen werden geworpen. Er werd schade aangericht, doch niet zwaar. Het aantal slachtoffers, waarvan melding wordt gemaakt is gering.

UIT VICHY

Londen, 6 Febr. (Aneta Reuter). De radiostations in onbezet Frankrijk drongen heden, na de uitzending van de nieuwsberichten, bij de jonge Franschen aan op dienstneming in het leger.

Darlan is hedenmorgen naar Parijs vertrokken. Naar verluidt, heeft hij Pétain's tegenvoorstellen bij zich. Hij wordt in den avond van 7 Februari of den morgen van 8 Februari terugverwacht.

Pétain ontving heden den Amerikaanschen ambassadeur Leahy.

„Lease and Lend”

Het ontwerp maakt goede kansen

GEEN BELANGRIJKE WIJZIGINGEN

Washington, 6 Febr. (Aneta-Reuter) Gisteravond was het Huis van Afgevaardigden tot laat bijeen om het debat inzake de „Lease and Lend”-bill te beëindigen.

Het Huis is thans gereed om de verschillende amendementen te onderzoeken, waarvan de voornaamste zijn:

A. De verklaring dat de wet niet voorziet in het conveyeren door Amerikaansche schepen.

B. De vaststelling van een maximumbedrag dat kan worden uitgegeven.

C. De clause dat de President steeds met de leiders van leger en vloot moet overleggen voor schepen met wapenen en ander materiaal aan Engeland worden overgedragen.

Het Huis stemde met 111 tegen 74 stemmen tegen een voorstel-Mundt om in het ontwerp een waarschuwing aan den President op te nemen tegen het conveyeren van Amerikaansche vaartuigen naar belligerente havens.

Goedgekeurd werd evenwel de bepaling, welke verklaart, dat niets in het ontwerp kan worden uitgelegd als toestemming of machtiging tot het conveyeren van schepen door Amerikaansche oorlogsschepen.

Nader seint Reuter, dat het Huis van Afgevaardigden met 206 tegen 145 stemmen een eerste poging verijdelde om den oorspronkelijken tekst van de Lease and Lend Bill te wijzigen en te vervangen door een ander wetsontwerp, waarbij steun aan Engeland zou worden verleend uit een crediet ten bedrage van twee milliard dollar.

Later keurde het Huis voorloepig een voorstel goed om de bevoegdheden, die het wetsontwerp den President verleent, voor het sluiten van contracten, tot vijf jaar te beperken. Het voorstel, was afkomstig van democratische leden van de Buitenlandse Zaken-Commissie uit het Huis van Afgevaardigden. Het doel ervan was, het hoofd te bieden aan protesten, dat de President contracten zou kunnen aangaan voor den datum waarop zijn bevoegdheden afloopen, namelijk 1 Juli 1943.

De voorgestelde tijdlimiet van vijf jaar geldt echter niet voor betalingen in rubber, tin of andere vormen van vergoeding die buitenlandse regeeringen zouden willen geven in ruil voor materiaal.

De bevoorrading van Malaya

Singapore, 6 Febr. (Aneta Reuter). De regering van Malaya aanvaardde de afzending van de jongste Eastern Group Conference te New Delhi inzake de leverantie van oorlogsmateriaal. Een nieuw Departement van Bevoorrading is ingesteld om het plan uit te voeren.

De Australische Oorlogsraad bijeen

De ontwikkelingen in den Far-East

Melbourne, 6 Febr. (Aneta-Reuter). De Australische Oorlogsraad kwam bijeen ter bespreking van de ontwikkelingen in het Verre-Oosten.

De discussies werden bijgewoond door vice-admiraal Sir Ragner Colvin, die door de Britsche Admiraliteit bij de Australische regering is gedetacheerd als lid van den Australischen Marineraad, en Air-Chiefmarshall Sir Charles Burnet, chef van de Australische luchtmacht.

AMERIKA EN JAPAN.

San Francisco, 6 Febr. (Aneta Reuter). Nomura (de nieuwe Japansche ambassadeur) verklaarde heden bij aankomst dat er geen vraagstukken zijn tusschen Japan en de Verenigde Staten die niet op vriendschappelijke wijze geregeld kunnen worden.

Amerika's diplomatie

Belangrijke mutaties

Washington, 6 Febr. (Aneta Reuter). John G. Winant, oud-directeur van het Internationaal Arbeidsbureau te Genève, is voorgedragen als Amerikaansche ambassadeur te Londen. Roosevelt zond de voordracht naar den Senaat.

Nog legde de President den Senaat voordrachten voor voor de benoeming van Drexel Biddle (gewezen ambassadeur in Warschau) tot ambassadeur bij de Belgische regering te Londen en gezant bij de regeeringen van Nederland en Noorwegen.

Voorts is er een voordracht tot benoeming van Clarence Gauss, Amerikaansche gezant in Canberra, tot ambassadeur in China, als opvolger van N.T. Johnson, die gezant in Canberra wordt.

Best Fish, Amerikaansche gezant in Egypte, wordt gezant in Lissabon.

Gezant in Egypte wordt Alexander Kirk, ambassade-raad in Rome.

De Amerikaansche gezant in Canada Pierpont Moeffer zal naast dit ambt het gezantschap voor Luxemburg te vervullen krijgen.

De Britsche handelsmissie in Zuid-Amerika

Lord Willingdon legt de leiding neer

Londen, 6 Febr. (Aneta Reuter). Lord Willingdon, daartoe door zijn slechte gezondheid gedwongen, zal het leiderschap van de succesrijke Britsche handelsmissie in Zuid-Amerika neerleggen, en binnenkort naar Engeland terugkeeren. Hij bezocht echter reeds de meeste Zuid-Amerikaansche landen en mist slechts Columbia en Venezuela.

De missie zal zonder hem doorreizen.

AMERIKA'S PACIFIC-VLOOT OP MANOEUVRE.

New York, 6 Febr. (Aneta Reuter). De Amerikaansche Pacific-vloot is geheel uitgevaren voor manoeuvres.

Op vijf fronten...

DE OORLOG IN AFRIKA

Cairo, 6 Febr. (Aneta Reuter) Het Britsche vijf-frontenoffensief in Lybië verloopt overal bevredigend.

Een Britsch communiqué dat heden werd uitgegeven meldt dat in Lybië de opmarsch in de richting van Benghazi voortduurt.

In Erythrea sluiten de Britsche strijdkrachten thans de krachtig verdedigde Italiaansche stellingen rond Keren in. Meer Zuidwaarts worden de Italiaansche strijdkrachten, die zich uit Barentu in Oostelijke richting hebben teruggetrokken krachtig achtervolgd in het Tole-gebied.

Tot dusverre zijn ongeveer 15.000 gevangenen, meerendeels Italianen, gemaakt, terwijl nog meer materiaal van allerlei soort is buitgemaakt.

In Abessinië maakt de Britsche opmarsch lange den weg naar Gondar goeden voo-gang, ondanks de talrijke mijnenvelden die door den vijand zijn gelegd om den terugtocht te dekken.

In Italiaansch Somaliland wordt de Britsche penetratie in alle sectoren over de vijandelijke grens steeds dieper. Tot dusver leed de vijand verliezen die niet in verhouding zijn tot de Britsche verliezen, die te verwaarlozen zijn.

Amerika en Mexico

Belangrijk verdrag op komst

New York, 6 Febr. (Aneta Reuter). De Verenigde Staten en Mexico zullen binnenkort een verdrag van „goede nabuurschap” onderteekenen, waarbij alle tusschen de beide landen hangende vraagstukken zullen worden opgelost; aldus een telegram uit Washington. Verklaard wordt, dat Sumner Welles en Najera (Mexicaansche ambassadeur) het verdrag formuleerden, dat naar verluidt — een „massale” regeling is inplaats van een regeling bij stukken en brokken.

Het olie-geschied zal — naar verluidt — bij rechtstreekse overeenkomst tusschen de Mexicaansche regering en de oliemaatschappijen worden geregeld.

De P.A.A.-route op Europa

New York, 6 Febr. (Aneta Reuter). De P.A.A. maakte bekend, dat de Dixie-Clipper met Willkie aan boord te Bolama (West-Afrika) is gearriveerd. Dit toestel opende een nieuwe thuisvlucht-route voor de Clippers uit Europa.

Dit was de eerste maal dat een Amerikaansche commercieel vliegtuig Afrika aandoot, en de eerste maal dat een deel van Afrika door de lucht met Amerika wordt verbonden.

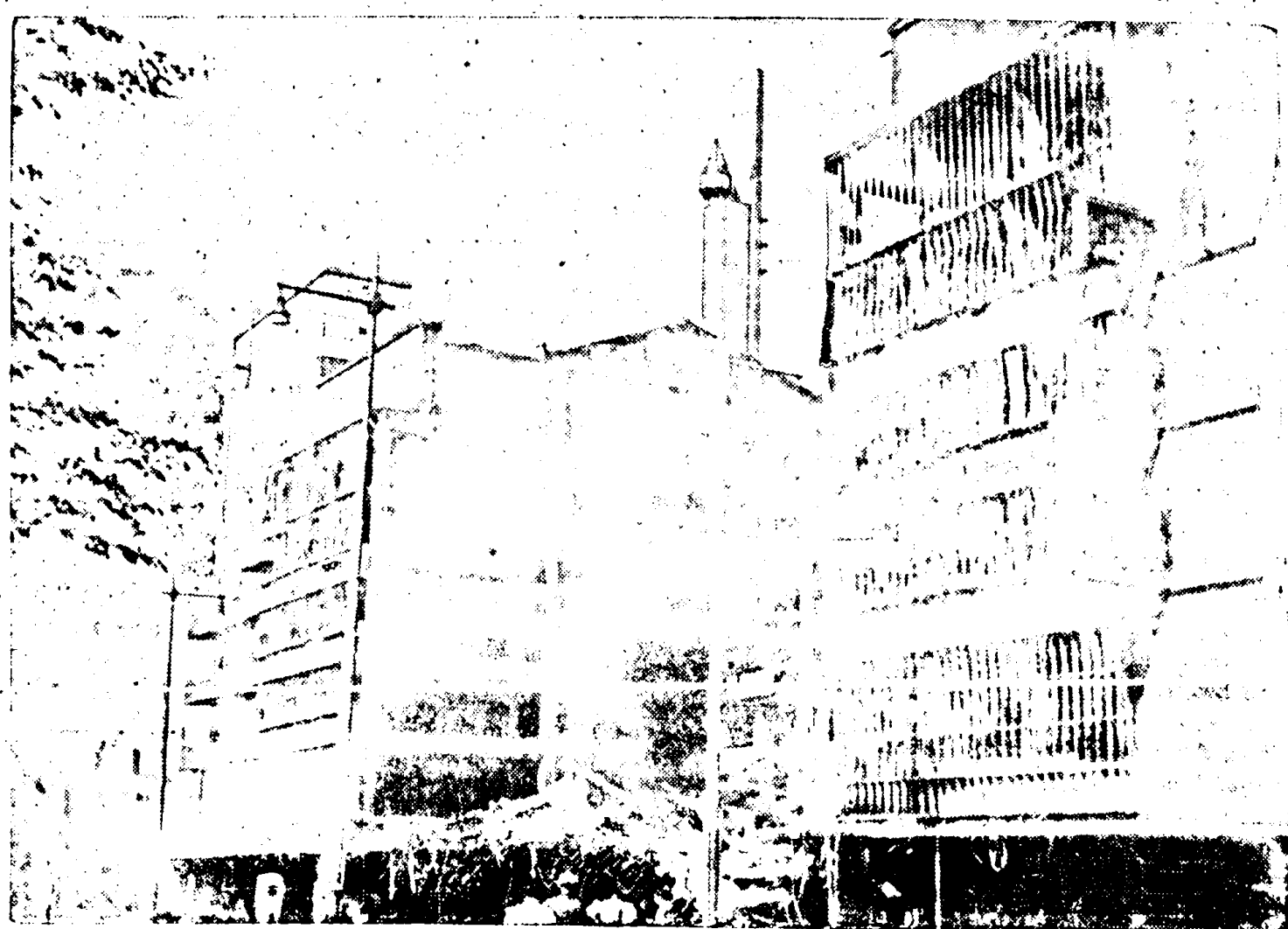
BUTLER GEEN MINISTER VAN KOLONIEN

Vacature wordt vervuld door een Peer

Londen, 6 Febr. (Aneta-Reuter) Reuter verneemt dat onder-minister van Buitenlandse Zaken R. A. Butler niet zal worden benoemd tot Minister van Koloniën, doch aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken verbonden blijft.

Gelijk op 5 Februari werd verklaard zal de vacature op het Ministerie van Koloniën die is ontstaan door den dood van Lord Lloyd, door een Peer worden vervuld.

ROTTERDAM

Ravages en puin kenmerken ook nu nog Rotterdam!

Aanteekeningen

De man, die zich zelf vonniste

Wij leven in een tijd waarin volken gezuiverd en mannen gewogen worden. Wij zien overal om ons heen dat de verdragers, de ruggegraattoelen en de intriganten zichzelf denooneeren omdat zij meenen dat in den heksenabbat van de leugen voor hen wel een voordeelige plaats te vinden zal zijn.

Elk land kent steeds zijn zwakkelingen die den tijd van de beproeving niet kunnen doorstaan, en die gedreven door hun innerlijke ondeugd zichzelf uitwerpen en schandvlekken.

En wanneer wij zagen welke troebele elementen zich in het verscheurde veronderde Frankrijk naar de oppervlakte drongen, dan mochten wij ons nog gelukkig prijzen.

Enkele op zich zelf staande individuen uit het grauw van onze natie hebben zich dienstbaar gemaakt aan de Duitse zaak, en deel genomen aan het Duitse verraad, maar sinds de overduidelijke verhalen van psychisch ontzette vluchtelingen beter gecontroleerd kunnen worden weten wij dat ons volk in zijn groote massa getrouw is geweest.

En al heeft men enkele weken van versagen gekend, geen leidende figuren in Nederland zijn tot nationale schande geworden.

Een was er, waarvoor velen en ook wij dachten. Dat was de Geer, de man die altijd weer in de nationale politiek het compromis en de halfheid had doorgezet, de politicus, die aan het hoofd van de regering kwam wanneer mannen met een krachtiger karakter dan hij tegen intrigues van het partijwezen waren vastgelopen.

De Geer was in Nederland de typische vertegenwoordiger van het middelmatisme dat in wezen plichtsverzuim is. En het was de geest van dezen man die al te langen tijd, telkens weer redder in den nood van het parlement ten gerieve van karakterlozen, en demagogen die hun plicht niet aandurften, zijn stempel op de Nederlandse politiek heeft gedrukt.

Kanonnen die ontbraken, vliegtuigen die wij misten op het kritieke oogenblik, vreemdelingen die in den rug van ons leger bleven, omdat men het niet gewaagd had ze uit te zetten, dit alles was het gevolg van een parlementaire geestesgesteldheid waarvan hij het middelpunt had gevormd. Hij heeft bovendien de verantwoordelijkheid gedragen voor de laatste tragische maanden nadat hij, met den vijand reeds voor de poort, nog een laatste maal politieke groepen, die toen nog niet beseften hoe ernstig de toestand was, de gelegenheid heeft gegeven om een compromis-politiek te voeren.

Een open botsing tussen Colijn en de katholieken hadde toen misschien het land kunnen redden, het compromis stelde de Geer, de wankelmoedige aan het hoofd. Nochtans, nadat ons land overvloedig was en hem ongetwijfeld een niet onbelangrijk deel voor de schuld van de debacle moest worden toegeschreven, hebben de Nederlanders die over hem nog het vrije woord konden voeren in een nobel gevoel van loyaliteit dezen man gespaard.

Zelfs toen hij heenging, later dan wij het allen wenschten, heeft men weer, uit eerbied voor de eerlijkheid van het volk, dat hij eens vertegenwoordigde van hem willen denken dat hij althans door 's lands tragisch lot geleerd zou hebben, en dat zijn terugtrekken nog iets had van een aflossing van de schuld waarmede een man, die zijn fouten heeft ingezien, goed maakt wat hij nog kan.

De Geer heeft de loyaliteit van degenen die om hem heen stonden en van de Nederlanders die scherpe critiek hadden kunnen uitoefenen op zijn beleid, niet gehonoreerd. Erger nog, De Geer was reeds een verzaker naar den geest, toen hij, zelfs nadat de Duitschers ons grondgebied bezet hadden, nog bleef spreken in den ouden neutralen toon.

Dit heeft verontwaardiging gewekt, maar men heeft de Geers fouten toen nog onderschat, omdat men niet dorst te veronderstellen dat zijn flauw gepraat kwaad-aardig was dan de slapheid van een ruggegraattoelen man, die al te slechte eigenschappen van een reeds overleefde regentklasse in zich droeg.

Het kan ons niet tot schande worden aangerekend dat wij niet begrepen hoe de Geer toen reeds den weg over Lissabon voor zich openhield.

Nu is hij gedeseerdeerd, eenvoudig gedeseerdeerd, en dit is erger nog dan het droegen van een matroos die de lucht van de wal niet kan kwijtraken.

En nu kan men zeggen dat de Geer een oud man is en dat zijn echtgenote slek was, maar een eenvoudig militair die om deze reden zou deserteeren in tijd van oorlog van zijn post of van zijn opdracht, dien eenvoudigen man komt een kogel toe. Wij zien niet in waarom een man die zoveel verantwoordelijkheid te dragen

heeft, als hij en die zoo hoge posities in naam, verontschuldigd zou kunnen worden. En de vooraanstaande Nederlander, van wie in de telegrammen gewag wordt gemaakt, had voor zijn sentimentele mededeelingen deed, zich moet beraden naar den geest van de oude krijgswet in oorlogstijd, die met groote gestrengheid straft al wie bij een executie om genade roept.

Uiteraard kan men ten allen tijde psychische verklaringen vinden voor lafhartige gedragingen, maar schier talloos zijn de soldaten die in den oorlog gefusilleerd werden en die niet anders hadden gedaan dan toegeven aan een plotseling opkomende, ontzettende paniekstemming.

Nochtans zijn zij terecht voor den muur geplaatst.

Wij leven in oorlogstijd, en minister de Geer is gedeseerdeerd.

Niet zoo maar, in een heftige psychische opvoering, in een aanval van angst.

Op slinksche wijze heeft hij van de gelegenheid, die de reis hem bood, gebruik gemaakt om zijn Koningin, en de regering die hem een opdracht gaf te verpanden, en hij deed dit, zoals uit zijn brief op den valreep, blijkt met voorbedachten rade.

Daarom alleen reeds nemen wij geen onschuldig lijkende voorstelling aan.

Maar bovendien, wanneer men de telegrammen leest dan ziet men daaruit dat de regering, het is waarlijk hemelgierend, zich nu reeds moet dekken tegenover het mogelijk verraad van dezen man.

Thans worden bepaalde geruchten ook van grootere betekenis.

Het was niet onbekend dat de Geer al eerder het verlangen te kennen heeft gegeven om naar Nederland te gaan, teneinde daar weer zijn plooi- en compromis-inclinet tot te vieren, om zijn geef- en neem-politiek tot den overweldiger toe uit te strekken.

Hij was altijd een negatief man, hij werd ten slotte, steeds verder verwordend in zijn zedelijke kwaal, een defaïst en deserteur.

Hij vonniste zich zelf.

Nu moet de regering er tegenoverden blijkaar, ook nog om den val van zijn eigen kleine persoonlijkheid boudeerende man op wijzen, dat zijn ontslag gerechtvaardigd was, nu moet zij — de verontwaardiging overmeestert ons weer nu wij het moeten schrijven — verklaren dat het verleggen van de regeringszetel naar Londen onder de Geers verantwoordelijkheid als premier plaats had, omdat zij blijkaar aanleiding heeft om aan te nemen dat hij straks in het moederland af zal keuren hetgeen geschied is, en tegenover Hare Majesteit de Koningin een politiek zal gaan voeren die uitgaat van de gedachte dat de regering ongelijk had door zich aan de greep van den overweldiger te onttrekken.

Zoo wordt ook de zin begrijpelijk dat men hem niet kon achterlaten.

Men heeft dezen man nog moeten overreden om zijn plicht te doen en hem moeten bewegen om zijn koningin toen reeds niet in den steek te laten.

Daarom weten wij dat deze reis nog iets anders is dan de daad van een 78-jarigen grijsaard die, zijn levenlang niet getraind zijnde in het richtig gebruik van zijn ruggegraat, op zijn ouden dag zichzelf in het slijk werpt.

Deze man heeft onze zaak verraden.

Hij, toonde zich reeds te voren defaïst en hij maakt ons ten schande.

Zoo ver gaat zijn lafheid dat hij dat doet op een oogenblik waarop zijn daad minder dan ooit had mogen geschieden.

Maar er is een middel waardoor die schande van ons afgenomen wordt, en dat is door dezen man volkomen uit te werpen, zonder verdere frasen.

De Geer is heengegaan waar hij thuis hoort, onder de hiel van de Pruisen.

En wij zijn rijker geworden omdat wij hem missen.

HET INCIDENT IN SHANGHAI'S GEMEENTERAAD.

Shanghai, 6 Febr. (Aneta Reuter). Hayashi, die gearresteerd is wegens het verwoeden van den voorzitter van den Gemeenteraad, Keswick, is in verband met zijn boogveerdigheid op vrije voeten gesteld, op voorwaarde dat hij niet zal trachten te vluchten en het gerechtelijk onderzoek niet zal bemoeilijken.

Hayashi zal te Nagasaki worden berecht; wegens poging tot moord.

DOODVONNISSEN IN NOORWEGEN.

Londen, 6 Febr. (Aneta Reuter). Volgens het Norsk Telegram Bureau heeft de Duitse Krijgsraad te Bergen drie Noeren ter dood veroordeeld, die ervan beschuldigd waren dat zij inlichtingen inzake de Duitse strijkrachten met een geheimen zendder doorgaven.

DONOVAN IN PALESTINA.

Jeruzalem, 6 Febr. (Aneta Reuter). Kolonel Donovan, Roosevelt's speciale afgezant, is heden hier aangekomen. Hij had een bespreking met den Hoogen Commissaris Sir Harold MacMichael.

Donovan deelde mede, dat hij mogelijk naar Londen zou terugkeeren alvorens naar de Vereenigde Staten te vertrekken.

DE R.A.F.-OPERATIES.

Londen, 6 Febr. (Aneta Reuter). Volledige berichten inzake de operaties van gisteren toonen aan dat twee jagers met hun piloten verloren zijn, beneval die welke reeds zijn aangekondigd, aldus luidt een communiqué van het ministerie van luchtvaart.

Gisteren zijn dus in totaal zeven toestellen verloren gegaan.

Finaal mislukt Italiaansch offensief

Athene, 6 Febr. (Aneta Reuter). Volgens Radio-Athene eindigde de Italiaansche tegenaanval, gisteren in het centrale front ingezet, in een desastreuze Italiaansche nederlaag. De vijand wierp vele troepen, tanks en pantserauto's in den strijd, pogend door de Grieksche linies te breken. De Italianen werden teruggevoerd tot voorbij het beginpunt van hun aanval. Zij verloren zeer veel manschappen en materiaal. Veel tanks en pantserauto's werden vernield.

De operaties in het Albanisch hebben gisteren in alle sectoren een bevredigend verloop gehad. In een bergketen voorbij Kilaconsa consolideerden de Grieken hun jongste winsten en organiseerden nieuwe posities met het oog op uitgebreide operaties zodra het weer opklaart.

De Grieksche artillerie was actief in den noordelijken sector, doch slecht weer werkte belemmerend.

In het kustgebied werden eenige voordeelingen gemaakt.

THAILAND EN FRANKRIJK

Tokio, 6 Febr. (Aneta Domei). Het Inlichtingenbureau deelde mede, dat de eerste zitting van de Thailandisch-Franse Vredesconferentie morgen om 16 uur plaats heeft in de ambtswoning van Premier Koinoye.

DE AMERIKAANSCH E CONOMISCHE MISSIE NAAR CHUNGKING.

Londen, 6 Febr. (Aneta Reuter). De Amerikaansche economische missie naar China onder leiding van Laughlin Currie arriveert waarschijnlijk morgen te Chungking, ofschoon terzake nog geen definitieve berichten uit Hongkong zijn ontvangen. Een groote menigte, waaronder vertegenwoordigers van de Amerikaansche ambassade en Chinese functionarissen, was heden op het vliegveld ter verwelkoming, doch de missie arriveerde niet.....

GROOTE OVERSTROOMINGEN BIJ SMYRNA.

Smyrna, 6 Febr. (Aneta Reuter). Weergaloze regens in West-Turkije hebben ten gevolge dat een gebied van ruim een miljoen acres in het district Smyrna geheel onder water staat. De reusachtige stortvloed sleepte bruggen mee, en verwoestte de wegen. Telegraaf- en telefoonpalen werden omvergehaald.....

De omvang van de schade kan nog niet geraamd worden.

NIUWE AMERIKAANSCH KRUISERS.

Washington, 6 Febr. (Aneta-United Press). Het Departement van Marine maakte bekend, dat Roosevelt aan de nieuwe kruisers de namen gaf: "Philippines", "Hawaii", "Puerto Rico", "Samoa", "Guam" en "Alaska", waarmede hij eer betuigde aan gebieden der insulaire bezittingen.

ERNSTIG VLEGONGGLUK IN AMERIKA.

Winnipeg, 6 Febr. (Aneta-Reuter). Alle negen passagiers en drie bemanningsleden zijn gedood toen een Trans Canada Airline-toestel heden in de nabijheid van Armstrong (Manitoba) neerstortte.

WILLKIE'S BEROEP OP DE DUITSCHERS.

Berlijn, 6 Febr. (Aneta United Press). Duitse gezaghebbers verklaren, dat Willkie's beroep op het Duitse volk om "tegen de tyrannie te strijden" geen groote belangstelling vindt in Duitsland.....

Medan, de Assche-poester der vliegclubs

En weer zijn er struikelblokken MAAR HET BESTUUR BLIJFT OPTIMISTISCH

Zes ver is het nu al gekomen, dat Medan openlijk de „Assche-poester onder de vliegclubs" wordt genoemd. In dezen term schuilt een niet onder stoelen en banken gestoken medelijden met Deli, dat nu al uren, dagen, maanden sukkel om ook een vliegclub te hebben met een vliegtuig en toebehooren en niet zondeert! Want de vliegclub is er wel, de aspirant-vliegers zijn er ook, maar zonder vliegtuig en instructeur is het bezwaarlijk vliegen.....

Het is het bekende weekblad „De Vliegwereld" dat onze vliegclub dien sprookjesnaam heeft gegeven en terwijl wij volmondig moeten erkennen dat het inderdaad terecht is gebruikt, mag daaraan de vraag worden toegevoegd of het niet triest is, dat het zoo ver moest komen.....

Medan behoort tot een van de virtueste vliegcentra, het animo was bijzonder groot, in korten tijd gaven zich tientallen werkende leden op en toen men even van de heerlijkheid had gesnoept, werd het vliegtuig afgenomen, om nooit meer terug te keeren.

Hoe dit geschiedde en met welke onfeitelijke dat plaats had, zoals de noodzakelijke revisie en het vlak daarop uitbreken van den oorlog, hebben wij reeds eerder en vaker uitvoerig vermeld.....

Thans willen wij het zelfs daarover niet meer hebben, doch het allerlaatste struikelblok noemen, dat ook weer recente plannen schijnt te verijdelen.....

Men had namelijk gedacht dat de komst van een vliegtuig binnenkort tot de zekerheden behoorde en al was het dan niet het vroegere lesvliegtuig, doch een ander, dat duurder in het gebruik was, het was ten minste een vliegtuig. Bovendien kreeg men te Medan de toezegging dat de hoogere exploitatiekosten geen verschil voor de Medansche vliegclub behoeft op te leveren, zoodat alles in de goede richting scheen te gaan.

En ook op dit oogenblik zou men zelfs nog kunnen zeggen, dat de komst van het vliegtuig de minste zorgen baart, dat dat wel in orde komt.

Thans is het echter de kwestie van de instructeur, die het vliegclub van Deli moeilijk maakt.

De instructeur, die men hier gehad heeft, is niet meer op Sumatra en de instructeur, die men hier hoopte te krijgen, komt niet naar Sumatra.....

Nu is het met het vinden van een instructeur bijna nog moeilijker dan met het vinden van een vliegtuig. Immers kan men van de laatste zeggen dat zij alle min of meer eender zijn en een bepaald aantal staat ter beschikking, voor een bepaald aantal vliegclubs.

Van de instructeurs kan men geenszins zeggen dat zij allen eender zijn en ook niet iedereen, die de bevoegdheid van instructie heeft, is daartoe ook geschikt. De vliegclub te Medan heeft al voldoende tegenslagen gehad, dan dat men door eigen schuld en verkeerde keuze aan de serie van tegenvallers er nog een wil toevoegen.

Bovendien moet als instructeur iemand worden gevonden, die naast zijn arbeid als leermeester der aspirant-vliegers ook een anderen werkring in onze stad heeft, daar ten slotte zijn bezigheid als vlieg-instructeur slechts een klein gedeelte van den dag oecupueert.

Dit zijn alle redenen, waardoor de benoeming van een instructeur voor Medan bemoeilijkt wordt, waarbij het feit dat onze stad zoo ver uit het centrum ligt, ongetwijfeld nog een woordje zal meespreken.

Toch heeft men de hoop niet opgegeven dat ondanks alle moeilijkheden en bezwaren, die steeds weer worden ondervonden, toch binnen afzienbare tijd begonnen kan worden, of beter: weer begonnen kan worden met de vliegens.

Een bewijs van het onverwoestbare optimisme dat het bestuur der sportvliegers kenmerkt is dat besloten werd volgende week een arts uit Medan naar Bandoeng te zenden, om aldaar een kijkje te nemen en inlichtingen van algemeenen aard in te winnen met betrekking tot de eischen die bij de keuringen worden gesteld.

Onder leiding van Dr. J. Chr. Hubach zal de Medansche arts eenige keuringen bijwonen, opdat na zijn ontkomst te Medan te dezer stede onmiddellijk met de keuringen van de aspirant-vliegers kan worden aangevangen.

Dr. Hubach is het hoofd van den Vlieg-medischen Dienst, alwaar uiteraard de eischen voor goedkeuring tot in de finesses worden behandeld.

Zoodra vliegtuig en instructeur dan in Medan zijn gearriveerd, kan te dezer stede ten minste met het werkelijke vliegen begonnen worden en gaat geen tijd meer verloren met het verrichten van de keuringen, die dan reeds hebben plaats gehad.

Wij willen deze mededeelingen besluiten met in extenso aan te halen, wat „De Vliegwereld" van de Medansche sportvliegerij zeide.....

Er gaan te Batavia geruchten dat de vliegclub Medan, die tijdelijk in een impasse is geraakt, zich weer gaat weren. Tengevolge van het feit dat op Java binnen korten tijd een vieraal vliegtuigen werd beschadigd en in reparatie moest, werd de Blücker van Medan naar Batavia teruggehaald, Sindadien kreeg Medan geen vliegtuig meer. Momenteel is het bestuur in volle actie om weer een instructeur en een vliegtuig te krijgen en wij hopen dat het den Dellen mag gelukken! De Medansche

vliegclub heeft altijd veel animo getoond en heeft nu eindelijk wel eens recht op een goede en definitieve regeling. Wij wenschen deze Assche-poester onder de vliegclubs veel succes en hopen dat de booze stiefmoeder, genaamd Luchtvaartfonds, een bevredigende oplossing kan vinden!

Afgezien van de opmerking van het blad, dat de Blücker uit Medan werd teruggehaald, omdat er op Java zoveel vliegtuigen waren beschadigd, hetgeen wel een zeer Assche-poesterige behandeling zou zijn geweest (wij blijven erbij dat de motor nagegeven moest worden en dat toen allerlei toevalige omstandigheden den terugkeer van het vliegtuig belemmerden), blijkt uit dit stukje toch wel zeer duidelijk dat men ook op Java in vliegkringen gevoelt, dat het nu toch niet langer aangaat, om Medan maar te laten wachten en wachten.

Wij houden het dan ook ten volke op de zinsnede dat wij nu eindelijk wel eens recht hebben op een goede en definitieve regeling.

Medan zal er dan wel voor zorgen dat, wanneer er eenmaal wordt gevlogen, niet meer gesproken wordt over een Assche-poester en een stiefmoeder, maar van een Doornroosje, dat gewekt werd door den kus van het Luchtvaartfonds.....

HET CANTINE-COMITE.

Cantine-avond V.O.C. en Stadswacht

Op Woensdag 19 dezer

Aan: Officieren, onderofficieren, brigadiers en manschappen van het V.O.C. en Stadswacht.

Na verkrege toestemming van onze commandanten wordt U uitgenodigd op Woensdag 19 dezer een Cantine-avond bij te wonen in de Witte Societeit. Het Bestuur der Witte was zoo welwillend om de groote zaal alsmede de voorgalerij ten behoeve van alle V.O.C.-ers en Stadswachters voor dit doel af te staan. (Bijlartzal en kleine dames-aal blijven dus voor burgersocleden dien avond beschikbaar).

Aanvang van den Cantine-avond kwart over acht; sluiting kwart voor twaalf bij het strijken der Nederlandsche vlag.

Tot civielen prijs zal koud bier, worst, saftes en croquetten, wederom dank zij de medewerking van de „Witte", worden beschikbaar gesteld.

Het zal weer een echte cantine-avond worden; dus U moet wat klein geld in Uw zak steken, teneinde Uw consumptie „over de toonbank" te kunnen betalen; (dit geldt uit den aard der zaak ook voor leden V.O.C.-ers en Stadswachters van de soos).

Op massale opkomst van alle V.O.C.-ers en Stadswachters wordt gerekend. Er zal weinig worden gezegd, matig worden gedronken en veel worden gezongen. Voor muziek is reeds gezorgd, doch eenige harmonica-spelers tijdens een deel van den avond zouden zeer welkom zijn evenals alle andere soorten musici!

Dengenen onder de V.O.C.-ers en Stadswachters, die hierin willen medewerken, wordt verzocht zich te wenden tot den heer Jan van Riemsdijk, telef. Medan 1369 of op het Bureau V.O.C., Raceterrein. Het is gewenscht, Uw boekje „Op Marsch" mede te brengen.

Het bestuur van de Witte Societeit verzocht dringend de soos dien avond niet met spijkerschoenen te betreden.

DE RIDDER-FUSELIER VAN DE „BROMO"

Adieu Europa, adieu chérie!

HERINNERING UIT 1888

Het geschiedde in Marseille, in het jaar onzes Heeren 1888, „omstreeks half October. Wij, waren als passagiers op de „Bromo" geëmbarkoord te Rotterdam, dien Zaterdagmorgen en arriveerden den volgende dag in Southampton, waar koten moesten worden geladen. Voor een jong luitenant, die pas zijn intrede doet in de maatschappij, was het een saai geschiedenis, dien Zondag in de stille havenstad, zoo vertelt Vieux Colon in het „A.I.D." Na een kort bezoek en daarbij niets bezienwaardigs te hebben gevonden, gingen wij dan ook weer terug naar ons schip.

„Meheer, d'r is een jongen met een telegram en ie zeit, dat 't veur iemand van het detachement mot zijn," aldus eenige oogenblikken later de hofmeester. Wij lazen het adres, dat luidde: „L. Ritter von H." detachement a.s. „Bromo". Is zoo iemand onder het detachement, vroegen wij. Dit bleek zoo te zijn, de man werd voorgevoerd. Wij namen hem eens goed op. Het type van een chic Hongaarsch militair, vermoedelijk officier geweest in het leger in Oostenrijk, was onze indruk. Hij stak het telegram in zijn zak, saluerde en verdween. Ook wij verdwenen in het Kanaal en vervolgden onze reis.

Tot aan Marseille hadden wij de gelegenheid af en toe bij inspecties of theorie, die gehousten moesten worden, met den „Ritter" te spreken. Een van onze Hollandsche jongens, die voor een tweeden keer naar Jan Oost ging, dit keer als korporaal, had in de bak tegen hem gezegd: „zoo ben jij een ridder? Nou, zie maar eerst, dat je „t ridder" haalt in Atjeh, daar geven wij wat om, al het andere binnen maar Europeesche smoesjes". „O, zoo," waren de Jannen hem aanstonds bijgevallen. Doch van H. was niet uit, zijn humeur geraakt en had geantwoord: „we zullen ons best ooen, hoor kameraad". Nog dikwijls kunnen wij met weemoed denken aan de brave kerels, die destijds in ons leger steeds opgewekt hun plicht deden.

In het garnizoen dronken zij dikwijls een borrel te veel, kankerden over alles en nog wat, doch zoodra het ernst werd, betoonden zij zich de dappere, volmaakt trouwhartige kerels, die zij altijd gebleven zijn. Wat was het toen dikwijls een heterogeen massa zoo'n Europeesche compagnie: Belgen, een enkele Fransman, Zwitsers, zelfs een Zweed, wij hadden van alles bij het 8ste Bataljon, doch het meest Duitschers. Er wij moesten erkennen, het waren goede soldaten en uitstekende onderofficieren. Doch dit was een halve eeuw geleden. Destijds, het klinkt haast als een sprookje, bestonden er nog fatsoenlijke Duitschers, vooral in het Zuiden en in de Rijnprovincie. Fatsoenlijke Pruisen hebben nooit bestaan.

En het is haast niet te begrijpen hoe thans heel die natie vervormd is geworden tot dat afgrijpselijke onder „de Nazi". Doch: brisons la-dessus. Tot Marseille gebeurde er niets bijzonders. Het leven aan boord verliep zooals gebruikelijk was, gelukkig zonder ruzies of incidenten. In Marseille kregen wij verlof dien avond naar den wal te gaan en daar toen juist „La Traviata" werd gegeven in het nieuwe opera-gebouw, spoedden wij ons derwaarts.

Het werd een genotvolle avond. De schoone Renée Clary, die wij een jaar te voren nog in Den Haag hadden bewonderd in de helaas later opgeheven Franse opera, speelde mede en werd zeer gefeteerd. Het beroemde air van George d'Orbel:

„Lorsqu'à de folles amours Tu livrais tes plus beaux jours....."

klinkt ons nog in de ooren.

In de pauze naar den foyer. En daar gebeurde het. Rondgaande op zoek naar een plaatsje bleven wij plotseling staan,

volkomen ébahi! Want daar zaten vlak voor ons twee personen: de eene een heer, keurig gekleed in rok, en eene jonge dame niet minder keurig en van ravissante schoonheid! Die heer was zoo waar L. Ritter von H., soldaat van het N.I. Leger en behorende tot het detachement van de Bromo! Zij zagen mij ook en L. sprong op en ging in de houding staan. Luitenant, om Godeswil! (in het Duitsch natuurlijk). Wat moesten wij doen? Kom mee daaraan, zeiden wij en wezen hem een afgelegen hoekje. „Von H. ben je gedeseerdeerd? Want dan roep ik degendarmes en laat je arresteeren". Hier viel de schoone gezellin in en zeide op hartstochtelijken toon: „Non mon lieutenant, il n'est pas deserteur, je vous le jure; ah, mon Dieu avez pitié de nous mon lieutenant". Hier mocht ik mijn charmante lezeressen vragen: welke luitenant is ook bestand geweest tegen een paar schoone vrouwenoogen, vooral als die hem smeekend aanzien, terwijl een paar tranen daarin als parels glinsteren?

Het onvermijdelijke gebeurde dan ook en ons gemoed werd week. „Ecoutez", zeiden wij tegen H., „vous allez me donner votre parole e gentilhomme que demain matin à 5 heures vous serez rentré à bord du bateau et nous n'en parlerons plus".

Vol vreugde gaf hij zijn eerewoord en stralend van geluk voegde de schoone Slavische, want dat was zij, er aan toe, „il le fera mon lieutenant, je vous le jure", waarop zij innig gearmd heengingen.

Met een oprechte satisfactie in ons hart genoten wij dien avond verder van Verdi's schoone muziek.

De volgende morgen aan boord. Wij hadden al vroeg onze koffie gedronken en waddelden quasi onverschillig naar voren. En jawel, daar zat doodonschuldig te midden van eenige zijner kameraden, onze operaganger. Sa belle amie zou ongetwijfeld spoedig op den terug weg zijn naar Boedapest.

Eenigszins nieuwsgierig namen wij H. in den loop van den dag eens apart en lieten hem vertellen hoe alles gegaan was. Het telegram, dat hij in Southampton ontving, was van „haar" geweest. Daarin had zij inedegeeld op den dag van aankomst van de Bromo in Marseille hem te zullen opwachten met zijn koffer voorzien van de noodige kledingstukken.

In het onopzettelijk pakje van een stoker was hij toen des avonds naar den wal gegaan en op dezelfde wijze des morgens om 4 uur geretourneerd. Heel eenvoudig. Toen het schip een paar uur later vertrok stonden wij beiden lang te staren naar het verdwijnende land. Adieu l'Europe, en zacht je: adieu ma chérie... De schroeven wendelden, steeds sneller ging de boot, ons medenemend, het onbekende tegemoet.....

Vieux Colon.

I.E.V. GEMEENTERAADS VACATURES TE PADANG

Ter vervulling van drie vacatures, in den gemeenteraad van Padang zijn gekozen de heeren J. Ch. Curjel Hoofd van den Comptabiliteitsdienst, H.E.J.J.A. Hartman Kok, Chef Bedrijfs ambtenaar in de klasse bij den Administratieven dienst van den I.E.V. en T. tevens afdeelingvoorzitter van het I.E.V. en J.A. Oost, Ambtenaar bij de Weekmark alhier.

Verder hebben wij vernomen, dat de heer Curjel zich bereid heeft verklaard als Welhouder van financiën op te treden, aldis de Sum. Bode.

SUMATRA BERICHT

Aan de abonnees, die gewoon zijn het Zondagblad van De Sumatra Post met het nummer van heden te ontvangen zij medegedeeld dat wegens technische omstandigheden de verzending den dag moest worden vertraagd zoodat men dit bijvoegsel morgen zal ontvangen.

DOOR DEN BLIKSEM GETROFFEN

In een kampong, in de onderafdeeling Soeliki, werden naar men aan de Sum. Bode bericht, 2 personen door den bliksem getroffen.

Het waren vader en zoon, die bezig waren een „dangau" (een optrekkje op de ladang) te bouwen.

De vader werd gedood terwijl de zoon in leven bleef, die naar het ziekenhuis te Pajakoemboeh werd vervoerd, ter geneeskundige behandeling.

Rubbernoleeringen

MEDAN 7 FEBRUARI 1941. Opgave Gijzelman & Steup. Java: 61% cent nominaal. Singapore:

Van den dag...

De slag in het Huis van Afgevaardigden

Terwijl in Europa de strijd zoowel op zee als te land voortgezet wordt, waarbij kan worden opgemerkt dat de fronten nog altijd gunstig zijn, wordt in Amerika in het Huis van Afgevaardigden een historische strijd voltrokken die nog veel belangrijker is.

En het is duidelijk dat die strijd zich reeds in hoge mate in het voordeel van de Britten en de democratieën ontwikkelt.

De Lease and Lend Bill blijkt wat haar hoofdlijnen betreft de instemming van het Amerikaanse volk te hebben, immers wat de oppositie ook moge willen een ding staat voor alle Amerikanen vast: Engeland moet in staat worden gesteld om den oorlog voort te zetten, en daartoe zal Amerika het noodige materiaal moeten leveren.

Maar in een democratisch land als de Verenigde Staten, waar bovendien door de verkiezing is bewezen dat er, zoals uit de gehele historie van de Verenigde Staten blijkt altijd een sterke oppositie gaande blijft tegen een verkozen president, kan een voorstel niet aangenomen worden zonder dat het verzet een uitdrukking vindt.

Daarom is de aard van het verzet van zooveel betekenis.

Het is niet anti-Engelsch maar pro-democratisch en bovendien toont het een neiging tot voorzichtigheid.

Men wil den president niet te machtig maken, en men poogt te voorkomen dat de genomen maatregelen Amerika automatisch in den oorlog zouden kunnen brengen.

Dit zou mogelijk zijn wanneer de Amerikanen nu reeds besloten om hun schepen te doen convoyeren, hetgeen uiteraard aanleiding zou kunnen geven tot feitelijke conflicten, waardoor Amerika zou kunnen worden geconfronteerd om den oorlog te aanvaarden, ook op een minder geschikt ogenblik.

Men laat dan den vijand praktisch de gelegenheid om de datum van de opening van het conflict te bepalen.

Daarom is het amendement Mundt zoo belangrijk.

Het kan gebruikt worden als toetssteen voor de meningen in het Huis van Afgevaardigden.

Mundt wilde den president waarschuwen tegen het convoyeren, maar dit voorstel werd met een flinke meerderheid van 111 tegen 74 stemmen verworpen.

Hier werd een eigengereide vorm van verholven defaitisme afgestemd.

Goedgekeurd werd echter de bepaling dat niets in het ontwerp kon worden uitgelegd als een toestemming of een machtiging tot het convoyeren.

Men wil, en dit is begrijpelijk, de vraag omtrent de regeringspolitiek inzake oorlog of vrede niet bij voorbaat binden aan bepaalde voorschriften, die de vrijheid van beslissing zoowel van de regering als van het Huis van Afgevaardigden zouden kunnen belemmeren.

Nochtans bewijzen de beide stemmingen waarvan ons blad heden in de telegrammen gewag maakt het bestaan van een belangrijke fractie in de Verenigde Staten die meent dat de politiek van Roosevelt te ver gaat.

Hieruit blijkt dat de openbare mening in Amerika nog niet die is van een oorlogvoerende land, en dat een verstandige bevestiging van de openbare mening daar nog zeer zeker van betekenis moet worden geacht.

Men moet een, zich bewegende stroom niet beoordelen naar het aspect van het ogenblik maar naar den afstand die in een bepaalden tijd is afgelegd, en dan ziet men dat in Amerika de overtuiging omtrent de noodzakelijkheid van verweer tegen het Hitlerisme hand over hand toeneemt.

Een andere gunstige factor is dat de Amerikaanse productie in de laatste maanden inderdaad op oorlogspijl begint te komen, omdat de hoogste bezwaarlige overschakeling van vredes naar oorlogsindustrieën thans met ernst wordt aangevat.

Bovendien zal de aanneming van de Lease and Lend Bill die den industrieelen de zekerheid verschaffd dat hun kapitaal-investaties door het vooruitzicht van voldoende orders gerechtvaardigd worden; hem aanmoedigen.

Wanneer men dit alles ziet dan kan men niet zeggen dat het tij snel wast, maar juist dit is de eigenaardigheid van groote massas, zij wassen langzaam maar duurzaam.

WILLKIE'S OPROEP

Persbureaux en journalisten kunnen soms doordergerlijk zijn.

Dit bedachten wij toen wij het telegram van United Press lasen waarin gezegd werd dat Duitse gezaghebbers verklaarden dat Willkie's beroep op het Duitse volk om tegen de tyrannie te strijden geen groote belangstelling vond in Duitsland.

Wie zou nu kunnen veronderstellen dat Duitse gezaghebbers hadden verklaard dat Willkie's oproep met een overweldigende belangstelling ontvangen was en dat het eenige verschil van mening onder het Duitse volk nu bestond over de vraag, tegen welken muur men Hitler eigenlijk wel moest plaatsen.

Het behoeft waarlijk geen betoog dat in Duitsland, waar geen vrijheid van drukpers bestaat en waar alle meningsuitingen door de Gestapo onmogelijk worden gemaakt, niemand belangstelling zal "toonen" voor hetgeen Willkie te zeggen had. Maar onder de oppervlakte, daar waar zelfs de Gestapo geen waarnemingsvermogen meer bezit, daar is de hartekreet van dezen Duitischen Amerikaan, die zich nog Duitserch belijdt, mischien wel begrepen. Het is een zeer gevaarlijke "cry" die Willkie uitte, omdat hij in het door Hitler en Gobbels volkomen verstompte brein van de Duitse bevolking ineens als een realiteit het beeld te zien gaf van een Duitser die zich nog Duitserch kan gevoelen en nochtans aanhanger blijft van democratie en vrijheid.

Willkie wierp een idee in de politieke arena waarvan de Duitschers de bestaansmogelijkheid vergeten hadden.

Maar misschien mag uit het bericht van United Press, hoe onnozel het ook gesteld is, iets anders gelezen worden, en wel iets dat de correspondent niet openlijk heeft durven melden, namelijk de mededeeling dat de Duitse overheid besloten heeft het appél van Willkie te negeren omdat zij niet in staat is om het te weer spreken, zelfs niet als Hitler het door hem reeds vele malen gebruikte argument nogmaals doet schallen, het argument dat de vijand in den vorigen oorlog onderscheid heeft gemaakt tusschen volk en keizer, en dat het einde toch is geweest de Vrede van Versailles, die, men kan het erkennen, in Duitsland nooit populair is geweest.

Prins Bernhard Fonds nummer één

TER VOORKOMING VAN VERDERE VERSNIPPERING

Naar wij vernemen zal uitvoering worden gegeven aan een reeds eerder door ons gemeld streven om meer eenheid te brengen in de diverse bijdragen voor de diverse steunfondsen. Daarbij is men van de gelachte uitgegaan dat het Prins Bernhard Fonds, zijnde het fonds tot versterking van de weermacht van Nederland en de bondgenooten, in de eerste plaats voor bijdragen in aanmerking komt, z o n d e r dat de andere fondsen, met speciale doelstellingen als zodanig zouden vervallen.

Reeds eerder wezen wij op de chaos, die jangzamerhand is ontstaan door de hoeveelheid fondsen, waaraan men bijdragen kon schenken, terwijl de bestemming dezer bijdragen in vele gevallen bij het ene fonds nauwelijks verschilde in vergelijking met een ander fonds, terwijl de benamingen zeer uiteen liepen.

Behalve het Prins Bernhard Fonds kenfe men het Spitfire Fonds, The Spitfire Fund, verschillende plaatselijke Spitfire fondsen, het Bewapeningsfonds S.O.K., het Algemeen Bepapeningsfonds (de Krachtig Lij die Actie), het Koningin Wilhelmina Fonds (dat het eerst werd gesticht), het Prinses Irene Fonds, het Kerstfeest der Nederlanders en later kwamen of zullen daar nog bij komen het fonds voor het Standbeeld der Koningin, het Fonds voor hulpverlening aan de Grieken.

De praktijk heeft in de laatste maanden reeds uitgewezen dat een dergelijke versnippering verre van gewenscht was, zoodat naar vereenvoudiging werd gestreefd.

Daarom is men thans tot de conclusie gekomen, dat het voorop stellen van één en veelomvattend fonds de voorkeur verdient.

Voortaan zal het Prins Bernhard Fonds dan beschouwd worden als het fonds, dat in de eerste plaats voor bijdragen in aanmerking komt, daar dit ten doel heeft de weermacht van Nederland en de bondgenooten in den ruïsten zin des woords te versterken, waardoor men dus tevens de doelstellingen van andere fondsen opneemt.

De vooraf zoo verwarrende verschillende Spitfire-fondsen kunnen thans dus bij namen vervallen, hetgeen natuurlijk niet zeggen wil dat geen Spitfire-acties of Spitfire-fondsen dan wel inzamelingen zullen kunnen worden opgezet, doch het Prins Bernhard Fonds blijft als voornaamste bestaan en zou in zekeren zin als de centrale kunnen worden beschouwd.

De andere fondsen zullen in de toekomst dan voornamelijk hun versterkingen ontvangen uit de toegezeggde en mogelijk nog verder toe te zeggen vaste en geregelde bijdragen, waarbij men zich uitdrukkelijk voor deze of gene bepaalde bestemming uitspreekt.

In hoeverre de noodzakelijkheid van versterking dezer fondsen ook thans nog bestaat, zal te zijner tijd uitvoerig bekend gemaakt worden.

Het Prinses Irene Fonds blijft een afzonderlijke categorie vormen, daar dit immers bestemd is "Van kinderen Voor kinderen", namelijk van Nederlandsch-Indische schoolkinderen voor Nederlandsche oorlogswaizen.

Twee eenmalige acties, die dus niet om verdere en geregelde bijdragen verzoeken, zijn reeds begonnen, dan wel zullen binnenkort een aanvang nemen en betreffen de oprichting van een standbeeld van H. M. Koningin Wilhelmina in Nederlandsch-Indië en de steunverlening aan het Grieksche volk.

Ongeveer

900 wandelaars

De eerste N.I.A.U. marsch

Morgenmiddag om half vier treden ongeveer 900 wandelaars aan voor den eersten van de N.I.A.U. marschen. Verzamelplaats is het S.A.B. terrein aan de Prinses Beatrixlaan.

De eerste marsch gaat over een afstand van 15 K.M. en langs de volgende route: Vertrek om 3.30 uur van het S.A.B. terrein naar: Burg. Mackaylaan — Sultan Maamoelrasjidweg — Padang Boelawang; richting Anhermia, tot even voor K.M. 5.800 — links af — vroegere Gouvernemensweg tot over de spoorbaan — linksaf via Titi Koenig naar Kampong Baroe — Paleisweg — Sultan Maamoelrasjidweg — Poloniaweg en terug naar het S.A.B. terrein.

Deze route is af te leggen in maximaal 3 uur 45 minuten en minimaal in 2 uur 20 minuten.

Ongeveer 25 groepen en honderd individuele deelnemers, te zamen tellend ongeveer 900 personen, zullen aan dezen marsch deelnemen.

TENTOONSTELLING VAN DE ROEMER VISSCHIER VEREENIGING

Door de Roemer Visscher Vereeniging is heden morgen een tentoonstelling georganiseerd in de kleine zaal van het Medan Hotel.

De Roemer Visscher Vereeniging staat bekend om het mooie werk dat zij levert, en dat zij deze roem waardig is, daarvan zal een ieder die op deze tentoonstelling een kijkje genomen heeft overtuigd zijn.

Het kleine zaaltje is herschapen in een waar handwerk-paradijs, op verschillende tafels liggen de babykleertjes, het kindergoed, de accessoires verleidelijk uitgestald.

Het fijne smokwerk, het fleurige appliqué, met de grootste zorg, met engelen geduld op de stof gewerkt, dwingen de bewondering af.

Zoo is er een "babyhoekje", waar een ideale babytafel staat met fleurige, geappliqueerde handdoekjes, een wandkleed, een handwerksculptuur, zou kunnen worden genoemd en een buitengewoon praktische mand, van binnen met zijde bekleed, voor het vuile goed.

Verder is er een "zitje" voor de prille jeugd, de kleine, groen-gelakte stoeltjes met kussentjes waarop haasjes zijn gewerkt zullen een sierraad zijn in elke kinderkamer.

Prachtige feestjurken zijn er voor de grootere meisjes, theekleders, wandkleeden, corsages, en allerlei praktische kleinigheden die iedere huisvrouw gebruiken kan, die echter niet alleen praktisch maar tegelijkertijd een sierraad zijn voor thee- of ontbijt-tafel.

Met dit al zijn de heeren niet vergeten op de tentoonstelling.

Zoo is voor mannen die veel op reis gaan een handige "set" ontworpen waarin overhemden, boorden en dergelijke kunnen worden opgeborgen, vrijwel zonder gevaar voor kreukelen.

Er is te veel om op te noemen, maar wel willen wij de stand van de vakschool nog apart vermelden, waar meisjes met witte mutjes hun producten, die zeker de moeite waard zijn verkoopen voor het goede doel.

Aan deze bazaar zijn eenige attracties verbonden voor kinderen, zoals een grabbelton, een tombola en een hengelton.

Verder zijn er zijtes waar men de versieringen die verkrijgbaar zijn rustig kan genieten.

Zoals men weet is het doel van de Roemer Visscher Vereeniging het steunen van behoeftige vrouwen en meisjes, ten bate waarvan ook deze bazaar is georganiseerd, en gezien het prachtige werk dat is tentoongesteld zal zij zeker het gewenschte succes hebben.

Maleische literatuur ontwikkelt zich snel

En zoekt steeds nieuwe banen

Het taalprobleem moet zelf een oplossing vinden

EEN BESCHOUWING VAN DR. A. A. FOKKER

De meesten onder ons zijn wel eenigzins op de hoogte met de Fransche, de Engelsche of de Amerikaansche literatuur. Vooral de laatste verheugt zich in een groeiende belangstelling door de originaliteit en de openhartigheid, die haar kenmerken zijn. Dubbel verrassend is zij, omdat men er de ziel in proeft van een jong volk, dat, voor kort nog een samenraapstel van heterogene elementen, nu, na luttele tientallen jaren, reeds een geheel eigen wezen en een eigen karakter vertoont.

Een vergelijking nu van de Amerikaansche ontwikkeling met de toestand hier in Indië moge op het eerste gezicht gezocht voorkomen, toch is het niet te boud gesproken wanneer we zeggen dat hier te lande de voorwaarden voor een soortgelijke ontwikkeling geschapen zijn: Een aantal van weliswaar cultuur- en rasverwante, maar onderling toch ook sterk verschillende volken is door het Nederlandsche gezag onder één viar verenigd. Inderdaad zien wij thans na een periode van intensievere bestuursvoering, onderwijs en verkeersopenlegging overal de kiemen ontspruiten van een gemeenschappelijke cultuur, die de regionale grenzen ontsnapt.

Als uiting van deze cultuur treedt ons tegemoet een literatuur in een gemeenschappelijke taal, het Maleisch, dat in uitdrukkingenvermogen de andere inheemsche talen nu reeds ver vooruit is.

In Europeesche kringen is hiervan over het algemeen bitter weinig bekend. Ook zij die door hun opleiding en werkring meer op de hoogte zijn met de inheemsche maatschappij weten van het bestaan van een moderne Maleische literatuur gewoonlijk te nauwernood af. Spreken men over Maleische literatuur, dan wekt dat meestal associaties aan oude kronieken en kinderachtige verhalen, die stuk voor stuk stomvervelend zijn, alleen goed voor zonderlingen, die zich er om onbegrijpelijke redenen voor interesseeren. Men heeft wel eens gehoord dat er ook wel moderne geestesuitingen bestaan, maar gewoonlijk is men door zijn werkring zoo in beslag genomen dat tijd en lust ontbreken om hiervan eens iets naders trachten te weten te komen.

De eerste stoot tot het ontstaan van een moderne Maleische literatuur is gegeven door het Kantoor voor de Volkslectuur. Dit kantoor heeft in den loop der jaren reeds eenige honderden oorspronkelijke en vertaalde romans uitgegeven. Voor de verspreiding van deze lectuur heeft de "Volkslectuur" bovendien gezorgd door de oprichting van ruim 200 volksbibliotheken over den geheelen Archipel.

N. I. A. U.-marschen

De regeling

Het bestuur van den S.A.B. verzoekt ons opname van de volgende regeling betreffende de N.I.A.U.-marschen, die morgen een aanvang nemen.

Auto's mogen niet geparkeerd worden op de Prinses Beatrixlaan tusschen den viersprong Poloniaweg-Beatrixlaan en de P.W. Janssenlaan (dat is dus langs het S.A.B.-terrein) en ook niet de P.W. Janssenlaan. Een gedeelte der auto's kan worden geparkeerd op het parkeer-terrein van D.L.S.V. aan den Poloniaweg.

Rijwelen moeten op het S.A.B.-terrein gesteld worden, groep bij groep, waarbij men de aanwijzingen dient op te volgen van de controleurs met Oranje-banden.

De aan de menschen deelnemende groepen dienen zich op de Prinses Beatrixlaan op te stellen.

De eerste groep: de Stadswacht op de P.W. Janssenlaan (richting Prinses Beatrixlaan), de andere groepen in volgorde op de Prinses Beatrixlaan (richting Burgemeester Mackaylaan) ter hoogte van de P.W. Janssenlaan, aan de rechterzijde van den weg.

De volgorde der groepen luidt als volgt:

1. Stadswacht 2. H.B.S.-oefencorps 3. H.B.S. 4. Gouvernements M.U.L.O. 5. Ambachtsschool 6. Sehati Oelo groep 7. Tweede Neutrale H.I.S. 8. I.E.V.J.B. 9. Christelijke M.U.L.O. 10. Sehati groep III 11. Ivoorn 12. K.M.J.B. 13. Individueelen 14. Eerste Neutrale H.I.S. 15. Padvindergroep Medan VI 16. Zeeverkeners 17. Padvindergroep Merapi 10, 18. Transport-colonne Rode Kruis sectie I, 19. Transport-colonne Rode Kruis sectie II, 20. Groen Wit 21. Neutrale H.I.S. 22. Deli Trotters 23. Senam Serdang.

De groepsleiders moeten zich onmiddellijk na aankomst aan den start zoowel als aan de finish persoonlijk melden bij het secretariaat aan den ingang van het S.A.B.-terrein.

De individuele deelnemers moeten zich eerst melden na oproep door den veldleider, den heer W. Hazelaar die te herkennen is door een rode band om de helmhoed.

Alle deelnemers moeten hun deelnemerskaart op zichtbare wijze dragen, terwijl allen tijdig aan den start aanwezig dienen te zijn, opdat te half vier, precies de afmarsch kan plaats hebben.

Dr. A. A. Fokker geeft in bovenstaande beschouwing een interessant overzicht van de vorderingen der moderne Maleische literatuur, waarin vooral opmerkelijk is het feit dat zelfs over een zeer korte periode, zulke groote verschillen ten goede konden worden vastgelegd. Met welke moeilijkheden een zoo jonge literatuur als de Maleische te kampen heeft, vooral door het gebrek aan eenheid in de taal, wordt eveneens in bijgaand artikel van Dr. Fokker aangestipt.

Een groot deel van deze romans is geschreven door eenvoudige lieden, volksonderwijzers en kleine ambtenaren, en handelen ook over het leven van eenvoudige menschen en hun noden. Het genre is populair geworden en vindt grooten afreuk, zoodat vele boekjes meerdere drukken bereiken. Het is steeds zeer groot, stapels manuscripten uit alle deelen van den Archipel blijven het Kantoor voor de Volkslectuur geregeld toestroomen.

Voor de Westersche lezers zijn deze boeken niet altijd even belangwekkend, daarvoor is de inhoud te weinig gevarieerd. Zij zijn echter ook niet voor hen geschreven! Toch kan men er aangaande gebruiken en opvattingen in de inheemsche maatschappij veel uit leeren wat anders verborgen blijft. Litterair-technisch gesproken valt een opgaande lijn te constateeren. Duidelijk springt de groote vooruitgang in techniek in het oog, wanneer we Sitti Noerbaja, de eerste groote Maleische roman, die in 1922 verscheen en een groot succes had — het boek bereikte vier drukken en wordt nu steeds verkocht — leggen naast de uitgaven van de laatste jaren.

We zouden de Maleische literatuur evenwel onrecht doen, wanneer wij het deden voorkomen alsof zij uitsluitend zou bestaan uit simpele dorpshistories. Langzamerhand openen zich nieuwe perspectieven en vormt zich een school van jonge schrijvers, die zich niet meer tot hun onmiddellijke omgeving beperken, doch de groote problemen van hun generatie aanvaatten. Verder zijn naast de Pandji Poestaka het populaire Maleische tijdschrift, dat eveneens door Volkslectuur wordt verzorgd (verschijnt tweemaal per week) tal van andere tijdschriften uit den grond gerezen, waarvan de meeste reeds op een behoorlijk peil staan.

Natuurlijk bereiken al deze geestesuitingen niet zoo maar dadelijk het peil van de West-Europeesche of Amerikaansche literatuur, in ieder geval zijn ze echter belangwekkend als symptomen van groeiende geestesleven. Men bedenke wel dat men in

INTERNATIO

LEVERT UIT VOORRAAD

COLLINS-BIJLEN

(GEWICHT 3 1/2 LBS.)

AMERIKAANSCH FABRIKAAT

het Westen steunt op een litteraire traditie van eeuwen, terwijl men hier te lande nog aan het begin staat. Daardoor heeft men niet met de stof alleen, de problemen en de geestelijke verwerking daarvan te worstelen, doch ook met de vormgeving van die stof. Immers het Maleisch moet nu dienen om geheel nieuwe en haar vreemde denkbeelden te vertolken en het is dus niet te verwonderen dat de bestaan van de taalmiddelen, hiervoor telkens te kort schieten. Nieuwe begrippen, vragen om uitdrukking in verbijsterende, hoeveelheid zoodat steeds meer nieuwe woorden moeten worden gesmeed. Ook de zinsbouw is voor de moderne concrete denkwijze vaak onbevredigend en ook deze moet dus worden aangepast. Weliswaar is men op dezen weg van vernieuwing en aanpassing reeds een eind gevorderd, veel moet echter nog worden gedaan voordat het Maleisch tot een volledig bruikbaar instrument is geworden, dat voldoet aan alle eischen van het moderne leven.

Tengevolge van dit alles is de moderne Maleische schrifttaal er voor de vreemde lezer niet gemakkelijker op geworden. Dit aan het Maleisch zelf te wijten, zool als maar al te vaak gebeurt, getuigt echter van gebrek aan inzicht in de enorme moeilijkheden waarvoor de huidige Maleisch schrijvende generatie zich gesteld ziet. Het Maleisch bevindt zich momenteel in een overgangstadium, alerwegen wordt naar nieuwe banen gezocht en vaak met succes, doch stabiliteit en uniformiteit zijn uiteraard nog niet verkregen. De tegenwoordige schrijvers zijn dus ook in dit opzicht de pioniers, die den weg moeten vrij maken voor het komend geslacht.

Belangrijk pionierswerk wordt in menig opzicht verricht door een tijdschrift waarvoor we hier speciale aandacht vragen, "Poedjanga Baroe" geheten oftewel "De Nieuwe Litterator". Dit litteraire en algemeen culturele tijdschrift is niet het orgaan of de spreekbuis van de een of andere partij of groep, doch heeft zich van den aanvang af uitsluitend en alleen in dienst gesteld van het ideaal: de vorming van een nieuwe gemeenschappelijke, dus waarlijk Indonesische cultuur, welke een synthese zal dienen te zijn van de beste elementen uit de Indonesische en de Europeesche cultuurwereld.

In het jubileumnummer dat ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan verscheen, drukte de toenmalige hoofdredacteur Takdir Alisjahbana dit alles nog eens duidelijk uit: de "Poedjanga Baroe" heeft haar vijfde levensjaar kunnen bereiken, wij kunnen zeggen ongedaerd, zonder bepaalde hulp of steun van welke groep of zijde ook maar, uitsluitend varend op eigen kompas, zonder wat of wie ook maar naar de oogen te zien. Ja zelfs kunnen wij zeggen: tegen den sterken stroom in. Want de Poedjanga Baroe zoekt waarlijk in het geheel niet den weg van den minsten weerstand, integendeel, van het begin af aan heeft zij bewust het terrein van strijd opgezocht, is haar karakter agressief geweest, zonder heilige huisjes te ontzien, die schuilplaatsen van den slappen geest en het laffe hart, van het verstand dat niet zelfstandig denken durft, het onvermogen tot scheppenden arbeid vormoen.

En even verder: "De Poedjanga Baroe blijft de stem van de jonge generatie, die het nieuwe wil, het nieuwe voorbereidt en het nieuwe voortbrengt en die zich oriënteert op de internationale cultuur". De vooruitstrevendheid van de redactie kwam mede tot uiting in de taal, de veelsoortigheid van de optellen maakte, taalvernieuwing trouwens vanzelf al tot onvermijdelijke noodzaak. Het tijdschrift heeft zich thans na een reeds achtjarig bestaan een vooraanstaande plaats verworven in het culturele leven van de inheemsche maatschappij. Uiteraard heeft het door haar geavanceerde denkbeelden en scherpe critiek op alles wat naar haar inzicht niet in overeenstemming is met den geest des tijds ook felle bestrijders gevonden. Maar is dit niet het beste wat een tijdschrift met een dergelijke ruime doelstelling kan bereiken? Du chot des opinions.....

Gedurende de maanden April, Mei en Juni van het afgelopen jaar verscheen in haar kolommen een roman van een van de redacteuren, Armijn Pané. De heer Pané is in de Maleische literatuur geen onbekende meer, hij schreef tevorens echter slechts opstellen van algemeen cultureelen aard, verder gedichten en twee toneelstukken. De roman die nu van hem verscheen is — thans ook in boekvorm uitgegeven — is in verschillende opzichten merkwaardig en onze belangstelling waard. In een volgend artikel hopen wij hieraan een afzonderlijke bespreking te wijden.

DR. A. A. FOKKER

STORM OVER MADOREESCHE DESA'S.

Pamekasan, 7 Febr. (Aneta). In de desa Wajangsirdaja is een zevental woningen verwoest, in desa Tampodjoenggoewa acht. In laatstgenoemde desa is een persoon gedood. In de desa's Pasjian en Sotabar zijn respectievelijk vier en tien prauwen vermist. Het is niet uitgemaakt, of de prauwen gekonk of afgedreven zijn.

Asjoera

Het is heden de tiende dag van de eerste maand van het Mohammedaansche jaar, Moejaram, de dag van Asjoera, waarop door Islamieten den dag van het sneuevel van Hoessin, den kleinzoon van den profet, in zijn strijd voor het geloof, wordt herdacht. Het is dus een dag van rouw voor de Islamieten.

Hoewel deze dag niet overal wordt gevierd, heeft het gouvernement dezen als een officiële vrijen dag aangewezen.

Hier in Deli is aan niets te zien, dat de dag van heden wordt gevierd dan wel herdacht. In Sumatra's Westkust en Atjeh daarentegen is deze dag het hoogtepunt van de Hassan Hoessin of van de taboefesten. (Taboet is een soort kist, die in den versierde draagbaar op optocht door de kampongs wordt rondgedragen). Na de taboefesten wordt de taboet heden in het water gegooid, in Atjeh in zee en in de Westkust in de rivier op een afgelegen plaats.

EEN LANDRAADVONNIS TE PADANG PANDJANG

Anonieme-briefschrijverij

De Landraad te Padang Pandjang heeft de zaak in behandeling genomen, waarbij de heeren Leman Soetan Kajo en A. Gani, respectievelijk eigenaar en crani tevens vervoerscontroleur van de autobusonderneming A.P.D. te Padang Pandjang, de beklagden waren terzake van het schrijven van een anoniemen brief.

Beiden werden er van beschuldigd aan den Hoofddistrictaris van Politie te Medan een anoniemen brief te hebben geschreven, inhoudende beschuldigingen van onrechtvaardigheid der politie te Sidjoendjoeng, alwaar de heer Kamphuis als leider van het corps-politie optrad.

Er werden in deze zaak 9 getuigen gehoord, o.a. de heer Kamphuis, Inspecteur van Politie te Sidjoendjoeng, de Posthuiscommandant Pardo thans geplaatst bij de Stadspolitie te Padang en Rahman thans werkzaam bij de veldpolitie te Sawah Loento.

Beklaagde A. Gani erkende het hem ten laste geleide. Hij verklaarde opzettelijk dezen anoniemen brief te hebben geschreven, omdat hij zich zelf beschouwde als een spion van den Mantri Politie te Sidjoendjoeng en naar zijn inziens de politie ten opzichte van den A.P.D. onrechtvaardig handelde.

Bij een ingesteld nader onderzoek naar de betrouwbaarheid van den inhoud van dezen anoniemen brief, bleek dat alles bezijden de waarheid was. A. Gani werd tot het schrijven van den bewusten brief door den eigenaar van den A.P.D., den heer Leman Soetan Kajo, aangezet.

Alvorens de Raad in Raadkamer bijeen te gaan, las A. Gani zijn pleidooi voor.

Na Raadkamer deed de Landraad uitspraak en werd Leman Soetan Kajo tot 6 maanden veroordeeld voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar en Abdoel Gani tot 1 jaar gevangenisstraf.

Leman berustte in het vonnis, terwijl A. Gani om een week bedenktijd vroeg aldus de Sum. Bode.

SPITFIRE, KEGELCONCOURS.

De stand van het Spitfire kegelconours is thans:

Korpswedstrijd: M.K.G. 442, Blanke Duifjes 401. Koningsprijs: Ririmase III pt., honneursprijs: Van Yperen 9 honneurs, serieprijs: Roestenburg 42 pt.

Vrije baanwedstrijd: Längen: totaal 2 hoogste series '80, al serie 37.

Ririmase: totaal 2 hoogste series 97, al serie 35-35.

Rosenboom: totaal 2 hoogste series 75, al serie 32.

V. Elk: totaal 2 hoogste series 74, al serie 36.

Dagprijs: Van Tour 46 pt.

GROOTE BRAND IN SAMARINDA

Samarinda, 7 Febr. (Aneta). Ongeveer twaalf uur hedennacht brak een hevige brand uit in de pasarwijk in het centrum van Samarinda. Drie blokken van toko's en een pasarloos branden geheel af. Het slachthuis is gedeeltelijk door het vuur aangetast.

De schade bedroeg ongeveer 10.000 en is, uitgezonderd de passerloos, niet door assurantie gedekt.

Persoonlijke ongelukken kwamen, dank zij het flinke optreden van politie en militairen, niet voor.

De brand woedde ongeveer twee uren; de oorzaak is nog niet bekend.

2177 *

Rumohiuslaan 2A—Telefoon 955

in de kleuren: creme — beige — bruin en drie tinten grijs
WILHELMINASTR. 1116 **HOMER-TAILLEUR Medan.**

Extra DINER vanaf F 2,50 p. couvert

Diverse menu's à F 250

**Fijn gebak en
Prima BROOD**

Het verplicht U tot niets!

VRAAG DE SUMATRA POST

Inspecteurs:
J.W. WILLEMSSEN - P. Siantar - Tel. 146
L. P. H. BRUIJNS - Medan - Tel. 1705
Beroepsagent:
J. van RIEMSDIJK - Medan - Tel. 1388

Dank U wel bij voorbaat

2186

DISTRIBUTEURS: JACOBURG

Datum: _____

2183

RADION

ZELFWERKEND WASCHMIDDEL

l-Maatschappij voorheen G. HOPPENSTEDT

RAD 2-046

2187

Kesawan 76—MEDAN—Telef. 1201—1222
189

WAAROM HITLER GEEN VLOOT BOUWDE

Onderschatting van de beteekenis van oppervlakte-schepen

En gebrek aan „zee-instinct” bij de Duitschers

In de „Penang Gazette” troffen wij het volgende interessante artikel aan van de hand van Admiraal Sir R. Bacon.

Het schijnt onbegrijpelijk, dat Hitler, die den oorlog zoo intensief heeft voorbereid, heeft verzuimd een vloot te bouwen die ten minste is opgewassen tegen de Britsche, en dus de les van den Wereldoorlog volkomen heeft genegeerd.

Het moet hem en zijn adviseurs toch duidelijk zijn geweest dat de werkelijke oorzaak van de ineenstorting van Duitschland in 1918 de Britsche blokkade was, en toch ging Duitschland ten tweede male den oorlog in met een vloot die nu nog kleiner was dan die van den Keizer in 1914.

De reden hiervan is echter niet zoo moeilijk te ontdekken wanneer men bedenkt dat de Duitschers in den grond der zaak geen zeevarend volk zijn.

De ideale vorm van oorlogvoeren voor de Duitschers vindt men in de oorlogen van Frederik den Grooten, die uitsluitend te land werden gevoerd.

Hij noch zijn manschappen voelden iets voor een zeegevecht. Zijn campagnes waren meestal gericht op de verwoesting en plundering van Oostenrijk.

Zijn aanval op Silezië leidde tot den zeventienjarige oorlog, waarin hij niet minder dan drie-en-twintig veldslagen leverde, terwijl de eenige zeeslag plaats had tusschen de Britsche en Fransche vloeden.

Deze totale afwezigheid van zeeslagen was ook opvallend in de oorlogen van Bismarck. De oorlog met Oostenrijk bijvoorbeeld in 1866, die slechts zeven weken duurde, werd te land uitgevochten, er werd slechts een zeeslag geleverd, namelijk tusschen de Oostenrijkers en de Italianen, en deze interesseerde de Pruisen dan ook niet in het minst.

Evenzoo was de Fransch-Duitsche oorlog van 1870 een land-campagne, waarin de Fransche vloot niet de gelegenheid kreeg een rol te spelen.

Het resultaat van dit alles is dat de Duitschers een vloot als overbodige luxe beschouwden, en niet als een vitale noodzaak. Hitler zelf noemde slagschepen eens: „luxueus speelgoed van de democratieën”.

Duitsche expansie.

In het begin van de negentiende jaren van de vorige eeuw begonnen de Duitschers de waarde van een vloot enigszins te kennen. Dat was toen het verlangen naar koloniën hen dwong zelf een wat uitgebreidere zee-macht te bouwen.

Zij zagen hoe Groot Brittanje en Frankrijk elkaar bestreden, en hoe een zee-macht noodig was om de koloniën en de handelsvloot te beschermen.

Maar wat zij nog niet wisten, dat was dat de sterkte van een vloot niet alleen afhankelijk is van het aantal schepen en van de tonnage, maar ook en vooral van de Jea-geest onder de bemanningen.

„Zee-instinct” is erfelijk, en het is onmogelijk om in eens tradities te scheppen. Zelfs in deze dagen, nu schepen kunnen worden beschouwd als vervoersmiddelen die in het water drijven, en die allen in vorm en grootte afwijken van die welke men op het land gebruikt, zelfs nu blijft een zee-man een zee-man. Zijn inzicht in de strategie en tactiek verschilt geheel en al van dat van een man die te land strijdt.

Een Duitser kan dit niet zoo aanvoelen, hij deed dit niet in den vorigen oorlog, en hij kan het nog niet.

Het is niet moeilijk de verschillen aan te wijzen. In het leger wordt het verlies van wapenen als een groote tegenvaller beschouwd. De leuze is hier dan ook „Redt de geweren”. Op zee is dat anders. Men weet nu eenmaal dat wanneer men een slag wil winnen er schepen verloren moeten gaan, en dus trekt men zich van een verlies van enkele bodems niet zoo veel aan.

Had de Duitse vloot de Britsche in Januari 1915 aangevallen dan zouden zij ontdekken hebben dat deze toen haast uiterster was dan hun eigen. Maar een gebrek aan „zee-instinct” was er de oorzaak van dat het Duitse opperbevel weigerde het risico te loopen eenige schepen te verliezen, en zoo ging de beste en enige kans die Duitschland had om den oorlog te winnen verloren.

Ongetwijfeld is het ook een gebrek aan inzicht in vlootzaken dat Hitler heeft verblid. Hij zag, of dacht te zien, hoe de onderzeeërs-campagne in den vorigen oorlog deze gingen voor Duitschland heeft gewonnen. Het scheen hem toe dat wanneer hij het aantal duikboten maar hoog genoeg opvoerde hij geen last meer zou hebben van de Britsche vloot. Bovendien zijn kleine schepen goedkoop en gemakkelijker te produceren.

Bij het Verdrag van Versailles werd het Duitschland verboden om slagschepen te bouwen, uitgezonderd een paar oude types die in gebruik mochten worden gehouden ter bescherming van de kusten.

Het was niet mogelijk voor de Duitschers om groote schepen op stapel te zetten, want dit kon men niet doen zonder de aandacht te trekken en waarschijnlijk een krachtige actie van Frankrijk en Engeland uit te lokken.

Zoo werd een aantal duikboten gekocht, hetgeen was toegestaan, en de zoogenaamde „zakslagschepen” de „Graf Spee”, „Deutschland” en „Admiral Scheer”, schepen die slechts voor bijzondere diensten konden worden gebruikt en die absoluut onbruikbaar waren om deel te nemen aan een werkelijk grooten zeeslag.

In felle maakte de Duitse Admiraal-telt zich schuldig aan eenzelfde fout als de Italiaansche, namelijk door een aantal kleine schepen te bouwen waarvan men hoopte dat zij grotere schepen van den vijand zouden vernietigen inplaats dat men een vloot bouwde waarmee men in een open gevecht kon strijden.

Verder verkeerde men in de meening dat de tegenwoordige luchtmacht in staat zou zijn slagschepen te vernietigen, hetgeen onjuist is gebleken.

Ook dacht men in Duitschland dat de magnetische mijnen in de duikbootactie een veel grotere uitwerking zouden hebben.

Het scheen daarom Hitler en zijn trawanten toe dat wanneer zij maar genoeg mijnen en onderzeeërs produceerden een groote vloot totaal overbodig zou zijn terwijl het vliegtuig het zijne tot de overwinning, zoowel te land als ter zee zou moeten bijdragen.

Het is niet noodig de meening van de Britsche marine-officieren hierover te zeggen. Zij kennen de mogelijkheden van de scheepvaart, zij weten eveneens hoe moeilijk het is een voltrefter op een schip te boeken, zij kennen de moeilijkheden van duikboten die een convooi aanvallen.

Zij zijn er van overtuigd dat de heer-schappij over de zee wordt verkregen en behouden door oppervlakte schepen. Onderzee-booten en vliegbooten beschouwen zij als zeer belangrijke hulpmiddelen, maar niet als de hoofdzak.

Hitler, Göring en Göttsch hebben absoluut geen verstand van dingen die de zee aangaan. Al hun hoop was gevestigd op de campagne te land, en zij veronderstelden dat de maatregelen die zij hadden genomen ter zee voldoende zouden zijn.

Hun oorlog moest gewonnen zijn vóórdat Groot Brittanje zou gaan herbewapenen en dus durfden zij het niet aan schepen te bouwen en daardoor een herbewapening uit te lokken.

Britische strategen oordeelen dat dit een van de voornaamste oorzaken zal zijn dat Duitschland ook dezen oorlog zal verliezen.

DE SCHADE DOOR LUCHTAANVALLEN

Keynes rustig over de schade

Londen, 4 Febr. (Reuter). „Ik geloof niet”, zoo zeide heden de bekende econoom J. M. Keynes, „dat we meer dan een jaar of zelfs een jaar in Engeland op volle kracht zouden moeten bouwen om de schade te herstellen die veroorzaakt is aan de gebouwen door de luchtaanvallen”. Hij zeide voorts nog, dat de gebouwen in dit land heden ten dage meer waard zijn dan in 1938.

„Dit soort schade is toeval, alleen wanneer het een zeker punt overschrijdt wordt het een ramp. Wat tot dusverre gebeurd is, valt nog al mee, het moet veel erger zijn voor het werkelijk een ramp worden”.

EXECUTIES VAN POOLSCH GEESTELIJKEN

Londen, 3 Febr. (Reuter). Via Rome heeft men in Poolsche kringen te Londen vernomen, dat ongeveer 700 Poolsche geestelijken in de nazi-concentratiekampen te Oranienburg, Dachau en Buchenwald zijn doodgeschoten.

Men schat dat op het oogenblik ongeveer 3000 Poolsche geestelijken zich in Duitse concentratiekampen bevinden. Bisschop Dymek van Poznan bevindt zich in zijn woning in arrest. De districten Lublin, Siedlce, Pelpin, Wloclawek en Plock hebben geen Poolsche bisschop meer. Vader Sajna, deken van Gora Kalwaria, nabij Warschau, is doodgeschoten. Twee Poolsche rectoren, Vader Krynsinski en Vader Drygas, zijn in het concentratiekamp te Oranienburg gestorven.

GERINGE VERLIEZEN TER ZEE

Londen, 4 Febr. (Reuter). De Britsche en Geallieerde verliezen aan koopvaardij-tonnage in de week, welke eindigde in den nacht van 26 op 27 Januari, waren wederom aanzienlijk beneden het gemiddelde. Dit wordt medegedeeld in een communiqué van de Admiraliteit, waarin is verklaard, dat 7 Britsche schepen verloren zijn gegaan met een totale tonnage van 23.514 tons. Voorts gingen verloren twee geallieerde koopvaardij-schepen met een tonnage van 10.000 ton. Er is geen enkel neutraalschip verloren gegaan.

GERINGE ACTIE IN DE LUCHT

Londen, 4 Febr. (Reuter). De „buit” van heden, welke uit vier vijandelijke vliegtuigen bestond, brengt het totale aantal vijandelijke vliegtuigen, dat sedert het begin van dit jaar tijdens aanvallen op Engeland vernietigd werd op 30. In deze periode ging een Britsch vliegtuig verloren. In Februari werden tot dusverre vijf Duitse toestellen vernietigd, terwijl de R.A.F. geen enkel vliegtuig verloor.

BRITSCHES strijdmethoden

Londen, 4 Febr. (Reuter). Terwijl redingsploegen zich tot het uiterste inspannen om slachtoffers uit de vernielde gebouwen van een stad aan de oostkust van Engeland te bevrijden, voert een Britsche reddingsboot de zee op om de bemanning van een Duitse bommenwerper, welke in zee was gestort na het bombarderen van die stad, te redden. Gemeld wordt, dat 2 leden van de bemanning zijn gered.

Duitsche luchtmacht in Lybië

Voorloopig nog op kleine schaal

Londen, 2 Febr. (Reuter). Reuter's speciale luchtvaartcorrespondent Ralph Walling maakt melding van de eerste verschijning van Duitse vliegtuigen aan het Lybische gevechtsfront in de afgelopen dagen.

Zij ondersteunen de te elfder ure door de Italiaansche luchtmacht — ondernomen poging om aan den Britschen opmarsch naar Benghazi paal en perk te stellen.

Dit — aldus Walling — wordt onthuld in het communiqué, dat het Italiaansche opperbevel heden heeft uitgegeven en waarin beweerd wordt, dat aanvallen gedaan zijn op de kustbases Sollum en Bardia en op de schepen, bij de Noord-Afrikaansche kust.

De toestellen, waarmee — naar men meent Duitse vliegers een aanval gedaan hebben op de vooruitgeschoven Britsche stellingen zijn niet met zekerheid geïdentificeerd.

Ik verneem, dat zij ageerden onder dekking van Italiaansche jachtvliegtuigen en dat waarnemers ter plaatse uit de manier, waarop zij aanvielen, opmaakten, dat de piloten Duitschers waren. Ook werd opgemerkt, dat de vliegtuigen niet de gewone Italiaansche kentekenen droegen.

Het is waarschijnlijk, dat de Duitse vliegtuigen en vliegtuigbemanning van de Nazi-bases op Sicilië uit opereeren.

Dergelijke offensieve ondernemingen uit Sicilië tegen de Britsche troepen in Noord-Afrika zouden op dit tijdstip een natuurlijke uitbreiding zijn van de hulp der Duitse-luchtmacht aan Italië. Waaruit niet volgt, dat een dergelijke Duitse hulp op groote schaal zou plaats hebben.

Het Duitse luchtwapen staat onder de huidige omstandigheden voor groote moeilijkheden met betrekking tot het vestigen van eigen bases in Lybië. Doch nazi-bommenwerpers van beperkt vliegbereik en jachtvliegtuigen zouden op beperkte schaal van Sicilië uit kunnen opereeren, nadat zij vooruitgeschoven Italiaansche vliegvelden.

Een luchtgevecht

Londen, 3 Febr. (Reuter). Een Duitse bommenwerper, die hedenmiddag boven de monding van den Theems ter hoogte van de kust van Essex omhoog werd geschoten, werd zoo zwaar beschadigd door het vuur van een met een kanon uitgerust Spitfire, dat de rondvliegende wrakstukken den bestuurder van de „Spitfire” geheel verblindden, zoodat hij een snelle wending moest maken om de veiligheid van zijn eigen toestel te verzekeren.

Het vijandelijke toestel was een tweemotorige Heinkel-bommenwerper. De bommenwerper werd waargenomen op een hoogte van 900 meter door den bestuurder van de Spitfire, die 300 meter lager vloog. De Spitfire begon te stijgen en naderde den Heinkel tot op een afstand van minder dan 50 meter, waarop de piloot het vuur opende.

Het resultaat was verbazingwekkend — zoo verklaarde de piloot. Ik had een salvo van nauwelijks twee seconden gegeven toen de wrakstukken van den bommenwerper rondvlogen als de splinters van een stuk hout en zij verblindden mij zoozeer, dat ik het vuren moest staken en mijn toestel moest laten zwenken. Toen ik weer kon zien zag ik den bommenwerper omslagstorten en ik zag ook twee der inzittenden, die er met behulp van hunne valsechermen uit gesprongen waren. Ik zag duidelijk eenige vreeselijke gaten in den romp van het vliegtuig.

Het in zee storten van den Heinkel werd bevestigd door den leider van een andere groep Spitfires, die zich in de nabijheid bevond. Deze vlieger zag ook twee der inzittenden van den bommenwerper met hunne valsechermen uit het vernielde toestel springen en in zee neerkomen.

In zijn opwindeling liet de bestuurder van den Spitfire zijn radio installatie in den zendstand staan, zoodat de luisteraars op de R.A.F.basis duidelijk zijn uitroepen als „I've got him” en even later „Hell's bells, he is all gone to pieces” hoorden.

Vloeken op een koe

Mag nog in Rusland

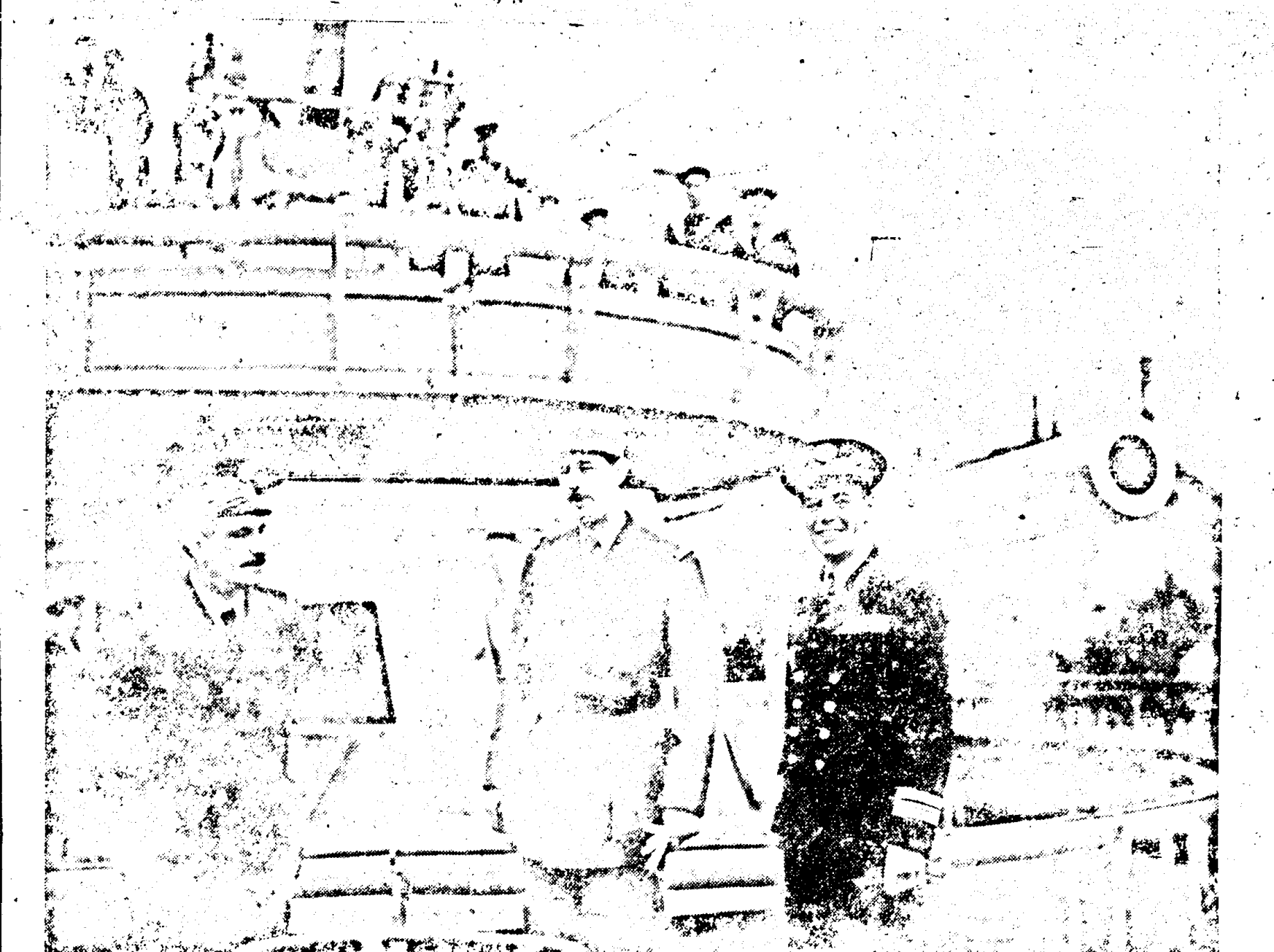
Het Hof van Appel te Moskou heeft, zoo lezen wij in de „Daily Telegraph” (Sydney) uitgemaakt, dat men geen boete of gevangenisstraf kan opleggen wegens vloeken op stieren of koeien.

Een veehouder, die zijn kudde stieren en koeien een wijl alleen had gelaten, was bij terugkomst hoogelijk vertoerd, toen hij zag, dat de beesten een grooten waterbak hadden omgeworpen.

Hij vloekte zij lichte kudde uit. Een beambte van het federale politiebureau hoorde dit en maakte proces-verbaal op, wegens het bezigen van onbehoorlijke taal tegen osen.

En de plaatselijke rechter veroordeelde den veehouder prompt tot een jaar gevangenisstraf.

Maar de man ging in hooger beroep en werd door bovengenoemd hof te Moskou vrijgesproken.

Generaal De Gaulle en admiraal Muselier hebben kortelings een bezoek gebracht aan de oorlogsschepen, welke bemand zijn met vrije Fransche marinestrijdkrachten.

BOMMENREGEN OP SARDINIE

De „Ark Royal” zorgde ervoor

EEN VLOT UITSTAPJE

Italiaansche toestellen werden als musschen neergeschoten

Laurence Wilkinson, staf-reporter van de „Daily Express”, heeft een der raids op Sardinie aanboord van het vliegkamp „Ark Royal” meegemaakt en vertelt er als volgt van.

Maandag. Weér is de „Ark Royal” gebombardeerd — en weér is zij niet getroffen. Dit vliegkamp is pas van een verkenning teruggekeerd, welke met goeden afloop zich oostwaarts heeft uitgetrekt langs de Middellandsche Zee, tezamen met andere vloot-eenheden.

Zij gingen tot het uiterste Zuiden van het eiland Sardinie, maar slaagden er niet in een vijandelijk oorlogsschip te ontmoeten, ofschoon zij lang in de wateren kruisten waar de Italianen, naar zij althans beweren, „heer en meester” zijn.

Een vliegtuig van de „Ark Royal” nam het initiatief tot een aanval en poekte de Italianen op met een hevigen raid op het Cagliari-vliegerterrein. Het gevolg was een luchtaanval, welke werd teruggedreven met geweevuur en gevechtsvliegtuigen, zonder dat een enkele treffer op de Britsche schepen werd geboekt terwijl de bemanning ongedeerd bleef.

Het bedierf aller thee-uurtje. Zoodra men het hoornsignaal hoorde om de gevechts-posten in te nemen, sprongen allen op van de toast en marmelade, en de bemanning stroomde naar buiten, naar boven en naar beneden, kortom over het heele schip.

Ik klom op het vliegdek en intusschen zag ik, hoe de Fulmarvliegtuigen, tegenhangers der Spitfire-vliegtuigen, gereed staan om te vertrekken.

In een klein dwarrelwindje van stofdeeltjes en metalen schilfers van het verroeste ijzeren dek verdween het eerste vliegtuig. De andere volgden daarop, voegden zich bij hun leider en in een steeds hooger wordende curve verdwenen zij snel uit het gezicht.

We zagen, dat een Italiaansch vliegtuig ons als een schaduw volgde; hun werk was nu om dit te vinden.

En zij vonden dezen Italiaan. Even later stortte het brandend neer.

De raid. We hadden met elkander afgesproken om het Cagliari-vliegveld den volgenden dag tegen de tijd, dat we ontbeten, te bombarderen.

De aviateurs, die elkaar dien nacht na het eten in de officiers-kajuit ontmoetten, en daarna gingen lezen en rooken in de long-room, waren allen ervaren nachtvliegers.

Op het aanplakbord buiten de officiers-kajuit was een brief afkomstig van een hunner tafelenooten, die krijgsgeschiedenis na den voorafgaanden raid op Cagliari, waarvan velen der thans aanwezige mannen deel hadden genomen.

Enkele uren later ontmoetten ze elkander op dezelfde plaats, kregen er cacao en gebruikten er hun karig ontbijt, om zich vervolgens naar het nog in duisternis gehulde vliegdek te begeven. Door een lift-apparaat kwamen hun machines met de bomladingen van den hangar op de plaatsen, waar ze wezen moesten.

Een rij kleine lampen, toonde den vliegers de startbaan. Met groot geras schoten ze in volgorde de nog in ochtendgewaagde helle lucht in. Op eenigen afstand daar vandaan kwamen ze bijeen, gingen tot aanval-formatie over en spoeden zich dan in de richting van Sardinie.

Na slechts enkele uren kwamen ze weder terug, voldaan over hetgeen ze hadden bereikt. Eenigen hunner, die kortelings uit Londen waren gekomen, hadden in de hoofdstad de nachtbombardementen meegemaakt van de burgerlijke bevolking, waar de Italianen beweerden dat deelgenomen te hebben; en ze waren blij van deze gelegenheid tot actie gebruik te hebben gemaakt.

Vorst. De leiders hadden het vliegveld te Cagliari bij verrassing aangevallen het was verlicht en de kanonnen zwen. De Britsche leiders wierpen bommen, inclusief zware

gonnen op de Italianen te vuren en deze lieten zoo vlug ze maar konden hun bommen vallen.

Ik telde wel twintig bomscherven, ging toen naar boven en liep langs de vuur-es-couades, die bezig waren hun asbesten costume vast te knopen: verder zag ik de kanonniers bezig de granaten op snelle en doelmatige wijze te hanteeren.

Overal was de atmosfeer er een van beheerschte spanning en wrede vernmaak. Bommen vielen. De meeste Londenaars zijn thans vertrouwd met de ervaring van een nauw escape. Op zee gaat 't net eender, alleen is de trefkans kleiner.

Iemand, die naar het achterdek was getogen om het gevecht beter in oogenschouw te kunnen nemen, zag zich voor een oogenblik het uitzicht op het uitspanel benomen aan elke zijde van den achtersteven, vanwege de reusachtige waterhozen, veroorzaakt door achter ons neerploffende bommen.

De Italiaansche aviateurs schenen die al heel mooi te vinden, want geen van de reesteerde bommen, welke ze daarop lieten vallen, kon op ons gemikt zijn — heusch niet? Een fotograaf ging rustig voort met foto's nemen, doch trachtte vergeefs het een of ander oorlogsschip, dat ons begeleidde, op dezelfde plaat te krijgen, als de vervaarlijke waterzuilen, welke het oppervlak van de zonsbeschenen blauwe zee, waar op ons schip voor, wrede uitscheurden.

De Londensche Uitkijk.

Italië haalt Germanen binnen

Alzijdige afbrokkeling der Italiaansche positie in Afrika

BEZETTING FRANKRIJK MOGELIJK

Nederlanders met horloge in de hand in café's!

Londen, 28-Januari. In Londen worden, vanzelfsprekend, algemeen de wapenfeiten in Afrika en Lybie van bijzonder groot belang geacht. Men heeft daar momenteel een taferel van een snelle, alzijdige afbrokkeling van de Italiaansche positie op alle fronten, waarvan waarschijnlijk die aan het front van Erytrea, door de oprolling van den Massawa-spoorweg, het belangrijkste is, terwijl de inwendig grommende opstand der Abessijnen een zeer dramatisch verschijnsel is.

De Italiaansche rommelpot. Intusschen stroomden Duitse troepen naar Italië, terwijl berichten uit Italië, behalve dan tot dusver nog niet bevestigd nieuws omtrent opstandsbewegingen, ook een onduidelijkzinnigen haat jegens de Duitschers zijdens de Italiaansche bevolking melden.

De oude historische tragiek herhaalt zich: ten behoeve van eigen bescherming halen de Italiaansche heerschers Germaansche hulp-troepen binnen, hetgeen sedert den keizer-tijd steeds het noodlot van de Romeinsche en Italiaansche beschaving en vrijheid is geweest.

Een onmiddellijk praktisch gevolg van dit alles is, dat de Brennerlijn gestremd is voor het vervoer van kolon, hetgeen zeer zeker de situatie in Italië verschrikkelijk bemoeilijkt, aangezien daaraan toch reeds een pijnlijke tekort bestaat.

Overbelast. Het algemeen taferel van het moment is, dat het Duitse leger is belast met de ordebeheering in Frankrijk, Polen, Tsjecho-Slowakei en Italië, hetgeen veel van de krachten eischt, benevens nog in Noorwegen en Nederland, waar de toestand weliswaar niet gevaarlijk is, doch desmettemin waakszaamheid vereischt, terwijl verder nog komt de bewaking van de Russische grens.

De Duitschers hebben thans vijanden in heel Europa, zij zijn volmaakt zonder vrienden.

Prompte reactie. Er is in Nederland een verbod afgekondigd door de Duitse autoriteiten ten aanzien van het verlaten van café's door publiek bij het binnenkomen van Duitse militairen gedurende het e.v. kwartier.

Het antwoord zijdens de Hollanders hierop werd prompt gegeven: bij het binnen-treden van Duitschers legt iedere bezoeker demonstratief zijn horloge op tafel, teneinde dan, zoodra het kwartier is verlopen, onmiddellijk te verdwijnen.

(Nadruk verboden).

VILLANUS

GLANSVOL SOEPEL HAAR wordt Uw deel indien U zich tot een vaste gewoonte maakt het regelmatig te waschen met de zuivere medicinale PUROLZEEP. Voorkomt haaruitval.

2185

TANGER, HET SLOT OP DE MIDDELLANDSCHE ZEE

Een beïwogen geschiedenis

De Tanger-kwestie telkens weer op het tapijt.

(Speciale Aneta-correspondentie).

De correspondent van Aneta in het Naburige Oosten schrijft:

Als Gibraltar — zoo schreef eens een Engelsch politicus — de sleutel is tot de Middellandsche Zee, dan is Tanger het slot.

Het is een onmiskenbaar feit, dat Tanger bij den ingang van de Middellandsche Zee een strategische positie van den eersten rang inneemt. Enorm versterkt, voorzien met zware artillerie, voorzien van vliegdeuren, en in de haven een basis voor onderzeeërs en torpedobooten — kan de stad een ernstige bedreiging vormen voor Gibraltar, waaraan het bijna vis-à-vis gelegen is, en het is daarom ook niet onbelangrijk, in wier handen zij zich bevindt. Reeds wilde het gerucht, dat de Duitschers er machtige batterijen opgesteld hadden.

En nu kwam, als klap op de vuurpijl, het bericht, dat de Spaansche regering, door een coup de force, het internationale beheer over de stad heeft afgeschafte, en de plaats tot Spaansche zone verklaard.

De Britsche consul-generaal van Marokko heeft zich naar Madrid begeven, waar nu onderhandelingen gaande zijn, waaraan ook de Britsche ambassadeur en Spanje's minister van buitenlandse zaken, Suner, deelnemen. De Britten zijn niet geneigd in het geboude een bewijs te zien van Spanje's solidariteit met de as-mogendheden.

Maar een gevaarlijk precedent is in blijft het.

Tanger heeft een beïwogen geschiedenis. Er zijn weinig plaatsen in de wereld, die zoo vaak het voorwerp waren van internationale conflicten — en wat erger is, er is nooit een blijvende oplossing gevonden. Tot op den jongsten dag is het geharrewar gaande; maar het was ook al zoo voor bijna 300 jaar, toen een Britsche generaal, Drake — het was in 1577 — schreef: „Er is een vesting aan de kust van de zeeënge (van Gibraltar), welke de Portugezen Tanger noemen. Als de hier genoemde bereid zijn zich uit de plaats terug te trekken, dan zou ons dat zeer te nutte komen. Want ziedaar, zij maken er maar weinig gebruik van, behalve voor den handel met de zwarte Moeren; en zijne Majesteit kan hun het recht geven daarmee voort te gaan. Honderd manschappen zijn genoeg om de vesting te bewaken, en een dozijn oorlogsschepen kan allen handel in de zeeënge onderbreken van iedereen, die niet tot onze verbonden behooren.“

Na vijf jaar ging de wensch van Blake in vervulling: Catherine van Bragança bracht Tanger mede, als bruidschat voor Charles II.

De Britten bleven echter niet lang in Tanger. Ter eerste bleken de Moeren zeer lustige buren. Dan was het een verliespost, vooral als gevolg van de verdrijving van de Katholieken en de Joden. En tenslotte bestond het vermoeden, dat Tanger een broeinest was van aanhangers van James, den broeder van koning Charles, die ook het Katholicisme naar Engeland terugbrengen wilde.

Na 22-jarige bezetting werd de plaats opgegeven; de Moeren drongen onmiddellijk de verlaten vesting binnen.

Nadat de Franschen Algiers veroverd hadden, wendden ze zich naar Marokko. Tanger werd gebombardeerd in 1844, tijdens het verloop van dezen oorlog. Maar Marokko werd niet veroverd; en sinds dezen tijd is de „Marokkaansche kwestie“ niet van het tapijt geweest.

In 1901 wendde Engeland zich tot de Wilhem-strasse met het voorstel, gezamenlijk over de status quo te waken. Maar Berlijn antwoordde niet; en drie jaar later kwam een akkoord met Frankrijk tot stand, inhoudende, dat Egypte erkend zou worden als Britsche invloedssfeer, terwijl daarentegen N. W. Afrika Fransche invloedssfeer worden zou. Men ziet hier, hoe Duitsche arrogantie een schitterende gelegenheid voorbij liet gaan.

In Tanger vertegenwoordigd werd door een hoog ambtenaar van de ciersus, den „Mendob“ — was bondgenoot van Frankrijk, en de invloed, die hij uitoefende, was Fransche invloed....

Als wetgevend orgaan fungeerde een wetgevend raad, internationaal van samenstelling. De politie-diensten waren, in handen van 250 gendarmen, onder een Spaansche commandant en bijgestaan door Belgische en Fransche officieren.

En — opdat er recht wedervaren zou aan de onderdanen van diverse pluinage, was er weerveen gemengde rechtbank, bestaande uit twee Engelschen, een Franschman, een Spanjaard, een Belg en een Italiaan.

Als strikt, neutrale zone mag de haven van Tanger, slechts oorlogsschepen opnemen voor een bepaalden tijd, en onder zeer bepaalde omstandigheden. Beschadigde schepen mogen er herstellingen ondergaan, maar zoodra ze weer zeewaardig zijn rust op hen de plicht zee te kiezen.

Het schijnt, dat het internationale karakter van Tanger in den laatste tijd ernstig gecompromiteerd is, in meer dan een opzicht. Behalve dat in Spaansche kolonien eigenmachtig het bestuur over de stad in handen nam; is ook bekend geworden, dat drie Italiaansche onderzeeërs, die daar geloopten waren voor herstellingen lang over hun tijd gebleven zijn. Dit wijst toch weer op een Spaansche-Italiaansche verstandhouding, die te denken geeft.

De Tanger kwestie is weer op het tapijt. Tenzelfdertijd, dat Spanje, vooral gedurende de laatste jaren, Gibraltar opschikte, is het niet opgehouden zijn aanspraken te doen gelden op Tanger. Alphons XIII en Primo de Rivera legden daaromtrent reeds in 1928 sensationele verklaringen af. „Tanger of niets!“ heeft Primo de Rivera gezegd. Het schijnt, dat het Spanje van Franco deze traditie weer heeft opgevat.

Maar ook Frankrijk kan het in deze niet onverschillig laten. Hoe het ook zij, Tanger zal moeten blijven, even goed als Spaansche Marokko, onder het

geestelijk en wereldlijk gezag van den sultan van Marokko. Wat Tanger betrof was de eerbied voor de soevereiniteit van den sultan een van de grondslagen van het statuut van 1923.

De Marokkanen zijn de opvatting toegedaan, dat er slechts één Marokko bestaat „een en ondeelbaar“ en sultan Moele Hafid, die in 1912, zich onder het protectoraat van Frankrijk gesteld heeft, kreeg daarvoor de toezegging, dat Frankrijk „zijn gewapende macht ter beschikking stelt van den sultan“ op het gehele Marokkaansche gebied zonder dat er onderscheid gemaakt wordt tusschen de verschillende invloedssferen. Dit verklaart heel veel; dit verklaart bijvoorbeeld, waarom de Britten meenen, dat Spanje's geste geen demonstratie is voor de as-mogendheden; zeker heeft Franco alleen maar gebruik willen maken van Frankrijk's verdediging, om te nemen, wat hem niet toekomst. Maar Weygand heeft al verklaard, dat hij een verandering van den status quo in Noord-Afrika niet dulden zal — en hij lezt de middelen om dat te verhoeden.

Nu men de innerlijke verhoudingen van Tanger een beetje kent, is onderstaande aangedote het beste te savouereeren; zij werd uitgedacht en verteld door sultan Moele Hafid zelfde van wien hierboven sprake was.

„Aan het einde van het bestaan van de wereld geschieden de bewoners voor het laatste gericht en de opperste rechter vraagt hen:

„Zeker zijn jullie, die het laatste komt het uitvaagsel van de menscheit. Hoe komt dat?“

En zij antwoorden: „Wij hebben gezondigd, wij hebben gezondigd. Maar dank U, dat onze regering internationaal was, en dat wij bestuurder werden door de vertegenwoordigers van alle naties van Europa!“

En God antwoordde hen:

„Deswege zijt gij zekerlijk voldoende bestraft. Treedt binnen in het Paradijs.“

stranden van deze schepen in de baalen en binnenwateren met 50% zekerheid zou uitdraaien op een totale vernietiging.

Een aantal kleine Rijn-aken zou eventueel gebruikt kunnen worden, doch het is komen vast te staan, dat de Duitschers een speciaal soort platforme vaartuigen hebben gebouwd, met cemenen „vloeren“ welke ook geschikt zijn voor het vervoer van tanks en geschut.

Het lijkt geen twijfel of het bezit van de Nederlandsche kustvaardersvloot was een van de oogmerken van de Duitschers, toen zij Holland binnenvielen. Het is een van de meest effectvolle daden van de Hollandsche Marine geweest, dat zij heeft kunnen bewerkstelligen, dat het grootste gedeelte van deze vloot naar Engeland heeft kunnen ontsnappen. Het bewijs, hoe geschikt deze schepen zijn, voor het vervoer van troepen, hebben zij geleverd bij de evacuatie van Duinkerken. Weliswaar hebben de Duitschers een aantal van deze schepen in handen gekregen, bij de invasie van Noorwegen, doch deze zijn minder geschikt voor invalspannen, dan de Hollandsche kustvaarders.

De afweer. Uit het vorenstaande is wel overduidelijk gebleken, dat een invasie in Engeland — alleen door de natuur al — makkelijker lijkt, dan ze in werkelijkheid is. Alle factoren, welke we hebben opgesomd betekenen een nadeel voor den invaller; terwijl ze omgekeerd, voordeel betekenen voor de verdedigers. Telt men daarbij op, dat Engeland beschikt over een vloot, die veel en veel sterker is dan de Duitsche, een luchtwapen, dat heel voorzichtig gesproken — minstens even sterk is, als dat der nazis, terwijl het land tenslotte beschikt over een succesvolle groeiende en beter getrainde Home Defence, dan wordt een werkelijk succesvolle inval steeds onwaarschijnlijker.

Uit de practijk is gebleken, dat het inlichtingensysteem van Engeland t.o.v. de overwerdige gebieden aan het ongelooflijk grenst. Toen in September van het afgelopen jaar de plannen van de invasie bijna werden uitgevoerd — ja zelfs ten deele zijn uitgevoerd — waren de Engelschen volkomen op de hoogte. Uit de dagbladen hebben we kunnen lezen, hoe de Britten hun kusten verdedigden met olie- en benzinetanks, welke even over de oppervlakte van het water waren verankerd en die in brand werden gestoken, waardoor bijna 80.000 Duitschers verbrandden. Van te voren had de Royal Navy al een flink aantal van de platforme vaartuigen, waarmee de overtocht werd gemaakt in den grond geboord.

Toch behoorde hij niet in het kamp van het uitvaagsel, onder de menschen van den zelfkant der beschafte, samenleving thuis. Op David-Steel maakte hij den indruk van een krachtig ontwikkelde, schuiven tigger in de kieren van een man. Zijn mond was breed en vast, als die van een kat; zijn krachtige tanden staken hagelwit tegen het bruin van zijn huid af. Maar zijn handen waren bepaald weerzinwekkend — lange, soepele handen, die aan de staart van een aap of het lichaam van een slang deden denken.

David kreeg den indruk, dat de man een Belg was. Hij had dicht bij elkaar staande oogen van zulk een eigenaardig lichtbruine kleur, dat ze in het helle licht geen leken, lange blonde ooghaaren, rossige wenkbrauwen en roodbruin haar. Hij stond langzaam op, rekte zich als een kat uit, kwam met een paar lange, lenige passen naar het loket toe en nam den agent den pas van Steel uit de handen. Zijn slaperige, geelbruine oogen gleden het rijtje gegevens langs.

„Uw naam is David Steel“, zei hij dan langzaam in Steels landstaal. „Ja.“ „Ik ben captain Dubois. Hier staat dat u in Renington, Indiana, geboren bent... in 1901.“ „Ja.“ David zette hem verveeld gezicht. „Als uw beroep staat „Bankier“, vermeldt u is wel jong voor een dergelijke verhoudingspositie!“

David Steel keek hem recht in de oogen. „Heeft dat iets met mijn jachtakte te maken?“

Dubois glimlachte kalm. „Bankiers moeten we extra ondervragen... in den tegen-

Het betrof hier een „proefneming“, tenminste dat werd van Duitsche zijde verklaard. De resultaten hiervan doen overigens, het beste hopen, voor, het geval dat Hitler indertijd eens een „werkelijke“ poging zou ondernemen.

Het Luchtwapen.

We hebben zoeven reeds gezinspeeld op het feit, dat Duitsland weinig effect zou sorteerden met zijn parachute-troepen naar de Britten uit de gebeurtenissen van Holland een goede les hebben getrokken en een wapen hebben gecreëerd (de z.g. Parashot-troepen) dat ongetwijfeld opgewassen zal zijn tegen Hitler's luchtsoldaten. Ook dient men niet te vergeten, dat deze vechtmethode in Holland zovoel effect had door het optreden van de Vijfde Colonne, die in Engeland op doeltreffende wijze opgeruimd is.

Er is echter een andere methode, waarmee Engeland ernstig rekening houdt en dat is het troepen-transport door middel van reusachtige zweefvliegtuigen. Het is bekend dat nazi-Duitsland een aantal van deze toestellen heeft gebouwd; waarin plaats is voor 15 tot 20 volledig bewapende manschappen. Door reusachtige „Junker“-vliegtuigen, welke zelf ook een 50 tot 70 man kunnen bevatten, zouden de zweefvliegtuigen worden opgeklept, totdat zij voldoende hoog en dicht bij de Engelsche kust zijn, om verder een glijvlucht te kunnen maken, welke hen boven het Britsche Rijk zou brengen.

Deze methode heeft eenige groote voordelen en wel in de eerste plaats, dat de aanmaak van deze toestellen niet duur is. Ten tweede zijn zij in staat ongemerkt hun doel te naderen omdat het verraderlijke motoren-gebrom ontbreekt, terwijl zij tenslotte geen vliegvelen noodig hebben om te landen. De toestellen landen op de buik zoodat ze praktisch geen uitloop hebben en proeven hebben dan ook bewezen, dat zij op nagenoeg ieder terrein hun daling kunnen verrichten.

Een nadeel is echter, dat de toestellen bij elkaar dienen te landen, willen de overgebrachte soldaten enige beteekenis hebben, daar ze anders onmiddellijk geïsoleerd zouden worden. Daarnaast zijn de zweefvliegtuigen zeer kwetsbaar in de lucht, ze kunnen praktisch niet wendend en vormen dus een schitterende prooi voor afweergeschut en jachtvliegtuigen.

Tenslotte kunnen de vechtsvliegtuigen van het „Luftwaffe“ uitsluitend beschermend optreden door het bombarderen van de verdedigingswerken en het beschieten van de verdedigende troepen. Daartegenover staat, dat de R. A. F. niet stil zal zitten, als Hitler ooit den euvelen moed zou hebben een invasie te willen doorzetten, terwijl de Royal Navy en slotte het Kanaal zou versperren op een manier, die de Duitsche vloot — wat er van over is — geen schijn van kans zou geven.

De kansen

De kansen van een inval in Engeland zijn dus niet groot. Dit is een conclusie, waartoe Hitler waarschijnlijk ook wel zal gekomen zijn, gezien het steeds uitstellen van den invalsdatum. En hoe langer hij dezen datum uitstelt, hoe kleiner de kansen op succes worden. Engeland's „Home Defence“ wordt met den dag sterker, terwijl ook het luchtwapen steeds meer uitgebreid wordt. In bepaalde Engelsche kringen wordt al zachtzins gemoedeld over de mogelijkheid van een eventueele inval in Duitsland en alhoewel deze momenteel nog niet mogelijk is — het Engelsche leger heeft nog immer een achterstand in te loopen t.o.v. het Duitsche — is deze idee niet meer zoo onuitvoerbaar, als ze een halfjaar geleden was.

En tenslotte spelen de Grieksche en Britsche overwinningen in Albanis en Libys een indirecte rol, waardoor een invasie in Engeland zeer beïnvloed wordt. Was het oorspronkelijk de bedoeling om Engeland in de Middellandsche zee de handen vol te geven, waardoor zelfs misschien een deel van de Grand Fleet naar deze wateren zou worden gedirigeerd, de uitkomst van dit plan is precies omgekeerd. Italië kan het in beide landen niet houden tegen den Britschen Loeuw en het lijkt geen twijfel of Duitsland zal tenslotte daar een rol moeten gaan spelen.

De mogelijkheid van een bezetting van het land van den Duce door Duitsche troepen is vrij groot, terwijl daarnaast de steeds recalcitrante „wordende“ Vichy-regering den nazi's eveneens veel zorgen baart. Altes en alles bij elkaar genomen lijkt het ons niet waarschijnlijk, dat Hitler veel kans heeft een succesvolle invasie in Engeland door te zetten, ook al zal hij misschien in uiterste nood hiertoe overgaan. Maar waar Napoleon faalde zal Hitler niet slagen!

„Luchtvaart“, met gebruikmaking van gegevens uit een artikel van Frank C. Bowen in „The Sphere“.

Heldenmoed en ellende ter zee

Londen, 4 Febr. (Reuter). Een speciaal supplement van de „London Gazette“, die heden verscheen, bevat opwindende verhalen van heldenmoed en uithoudingsvermogen van officieren en minderen ter koopvaardij, die dagenlang in open booten doorbrachten nadat hun schepen waren getorpedeerd, door vlieguitgen gebombardeerd of door handelsraiders aangevallen.

Een groep uitgeputte mannen dreef 15 dagen rond, alvorens zij werd opgepikt, een andere groep tien dagen en een derde zes dagen. Van allen was de voorraad levensmiddelen in de booten uitgeput geraakt en merkwuurde staaljes van navigatie werden geleverd.

De officiële verslagen bevatten vele voorbeelden, dat de noodseinen der schipbreukelingen niet door passerende schepen werden opgemerkt.

De matroos Sydney Herbert Light, aan wien de George Medal werd toegekend, redde niet alleen een boot vol opvarenden van zijn eigen getorpedeerde schip, doch nam bovendien een boot vol overlevenden van een ander schip op aleptouw en wist deze te redden.

Toen Light de tweede boot in volle zee bereikte waren de inzittenden op het punt den strijd op te geven. Hij klom aan boord en masserde de uitgeputte mannen en verbond degenen kinnen, die ernstig van de koude te lijden hadden, met strooken, afgescheurd van een deken.

Tien vreesselijke dagen van ontberingen en uitputting volgden voordat een Britsch schip hun signalen zag, waarop allen „dank zij den moed, de goede leiding en de zelfopoffering“ van Light gered werden.

In vredesdij vaart Light met zijn eigen jacht en doet hij veel aan skiën.

Intusschen bracht de gezagvoerder van Light, kapitein Thomas Kippins, een andere boot, waarin zich 26 personen bevonden, na een tocht van 15 dagen in veiligheid. De mannen, die over boord waren gevallen, werden gered, doch de mast, de zeilen en verscheidene riemen gingen verloren.

Verscheidene passerende schepen zagen de signalen van de boot niet. Niettemin slaagde kapitein Kippins erin de boot ontkomen te brengen. Hij werd in verband hiertoe benoemd tot Officer in the Order of the British Empire. (O.B.E.)

Londen, 4 Febr. (Reuter). De „London Gazette“ maakt melding van het verlenen van onderscheidingen aan officieren en manschappen van de onderzeeboot „Thunderbolt“ (de vroegere „Thetis“) wegens moed, bekwaamheid en uitstekend zeemanschap.

Naar men zich zal herinneren vernietigde de „Thunderbolt“ kortgeleden een Italiaansche onderzeeboot.

Luitenant C. Crouch werd begiftigd met de Distinguished Service Order, luitenant Stevens met het Distinguished Service Cross, terwijl een aantal leden van de bemanning de Distinguished Service Medal ontvingen om een eervolle vermelding.

Londen, 3 Febr. (Reuter). Nadat al zijn mede-officieren waren gedood of gewond voerde kapitein J.C.W. Lewis van de Welsh Guards in Mel van het vorig jaar het restant van zijn compagnie in de straten van Boulogne aan, niettegenstaande een hevige vijandelijk vuur, totdat hij zelf ook gewond werd.

Hij werd later gevangen genomen — men meende eerst, dat hij geneesveld was — doch hij slaagde erin te ontsnappen.

Lewis is thans begiftigd met de Distinguished Service Order voor zijn voorbeeldig en moedig gedrag op het slagveld.

2179

FEUILLETON

DE GRAFSTEEN VAN ONYX

door

EDISON MARSHALL

1) Daar lag Saigon! De groote oceaanstomer deinde recht op het door palmen beschaduwde strand af. De modderige rivier lag glanzen de onbarmhartig-schroeiende zon te polderen als oud koper. De lucht was een strak, staligblauw, de boomen en tuinen op den achtergrond een ongelooflijk helder groen. Geschieden door een halve wereld van de stad, aan welk ze haar type ontleend had, lag daar het Parijs-in-zakformaat. Fransche vrolijkheid en Fransche pittigheid, overgebracht naar den bodem van het oude Annam, dat somber en verstaald lag te droomen van vervlogen eeuwen, van glorie, lang vergaan, en van haar eigen vroolijke, druk bevolkte steden, nu verlaten en tot puin vervallen onder een niets ontzienden, tropischen plantengroei.

Druk pratend en lachend drongen de Amerikaansche toeristen naar de loopplank. Ze kwamen in dat nieuwe land

nieuwe indrukken voor hun herinneringen, nieuwe foto's voor hun albums zoeken. Een klein gedeelte ging naar Angkor Vat, den verlaten tempel van een uitgestorven ras. Maar voor het grootste deel betekende dat bezoek een kaartjes afgeven aan het consulaat, een even vluchtig bekijken van den plantentuin en aperitifs drinken in de bar van het Grand Continental.

Maar de man, die van hen allen het meest in Annam kwam zoeken, een man met staalgrize oogen, die nu hadden moeten schitteren van opwinding bij de gedachte aan het groote avontuur, dat hem wachtte, lag nog lui in een dekselot en keek zelfs niet naar het drukke gedoe bij de loopplank.

David Steel was een eenzaamling. Een man die om niets gaf, zelfs niet om zijn geld, dat hij met handen vol, nonchalant, weg smiet. En hij vertelde niemand, hoe hij zoo rijk kwam. Op dat punt verslaptte zijn waakzaamheid nooit; zelfs niet door den gezelligen omgang met zijn medepassagiers.

Een kennis van hem bleef naast zijn stoel staan. „Gaaf u hier niet van boord?“ „Ja, als de algemeene uittocht voorbij is.“ „Op tigers jagen in het binnenland, hebben ze me verteld. Bent u er al eens meer geweest?“

Steel arzelde heel even. „Ja... vijftien jaar geleden.“ „Als jongen dan zeker? Vindt u het hier veranderd?“

„Indo-China verandert nooit.“ Even was de onverschilligheid uit Steels stem weg. „Ik zie een paar nieuwe gebouwen, wat meer teekenen van Westersche beschaving.

Een poos lang houdt dat alles stand — honderd, misschien duizend jaar — dar vervallen ze tot ruïnes en alles wordt weer rimboe. De rimboe wint het altijd.“

„U kent het land blijkbaar goed?“

„Te goed!“

Blijkbaar wist Steel ook, hoe de douanen moest aanpakken om zoo gauw mogelijk weer van hen af te zijn. Een paar woorden vloeiend Fransch, een rolletje piasters op den hoes van de lange tafel en de beproefing was afgelopen. Daarna moest hij naar de politie voor zijn jachtakte. Ook daar ging alles eerst van een leien dakje.

Een van de agenten keek zijn paspoort door, stelde enkele vragen en begon het benodigde formulier in te vullen. Op zijn gewone nonchalante manier keek Steel het vertrek rond. Opeens trok de onverschillige uitdrukking uit zijn oogjes weg, werd zijn blik waakzaam en scherp. Van zijn plaats achter zijn bureau zat de onderprefect hem met een diepe frons tusschen zijn zware, rossige wenkbrauwen te kijken. Het was een man van nog geen veertig. Maar toch had hij meer weg van de „oude pioniers van Annam“, dan van een nieuweling. Hij vertoonde het gelooide, gesperde type, dat het wint van slecht drinkwater, nog slechter alcohol, de moordende sonnehitte en het koortsende bloed. Enkelen van hen hadden getoond waar pioniers, de bouwers van een Nieuw Rijk te zijn — de meesten echter hadden het land niets nagelaten dan een geslacht van halfbloeden en een nasleep van misère. Maar ondanks zijn hooge betrekking en onberispelijke uniform had de man achter het bureau iets, dat hem tot vertegenwoordiger van de laatste soort atempelde.

behooren, niet eens tot het gele ras — ze zijn een volk, dat apart staat. Ze hebben een koning trouwens nooit trouw gezwoeren — noch het mandaat van de Franschen erkend. De enige manier, waarop we ze tot gehoorzaamheid zouden kunnen dwingen, zou uitroeiën zijn — het heele volk, van den eersten tot den laatste man... en dat is niet bepaald een verlichte politiek.“

„Ik neem de risico op me. Als er iets met mij gebeurt... wel, dat is dan mijn zaak, zullen we maar zeggen.“ „Niet geheel en al. Bijvoorbeeld... toen Steel vermoord werd...“ — dit was de derde keer, dat Dubois den naam, van denouden zendinglende — „heeft uw consil van ons geschild, dat we de zaak onderzoeken en de moordenaars ter verantwoording riepen. Onze weigering heeft een onplezierige briefwisseling met Washington ten gevolge gehad... iets, dat we niet voor den tweeden keer mogen uitlokken.“

„Maar waarom weigerde u?“ „Een expeditie zou oorlog onder de stammen ten gevolge gehad hebben. En daarbij was er niet de minste kans op, dat we den goeden stam te pakken kregen... om van de schulden niet eens te spreken! Ze blijven nooit lang op één plaats... lang vóór ons de tijd van Steels dood bereikte, waren de kru-Amois al verdwenen... hadden ze hun woonplaatsen rond om het misheuis verlaten en waren de rimboe ingetrokken. En zelfs onze Indische spionnen hebben niet kunnen ontdekken, waar ze het lichaam van Steel begraven hadden.“

„Dus eigenlijk is er niets gedaan?“

(Wordt vervolgd).

BESTRIJDING BESMETTELIJKE EN VOLKSZIEKTEN

Regering wil tot massale organisatie komen

AFDEELINGSVERSLAG

Verschenen zijn het Afdeelingverslag van den Volksraad en de Memorie van Antwoord daarop betreffende de aanvullende begroting voor den dienst der Volksgezondheid ter bestrijding van besmettelijke en volksziekten. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Algemeen werd instemming betuigd met de voorgestelde maatregelen. Opgemerkt werd, dat voor uitgebreide maatregelen als de thans voorgestelde den regentschappen niet voldoende middelen ter beschikking staan. Aangehouden werd op toekenning van subsidies.

Vele leden brachten hulde aan de Nederlandsch-Indische Vereniging tot voorkoming en bestrijding van blindheid. Eenige leden zouden gaarne worden ingelicht over de werkwijze van deze organisatie. Met name stelden zij de vraag in hoeverre zij haar arbeid in de desa verricht in samenwerking met de bestaande verplegingsorganisaties van de regentschappen. Inschakeling van de mantri's van de regentschapsklinieken bijv. zou h.b. — indien zulks nog niet geschiedt — tot een doeltreffende werkwijze kunnen leiden.

Men vroeg zich af of voor dit belangrijke pionierswerk ten behoeve van de volksgezondheid een subsidie aan een vereniging — en wel van een betrekkelijk gering bedrag van f. 15.000 per jaar — wel toereikend zal zijn. In een rede, uitgesproken ter gelegenheid van den dies natalis der geneeskundige hogeschool op 16 Augustus 1940 heeft, aldus enkele leden, professor Mulock Houwer medegedeeld, dat voor Java een bedrag van f. 500.000 's jaars benodigd zou zijn. In dit verband werd de vraag gesteld of dat bedrag overeenkomt met de door de vereniging aangevraagde subsidie, zoo niet, dan meende men met klem op verhoging te moeten aandringen.

Sommige leden betoogden, dat ook en zelfs vooral aandacht ware te schenken aan de preventieve zorg bij het blindheidsvraagstuk.

Naar men meende kan de trachoombestrijding op doeltreffende en goedkoop wijze geschieden op de scholen. Opgemerkt werd, dat h.t.l. niet alleen trachoom, maar ook staar veelvuldig voorkomt. Laatste bedoelde ziekte zou te wijten zijn aan tekort aan vitamines A, hetgeen overheidsoverheid voor de voeding ook uit dezen hoofde wenschelijk maakt.

Gevraagd werd, of de voorgestelde maatregel geldt ten behoeve van de bestrijding van oogziekten in den geheelen archipel en zoo neen, of ook andere gebieden dan die, waaraan bij dit voorstel in het bijzonder is gedacht, aandacht zullen krijgen.

Gevraagd werd of eenig inzicht bestaat in de oorzaken van de ernstige uitbreiding van venerische ziekten te Batavia.

Men zou gaarne vernemen of de recente onderzoeken, waarvan in de toelichting sprake is, zich hebben bepaald tot Batavia. Weliswaar verklaart de toelichting, dat deze ziekten zich te Batavia thans in ernstige, bovendien steeds toenemende mate voordoen, doch ook in andere steden, b.v. Bandoeng, Soerabaja en Semarang, en in regentschapshoofdsteden, b.v. Garoet, moet het aantal venerische infecties bedenkelijk groot zijn.

De vraag rees in welken vorm van samenwerking met de stadsgemeente Batavia de onderhavige maatregelen worden geëntamerd, is — zoo werd gevraagd — de stadsgemeente niet in staat, de hiervoor benodigde uitgaven uit eigen middelen te bestrijden?

Memorie van antwoord

In de memorie van antwoord merkt de regering o.m. het volgende op:

De beide ziekten (oogziekten en venerische ziekten) zijn van bijzonder aard en vormen een speciaal onderdeel van de algemeene sociale ziekteverzorging. De evenbedoelde sociale ziekteverzorging houdt zich bezig met de bestrijding van de massaal regelmatig voorkomende ziekten, op het hierboven vermelde terrein zijn meer bijzondere maatregelen noodig om tot een effectieve bestrijding te komen. Ten behoeve van de algemeene ziekteverzorging kent Ned-Indië reeds een uitgebreide organisatie voor een belangrijk deel gedecentraliseerd bij de lokale ressorten. Voor de bestrijding van de bij het voorstel bedoelde bijzondere ziekten kan van de bestaande organisatie onder de huidige omstandigheden in feite weinig gebruik worden gemaakt. Speciale opleiding is hiervoor noodig en tevens een andere organisatie. De massale bestrijding van de hier te lande voorkomende oogziekten en de meer bijzondere bestrijding van de ook in frequentie voorkomende venerische ziekten vergen een organisatie uitsluitend op het doel ingesteld er door de behoeften ter bereiking van het doel bepaald.

Ten einde nu in de toekomst voor de hier besproken bijzondere ziekten te komen tot een algemeene organisatie voor massale behandeling van dezelfde strekking als die voor de regelmatig voorkomende massale ziekten bestaat, dient alereerst gezocht te worden naar de meest rationele bestrijdingsmethode en den meest doeltreffenden organisatorischen opzet, deze laatste geheel aangepast aan de financiële mogelijkheden van het land.

Het werk van de Nederlandsch-Indische Vereniging tot voorkoming en bestrijding van blindheid is er dan ook geheel op ingesteld om op het even aangegeven gebied pionierswerk te verrichten.

In wezen ligt het werk van de gedachte organisatie tot bestrijding van venerische ziekten in dezelfde lijn. Ook daarvoor zal moeten worden gevonden een oplossing om in aansluiting op de regelmatig verzorging tot een meer diepgaande bemoeiing te komen. De bedoeling die thans bij het voorstel voorligt is niet anders dan dezen pioniersarbeid te stimuleren.

Onder normale omstandigheden was te verwachten, dat de Ned. Indische Vereniging tot voorkoming en bestrijding van

blindheid eigen middelen had kunnen vinden om haar taak te verzorgen, doch thans dreigt dit alleszins nuttige werk te worden verstoord. Uit dien hoofde meende de Regering dan ook fondsen te moeten beschikbaar stellen om den bestaanden arbeid ook voor de toekomst te verzekeren. Wat betreft de vraag, of de regentschappen over niet voldoende middelen beschikken om uitgebreide maatregelen onmiddellijk te treffen, kan worden opgemerkt, dat met moment voor het nemen van maatregelen op groote schaal niet aanwezig wordt geacht.

Bestrijding van oogziekten

De Regering sluit Zich aan bij de hulde aan de Ned. Ind. Vereniging tot voorkoming en bestrijding van blindheid.

De vraag in hoeverre intensieve inschakeling van mantri's van regentschapsklinieken tot een doeltreffende werkwijze zouden kunnen leiden, zal in ieder geval bij de toekomstige ontwikkeling van de werkzaamheden de noodige aandacht hebben.

Naar het oordeel van de vereniging wordt voor 1941 een bedrag van f. 15.000 voldoende geacht om de werkzaamheden in het huidige stadium naar behoren te verrichten. Weliswaar heeft prof. Mulock Houwer kort geleden medegedeeld, dat voor Java een bedrag van naar schatting f. 500.000 noodig zal zijn om de trachoom in absolute zin afdoende te bestrijden, doch hierbij stond genoemde hoogleraar alleen een meer uitgewerkt plan voor oogen. Onder de gegeven omstandigheden zou het evenwel niet mogelijk zijn om op korten termijn een organisatie op te bouwen, welke dit ideaal zou kunnen doen verwezenlijken. Een feit blijft echter, dat bij de verdere ontwikkeling van de werkzaamheden op dit stuk jaarlijks hooger bedragen dan het thans aangevraagde noodig zullen zijn. In hoeverre deze bedragen ten laste van den lande of ten laste van andere overheden dienen te komen, valt thans nog niet te beslissen.

Omtrent de opmerking van sommige leden, dat ook en zelfs vooral aandacht ware te schenken aan de preventieve zorg bij het blindheidsvraagstuk dient te worden opgemerkt, dat uiteraard de preventieve ziektevoorzorg een zeer belangrijk onderdeel vormt van de massale nader te beramen maatregelen.

Of de trachoombestrijding op doeltreffende en goedkoop wijze op de scholen zal kunnen geschieden, zal eveneens nader de vereischte belangstelling hebben. Hierbij

Onderwijs

vernieuwing

Paedagogische werkgemeenschap in Buitenzorg

Onder groote belangstelling van leerkrachten van alle landaarden, ouders en belangstellenden vond in de aula van de H.B.S. de definitieve oprichting plaats van de Buitenzorgsche Paedagogische Werkgemeenschap voor vernieuwing in onderwijs en opvoeding. Het bestuur van den kring Buitenzorg werd als volgt samengesteld: E. M. de Vries, hoofd der Buitenzorgsche school, voorzitter, Th. Baars, secretaris, J. Versteep, penningmeester en de heeren Pandji Soedihardja en mr. d'Ailly, commissarissen.

De bijeenkomst werd ingeleid door den heer de Vries, die mededeelde dat zoo mogelijk elke maand een spreker zal worden uitgenodigd om een bepaald onderwerp te behandelen zooals beroepskeuze, het projectonderwijs, het unificatieprobleem, de wilde scholen, het zang- en muziekonderwijs, enz. Ook ligt het in de bedoeling jeugdcapaciteit en toneelvoorstellingen voor de oudere jeugd te organiseren. Hierna gaf spr. het woord aan den heer P. Post, directeur van de Kweekschool te Bandoeng, die de grondlegger is van het werk, dat thans ook te Buitenzorg wordt aangevat.

De heer Post memoreerde in zijn voordracht over „Onderwijsvernieuwing“, dat het werk waarvoor hij ijvert is geïnspireerd door het streven van de New Education Fellowship, welke organisatie sedert haar oprichting in 1921 dusdanig verlichtend en inspirerend op onderwijsgebied heeft gewerkt, dat men kan zeggen dat de vele en ingrijpende veranderingen welke de onderwijsmethoden in tal van Europeesche landen hebben ondergaan, alle gebaseerd zijn op de ideeën van de New Education Fellowship.

Vermoedelijk als gevolg van de omstandigheden dat ons moederland in den oorlog '14-'18 geen groote schokken onderging, heeft het Nederlandsche onderwijs niet het anelle tempo van de onderwijsvernieuwing in andere landen gevolgd. Het is daarom thans meer dan ooit zaak ons onderwijsstelsel, dat ook hier wordt toegepast, in kritische beschouwing te nemen.

De behoefte aan verbetering doet zich hier te lande in de eerste plaats gelden bij de volksschool. Dat onderwijs, zoals het thans gegeven wordt, geeft de kinderen te weinig mede voor hun verdere leven. De onlangs in den Volksraad aangenomen motie tot verlenging van dit onderwijs, juist spr. dan ook van harte toe.

Het onderwijs op Westerschen grondslag heeft naast veel goeds dat behouden dient te blijven, ook vele gebreken. Het lager onderwijs heeft te weinig activiteit, te veel leerstof en intellectuele overbelasting; het is niet levend genoeg en er wordt niet genoeg aandacht besteed aan eigen beleving en eigen waarneming van de kinderen. Vooral het rekenonderwijs heeft een overladen programma. Voorts is er te weinig verband tusschen de verschillende vakken, waardoor de eenheid in de te verwerken leerstof voor den leerling zoek blijft.

De oorzaak hiervan is te zoeken in de omstandigheid, dat ons systeem is ge-

moge worden toegelicht, dat de trachoombestrijding op scholen reeds langen tijd de aandacht heeft, zulks in verband met de instelling van het instituut van schoolartsen.

Het verband, dat gelegd is tusschen het voorkomen van staar en het tekort aan vitamines A, moet op een misverstand berusten. Waarschijnlijk is hier gedacht aan de verwantschap tusschen het vitamines A tekort en de zoogenaamde nachtblindheid. Bij de werkzaamheden van het instituut voor volksvoeding wordt aan dit vraagstuk alle aandacht geschonken. Samenwerking met den oogarts blijft echter noodzakelijk.

Op de vraag, of de voorgestelde maatregel geldt ten behoeve van de bestrijding van oogziekten in den geheelen archipel, kan worden geantwoord, dat het terrein van de werkzaamheden en de met die werkzaamheden te bereiken resultaten het geheele landsterritorium bestrijken.

Bestrijding van Venerische ziekten

Er bestaat geen duidelijke aanwijzing, welke een voldoende grond zou kunnen vormen, voor een uitspraak over de oorzaken van de ernstige uitbreiding van venerische ziekten te Batavia.

De recente onderzoeken, waarover in de memorie van toelichting is gesproken, hebben zich, wat betreft de bij dit voorstel bedoelde organisatie, in hoofdzaak bepaald tot Batavia. Uiteenzaard wordt in de verschillende medische verslagen melding gemaakt van de onderscheidene geslachtsziekten. Evenwel zijn deze gegevens niet van dien aard, dat een oordeel over een toename van de frequentie dezer geslachtsziekten, in geheel Ned. Indië voldoende gemotiveerd zou zijn. Een enquête deze aangelegenheid betreffende zal worden ingesteld, waardoor ook een overzicht zal worden verkregen over cijfers als in het afdeelingverslag gevraagd. Zoodra de doelmatigheid van de voor Batavia gedachte organisatie zal vaststaan, zal deze als voorbeeld kunnen dienen voor de plaatselijke bestrijding elders, waar overeenkomstige verschijnselen zich mogelijk zullen voordoen.

Op de vraag, in welken vorm van samenwerking met de stadsgemeente Batavia de onderhavige maatregelen worden geëntamerd, kan worden geantwoord, dat ook deze stadsgemeente voor het gestelde doel financieel bijdraagt. Daar, zoals uit het voorgaande zal zijn gebleken, de doelstelling van deze verzorging een zeer bijzondere is, namelijk het verlichten van pioniersarbeid, kan voorloopig de vraag, of de stadsgemeente niet in staat is de benodigde uitgaven uit eigen middelen te bestrijden blijven rusten.

Wat betreft de in de militaire kampementen bestaande reinigingskamers en de vraag, of het in de bedoeling ligt een dergelijke kamer te Tandjong Priok in te richten, moet worden geantwoord, dat te Priok een volledige polikliniek met bijbehoren zal verrijzen.

De Indonesische Academici

En hun plaatsing in overheidsdienst

In antwoord op de schriftelijk vraag van het Volksraadslid Soetardjo over het percentage Indonesische juristen, artsen en ingenieurs dat de laatste vijf jaar in overheidsdienst werd opgenomen, heeft de regering thans o.a. het volgende medegedeeld:

Bij een beoordeeling van de cijfers, welke het in 's Lands dienst zijnde aantal Indonesische academici aangeven, dient niet uitsluitend te worden vermeld, dat eerst sinds de hier te lande gevestigde hogescholen geïmmatriculeerden begonnen af te leveren, voor verschillende academische betrekkingen over een ruimer aanbod van Indonesische krachten kon worden beschikt en dat er ook thans nog functies zijn, waarvoor geen of nagenoeg geen aanbod van Indonesische zijde bestaat. Het is vooral hieraan, toe te schrijven, dat in bepaalde betrekkingen en onder de oudere ambtenaren het percentage Indonesische academici nog gering is.

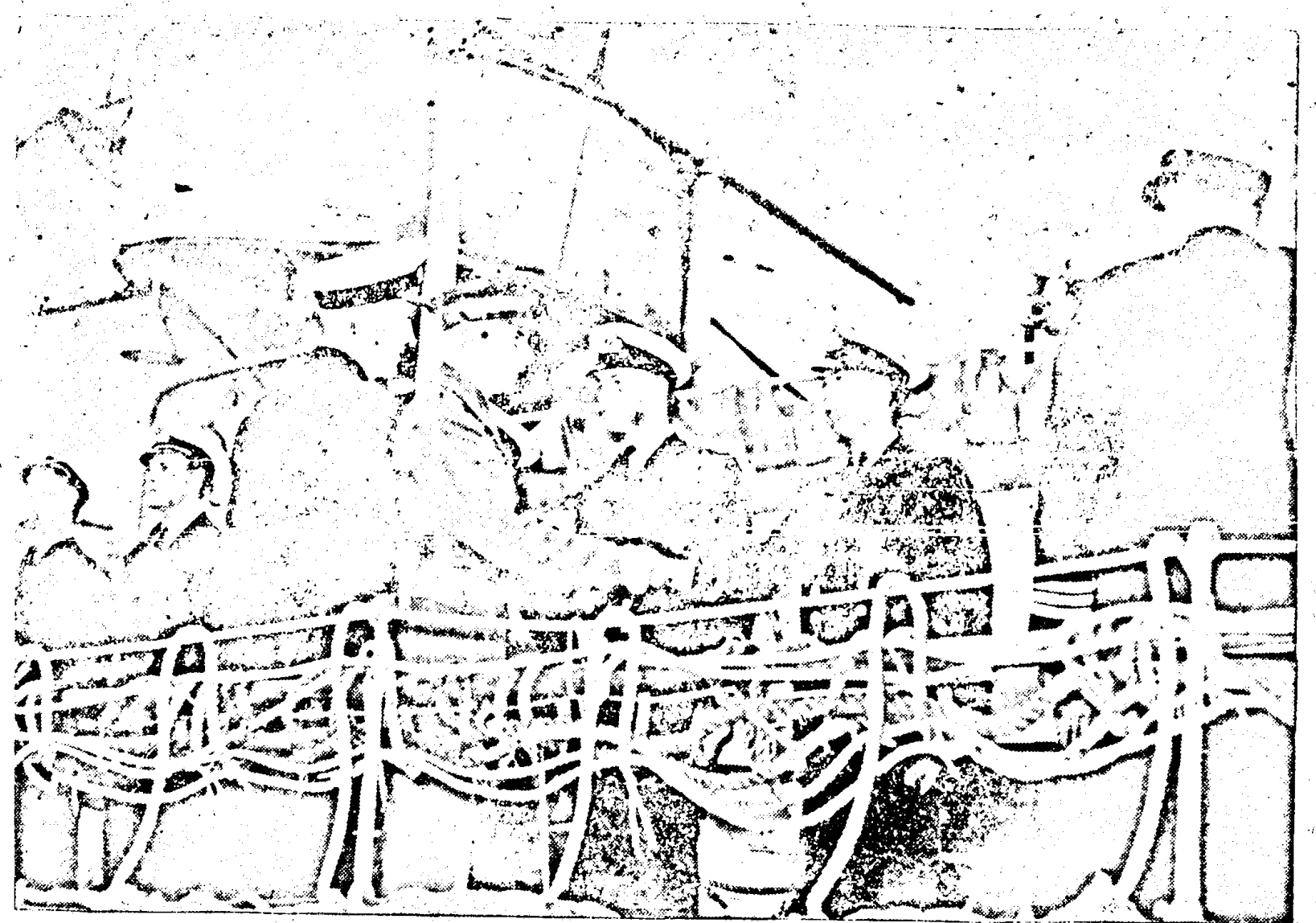
Hoewel de bij dit antwoord overgelegde staat slechts een globaal beeld kan geven van de benoemingspolitiek, bezien van uit het oogpunt van de wenschelijkheid van een bevordering van de aanstelling van Indonesische krachten, toont deze niettemin duidelijk aan, dat zich bij benoemingen in academische betrekkingen een belangrijke verschuiving voltrekt ten gunste van de Indonesiërs, zoals uit het volgende percentageoverzicht moge blijken:

	1935	1936	1937	1938	1939
Europeanen	89%	89%	87%	81%	81%
Indonesiërs	9%	10%	9%	17%	15%

Met betrekking tot den wensch, vervat in de motie-Soetardjo c.s. handhaaft de Regering haar standpunt. Wensch dat de regering onverminderd vast te houden aan de gedragslijn, dat, ongeacht den landaard, diegene een benoeming deelachtig dient te worden, die het best voldoet aan de eischen, welke voor de bekleding van het ambt moeten worden gesteld, de aanstelling van Indonesische krachten heeft haar bijzondere aandacht en haar streven blijft erop gericht het natuurlijk ontwikkelingsproces, hetwelk als resultaat te zien geeft, dat geleidelijk aan een steeds grooter aantal Indonesische intellectuelen een aanstelling in Overheidsdienst verkrijgt, met alle daartoe geëigende middelen te bevorderen.

baseerd op de psychologische wetenschap van de vorige eeuw, waarvan de resultaten reeds geruimen tijd zijn achterhaald door de vorderingen, welke de wetenschap sindsdien heeft gemaakt.

Hierna hadden de aanwezigen gelegenheid voor het stellen van vragen, waarvan door enkelen gebruik werd gemaakt. Het aantal leden van de werkgemeenschap bedraagt thans 65. Voor den handarbeid-cursus, welke reeds dadelijk een aanvang zal nemen, gaven zich een twintigtal deelnemers op.

De Graaf van Athlone, gouverneur-generaal van Canada, begroet officieren aanboord van een torpedojager der Koninklijke Canadese Marine.

NEDERLAND IN DEN FRANSCHEN TIJD

Lodewijk meende het goed

Volkomen mislukte poging om onze taal te verdringen

II.

Het is een grief van Napoleon tegen Schimmelpenninck geweest, dat hij zich de erfelijkheid van het raadschap van Batavia niet wilde laten welgevalen. Als stichter van een dynastie kon hij in een aangrenzend land geen afwisseling van presidenten dulden, schreef een medewerker van het Hoid.

Al spoedig meende Napoleon zich tegenover de zwakke Republiek alles te kunnen veroorloven, ook al verzetten zich Schimmelpenninck tegen het leeghalen van particuliere en winkelhuizen onder voorwendsel, dat Engelsche waren, die echter van binnenlandschen oorsprong waren, moesten worden geconfiskeerd. Voor Napoleon was ten slotte een raadspensionaris onbruikbaar, die nog aan een schijn van onafhankelijkheid geloofde en wezenlijk ten bate van het eigen vaderland wilde regeren. De gezondheid en de blindheid van Schimmelpenninck waren een gereede aanleiding om het koningschap van den koninklijken broeder als overgang tot de inlijving door te zetten. Het scheen overigens de door hun machteloosheid gedemoraliseerde republikeinen waardiger, den grooten Heer — althans voorloopig diens broeder — te dienen dan een volksgunst zou hebben moeten strijden. Lodewijk was een zielige figuur en door zijn gelukkig niet uitgestorven Oranjenhuis om die echter na den val van Napoleon met het den Keizerlijken broeder — dit niet hadden verhinderd, zou hij zich zoo met het Nederlandsche volk hebben verzeeld, dat hij een tweede Bernadotte — afvallige conneftable des rijk — zou zijn geworden, gestel en door zijn rampzalig huwelijk landgenoot, die uit hun rijen was voortgekomen.

In Koning Lodewijk hebben de Nederlanders een vorst gehad, die het beste met hen voorhad en zij hebben ook menigmaal getoond dit te waardeeren. Indien de omstandigheden — de dichtbijzijnde druk van met de dochter van Josephine. Zijn rechterhand was geheel verlamd, zodat hij niet schrijven kon. De gespannen verhouding tusschen de echtgenooten leidde er zelfs toe, dat hij de verhouding tusschen zijn vertrekken en die van de koningin in het paleis te Amsterdam liet dichtzetten.

De Nederlanders dachten, dat met dit koningschap — alhoewel hun opgedrongen — de rust en welvaart zouden wederkeren. Naast deze schare van welmenenden, die geloofden wat zij hoopten, waren de aristocratische en adellijke geslachten met het koningschap ingenomen, omdat een hof met al de schittering en den glans, daar aan verbonden, hen aanlokte. De schitterende koning, die een sieraad van elk hof zou zijn geweest, schonk in den korten tijd van haar verblijf hier te lande aan het hof een groote aantrekkelijkheid. De Fransche taal, die reeds onder de beschaaftde standen der oude republiek de voertaal was, maakte het contact met de geboren Française gemakkelijker.

Lodewijk tegen den Franschen invloed

Het koningschap van Lodewijk viel samen met de ontwikkeling van het Continentale Stelsel, waarvan hij den funesten invloed voor ons land steeds wilde verzuimen, zich daarmede 't misnoegen van den broeder op den hals halend en niet minder doordat hij den Franschen invloed door het verwijderen der Franschen uit zijn omgeving, die evenzoo veel spionnen van Napoleon waren, wel uitschakelen. Zelfs van een gewapend verzet tegen den keizerlijken broeder zou hij niet afkeerig zijn geweest.

Het vertrek in Juli 1810 van den eersten koning, die de Nederlanden gehad hebben, maakte een einde aan de regering van den man, die het goed met het Nederlandsche volk heeft gemeend, doch was tevens het einde van vijftien jaren van worsteling, van vruchtloos kamp tegen den bondgenoot, dien het volk als verlosser had binnengehaald. De overheersching en onderdrukking die tot dien tijd een niet al te hatelijk karakter had gedragen, zou nu eerst recht beginnen. En toch was de korte periode van het Napoleonische bestuur over deze landen noodig om het beginsel der staats-eenheid als het ware het Nederlandsche volk in te branden.

De wetboeken, die den naam van Napoleon ook op juridisch gebied zouden bewaren, traden voor de ontworpen en nauwelijks ingevoerde proefnemingen van Koning Lodewijk in de plaats. Wat de natie onder den invloed van hare vroegere verkeerde staatsinstellingen niet had kunnen tot stand brengen, eenheid van wetgeving, ontving zij thans wederom uit vreemde handen. Napoleon's genie wist ook het burgerlijke testuut met den geest van militaire discipline en hiërarchie te doordringen; zijn wil regeerde het hoogste staatscollege zoo-wel als het kleinste douane-kantoor. Het verleden werd nu volledig uitgewischt; wie Napoleon diende werkte mede, gelijk de uitdrukking luidde, om ons volk volslagen te „denationaliseeren“. Van geen Oranje, geen staatsgezinden, federalisme of unitarisme kon en zou meer sprake zijn.

Er zijn slechts weinige Nederlanders geweest, die onwillig waren den meester van Europa te dienen. De vurigste revolutionairen waren het gewilligst om de aangeboden betrekkingen te aanvaarden. Zij zag verwezenlijkt wat zij jaren lang hadden nagestreefd: staatseenheid, eenheid van wetgeving en van bestuur. Al de afgoden tegen wie zij gestreden hadden vielen op de wenken van den heerscher van hunne voetstukken. Gelijk zij, deden ook de oude tegenstanders, de moderaten, federalisten en vele Oranjegezinden, aan wier invloed voor een deel de mislukking der revolutie was te danken.

Slechts enkele trouwe aanhangers van Oranje, zoals Van Hogendorp en beproefde vaderlanders als Falk, onttrokken zich aan alles en welgeden op eenigerlei wijze deel aan het bestuur te nemen. Dat tal van Nederlanders, die later ook trouwe dienaars van het Koninkrijk der Nederlanden zouden zijn, met de Fransche Regering ingingenom zijn geweest en haar gewillig en trouw dienden vindt zijn voldoende verklaring in de teleurstellingen der toen afgeleopen dertig jaren.

Drie gehate maatregelen.

In de Fransche hoofdamtaren, die door Napoleon met het bestuur over deze landen waren belast, de prins Le Brun en baron d'Alphonse heeft ons vaderland een paar bestuurders gehad, wier streven het was de pijn der inlijving te verzachten en de invoering van de Fransche administratie minder drukkend te maken. Zij hadden echter in opdracht van hun meester drie maatregelen door te voeren, die niet zoo zeer het publieke doch meer het private leven der onderworpenen troffen en zeer veel naat hebben opgewekt: de invoering van de conscriptie, de tiereering der schuld en het continentale stelsel.

Voor de oude republiek, die den strijd in hoofdzaak met huurlingen had gevoerd en voor welke verdediging des lands meer een zaak van de beurs dan der vaderlandsleide was geweest, was een maatregel van het recruteeren van een leger uit de eigen landzaten, welke maatregel na 1815 behouden zou blijven, er eene, die de gemeoederen buitengemeen verontrustte en als uitrammat hatelijk werd ondervonden. Het nageslacht voelt dezen maatregel anders dan de tijdgenoot, die de pijn der verandering voelt en de hand vervloekt, die ze tot stand bracht en doordreef. Het was de toepassing van een gelijkheid, waarmede men in 1795 wel gedweeft had, maar zonder deze te voorzien of te willen.

Dat de tiereering der staatschuld, waartegen Schimmelpenninck en Koning Lodewijk zich zoo hardnekkig hadden verzet, omdat deze onvermijdelijk tot een staatsbankroet moest leiden, een maatregel was, die de gansche burgerij trof en gerechtvaardigden wrok bij de tijdgenooten deed ontstaan, was een gevolg van de eigenaardige financiële structuur, die Napoleon, die terecht bezwaar er tegen maakte — den

buitensporigen schuldenlast van het Koninkrijk Holland onverminderd over te nemen, hier te lande vond. Het staatsbankroet bestond hier reeds voordat de tiereering werd ingevoerd!

Bij den toestand der financiën die reeds twee jaar geen uitbetaling der renta had toegelaten, mocht Napoleon meenen, dat de maatregel — evenals in Frankrijk — veelere verademing dan vermeerdere van druk zou geven. Het tegendeel was echter het geval. De noodlottige gevolgen der tiereering, die zich nog lang zouden doen gevoelen, rechtvaardigden echter den wrok, die vooral dezen, naast onvermijdelijken maatregel bij het gansche volk heeft verwekt.

(Slot volgt).

PROVISIËN en DRANKEN

ER IS GEEN BETERE MELK DAN LITTEP MELK

GESVAPOREERDE MELK
Groot blik 29 ct., half blik 14 ct.

GESTERILISEERDE VOLLE MELE
groot blik 31 ct., half blik 16 ct.

MIXED DRIED FRUIT
(Tutti Frutti) p. gr. bl. f. 0.75

ECHEE HOLLANDSCHE ERWTENSOEP MET WORST.
Groot blik 65 ct.

APRICOT JUICE
3 blikken 81 cent

PRUNE JUICE
3 blikken 72 ct.

ORANGE- AND GRAPEFRUITJUICE
3 blikken 79 ct.

LOGANBERRY JUICE
3 blikken 99 ct.

GRAPEFRUIT JUICE
3 blikken 79 ct.

GRAPE (DRUIVEN) JUICE
3 blikken 99 ct.

MACCARONI WITH CHEESE per bl. 35 ct.
LIVERSPREAD (leverpastel) 3 bl. 76 ct.

POTTED MEAT (vleeschpastel) 3 blikken 30 ct.

SMALL'S AUSTRALISCHE CHOCOLADE REEPEN
10 ct. en 20 ct.

SEMARANGSCHE BESCHUIT NIEUWE SOORTEN GEBAKJES

ZONDAG RIJSTTAFEL

KESAWAN 92
TEL. 1389

FRESE & HOGEWEG — LOYENS & VOLKMAARS

ACCOUNTANTS BELASTING CONSULENTEN

TELEFOON 271 TELEFOON 291

AMSTERDAM — GRAVENHAGE — HAARLEM — ROTTERDAM — BATAVIA — SEMARANG — SOERABAJA — BANDOENG — MEDAN — PALEMBANG

Kantoor KESAWAN 72a, MEDAN (boven Chartered Bank)

POSTZEGEL-HARTSTOCHT LEIDDE TOT DIEFSTAL

Een 44-jarige P.T.T.-ambtenaar-jurist staat terecht

BEROUW KWAM NA DE ZONDE

De Raad van Justitie te Soerabaja heeft in behandeling genomen een zaak van postzegeldiefstal door een Europeeschen philatelist gepleegd bij den postzegelhandel „De Globe“ op Pasar Besar te Soerabaja.

De beklaagde is 44 jaar oud, meester in de rechten en chef van de administratie van den postdienst te Soerabaja.

Sub. 1 primair wordt bekl. ten laste gelegd, dat hij resp. op Zaterdag 9 November en Zaterdag 23 November 1940 in den postzegelhandel „De Globe“ te Pasar Besar ten nadeele van den eigenaar Go Sie Wan in totaal 12 waardevolle Nederlandsche en Ned.-Indische postzegels ter gezamenlijke waarde van circa f 450, met het oogmerk van wederrechtelijke toeigening heeft weggenomen (gestolen) en subsidiair, dat hij deze zegels uit het stockboek, dat hij ter inzage had ontvangen, zich wederrechtelijk heeft toegeëigend (verduisterd).

Sub. 2 wordt bekl. ten laste gelegd, dat hij bij den P.T.T.-dienst te Soerabaja belast met de werkzaamheden van chef der administratie, op 14 October 1940 opzettelijk 53 enveloppen heeft verduisterd. Deze enveloppen waren door de firma Anemaet & Co. aan den P. T. T.-dienst toevertrouwd ter verkrijging van restitutie voor de op de enveloppen geplaatste en reeds afgestempelde frankerzegels. De 53 enveloppen plus zegels vertegenwoordigden een totale waarde van f 5.—.

Verzamelwoede

Pres.: Erkent U schuld?

Bekl.: Ten aanzien van de toeigening van postzegels van „De Globe“ erken ik volmondig schuld, doch t.a.v. die verduistering van 53 enveloppen ontken ik schuld.

Bekl. vertelt dan desgevraagd, dat hij van kinds af aan postzegels heeft verzameld. Nadat hij in 1920 in Indië kwam deed hij er eenigen tijd niet meer aan, maar langzamerhand kwam de verzamelwoede weer bij hem op. In Bandoeng was hij bestuurslid van 'n philatelistenvereniging en toen hij begin Mei 1940 te Soerabaja arriveerde, werd hij ook al spoedig leider van een „rondzendvereniging“ te dezer stede.

Hij kwam geregeld bij „De Globe“ om postzegels uit te zoeken en ook om een „philatelistisch“ praatje te maken met den eigenaar der zaak en zijn vrouw en vooral met den procuratierhouder, den heer De Waal, die bestuurslid was van de „Ned.-Indische rondzendvereniging“.

Bekl.: Ik zat werkelijk dag in dag uit uren lang in de postzegels. Obsessie is misschien een wat te sterk woord.

De diefstal

Op Zaterdagavond 9 November kwam bekl. bij de „De Globe“ met een lijst van postzegels ter waarde van circa f 250, welke hij voor mevrouw v.d. Beyllaardt-Weesels moest kopen. De heer De Waal en mevrouw Tjoen Liong Nio (de echtgenote van den eigenaar) waren uitstendig. De eigenaar zelf (die het minste verstand had van postzegels) verzocht bekl. Maandag terug te komen, doch bekl. stelde voor, dat hij vast een aantal zegels zou uitzoeken opdat de heer De Waal dan de resp. prijzen kon vaststellen. Maandag zou hij terugkomen. Bekl. kreeg toen in de zaak eenige verzamelingen ter inzage. Hij zocht zegels uit voor totaal f 75 tot f 80. Mevr. v.d. Beyllaardt kocht echter hiervan slechts voor een f 17 of f 18.

Pres.: En bij dat bezoek hebt U een zegel weggenomen?

Bekl.: Ja, ik nam een Ned.-Ind. zegel van 5 cent van 1872 ter waarde van f 45 uit het stockboek en stak hem in mijn zak. (Bekl. demonstreert met 't aanwezige stockboek, hoe hij één zegel daaruit losmaakte en in zijn zak stak). Thuisgekomen plakte ik den zegel in mijn eigen album. Ik voelde toen geen gewetenswroeging, dat kwam pas later.

Pres.: Was u in staat om dien zegel te betalen?

Bekl.: Zeer zeker. Ik had een salaris van f 650 per maand. Ik had geen kinderen, geen schulden (wel getrouwd). Ik had 4 verzekeringen, die mij binnenkort zouden worden uitbetaald en ik had ten slotte een groote postzegelverzameling, die een waarde had van 5 tot 6.000 gld.

Een glas water

Pres.: Heeft U bij dat bezoek den heer Go Sie Wan om een glas water verzocht om hem even weg te hebben?

Bekl.: Ik heb hem een glas water gevraagd, omdat ik erge dorst had, maar ik had toen die zegel al weggenomen. Ik was toen zenuwachtig en warm en vroeg daarom wat te drinken.

Pres.: Heeft U dat verhaal verteld van die oude moeder, die de postzegelverzameling van haar overleden zoon wilde voortzetten en waarvoor U postzegels moest kopen?

Bekl.: Ja, maar dat was om de zegels goedkoop te kunnen krijgen, zoals in de handel meer voorkomt.

Pres.: Waarom kwam U op Zaterdagavond bij „De Globe“? Was dat omdat dan alleen Go Sie Wan aanwezig was?

Bekl.: Neen, ik wist niet, dat zijn vrouw én de heer van de Waal naar boven waren. Ik dacht, dat altijd wel één van beide experts aanwezig zou zijn. Maar ik zocht den Zaterdagavond uit, omdat ik dan vrij had en het uitzoeken van postzegels wel eenige uren vergt. Ik had in verband met censuurwerkzaamheden iedereen avond tot half 9 werk, maar Zaterdagavond was er minder te doen.

Later beelde bekl. den heer v.d. Waal op, om hem te waarschuwen, dat er „noodzegels“ waren uitgeschoven.

Pres.: Was dat niet om eens uit te vinden, of hij uw diefstal had ontdekt?

Bekl.: Neen.

Herhaling

Op 23 November, wederom Zaterdagavond, kwam bekl. weer in den postzegelwinkel en ditmaal stak hij een zakje post-

zegels in zijn zak. Op de dagvaarding zijn twee zegels vermeld, die volgens bekl. zijn eigendom zijn, doch enkele andere zegels, die hij in het gestolen zakje vond, staan niet op deze lijst vermeld.

Pres.: Heeft U bij die gelegenheid Go Sie Wan om een sigaar verzocht?

Bekl.: Ja, maar die zegels heb ik pas daarna gestolen. Bovendien behoefde hij zich niet eens om te draaien om een sigaar te krijgen.

Gewetenswroeging

Toen bekl. thuis het zakje open maakte om eens te zien, welke zegels het bevatte, ontwaakte plotseling zijn geweten. Bekl. kan dit gevoel niet goed onder woorden brengen, maar eensklaps drong het tot zijn bewustzijn door, wat hij had gedaan. Hij begreep niet, hoe hij tot die krankzinnigheid was gekomen, doch voelde, dat hij hier iets aan moest doen. Hij besloot met de zegels naar Van de Waal te gaan en hem om vergeving van zijn stomiteit te vragen.

Bekl.: De heele week liep ik met die zegels in mijn zak rond, maar ik durfde er niet toe te komen, ik was er te laf voor.

Maandag 25 November beelde de heer Van de Waal bekl. op zijn kantoor op en deelde hem mede, dat hij een zeldzamen ongetanden zegel van 15 ct. ter waarde van f 300 miste.

Bekl. antwoordde, dat hij hier niets van af wist, doch dat hij op een dag zou aankomen om over een andere kwestie te spreken. Hij kon hier echter niet toe komen.

Bekl.: heeft in de periode, dat hij met de gestolen zegels rondliep, deze nog aan mevrouw v.d. Beyllaardt laten zien en de waarden van enkele zegels genoemd, echter niet die van den ongetanden zegel van 15 ct.

Bekl. deelt mede, dat deze „zegel“ volgens hem geen of slechts geringe waarde heeft, omdat de zegel nergens in een catalogus vermeld staat. Hij vindt, dat de zegel waard is, wat „de gek er voor geven wil“.

Het einde

Pres.: Op 3 December is U bij den officier van justitie geroepen?

Bekl.: Ja, ik kreeg op kantoor telefonisch bericht, dat ik om half 11 bij mr. van de Grampel moest komen. Ik heb den officier toen de zegels, die ik nog steeds bij me droeg, gegeven.

Pres.: Nadat U eerst had ontkent en er geëigend was met fouillerings!

Bekl. verklaart dan nogmaals, dat hij den diefstal van de postzegels van „De Globe“ erkent. Ten aanzien van het twee de punt, de 53 gefrankeerde enveloppen van Anemaet, erkent hij, noch diefstal noch verduistering.

Uit zijn loopbaan vertelt bekl., dat hij tijdens de mobilisatie van 1914—1918 reserves-officier bij het leger is geworden.

Feilen in de L.B.D.-organisatie Sectorcommandanten administreeën zich „dood“

Ook op Zaterdag oefenen!

Bij de behandeling van de Batavia'sche gemeente-begroting voor 1941 heeft het lid der V.C.-fractie de heer Cohen een belangrijk punt gehouden over den L.B.D., naar aanleiding van een vraag in het afdeelvingsverslag om de gemeente bij deze organisatie in te schakelen en wellicht zelfs te komen tot een gemeentelijken L.B.D. Aan het betoog van den heer Cohen is het volgende ontleend.

Zoals men weet luidde het antwoord van B. & W. dat het natuurlijk wel mogelijk is om te bevoegder plaatsen aan te dringen op reorganisatie, doch dat daarvan niet veel te verwachten is. Spr. wil aantoonen dat een zodanige reorganisatie niet wenschelijk is ook niet noodig is, mits op heel korten termijn veranderingen plaats vinden waarvoor reeds voorstellen door een sectorcommandant bij het w.d. Hoofd van den Plaatselijken Luchtschermingsdienst zijn ingediend, in wie spr. het volste vertrouwen heeft dat hij deze materie op de juiste wijze heeft aangepakt en dat hij die tot een goed einde zal brengen.

Spr. zou zich niet op het pad van de critiek begeven wat betreft de oefeningen in November i.l. die zooveel tijd hebben doen opwaaien; deze critiek is voldoende geleverd en zeer terecht, maar de oefeningen hebben ondanks de vele mislukkingen, of misschien wel dank zij die vele mislukkingen waardevolle gegevens verstrekt aan den L. B. D., die er veel leering uit heeft geput.

Men vraagt nu om den L. B. D. voor Batavia een gemeentediens te maken. Dat is voor een gemeenteraadslid-luchtschermwermer heel heel onaanvaardig; het vooruitzicht mede te kunnen werken aan het tot stand komen van een gemeentelijken L. B. D. die zoover de belangen van alle bevolkingsgroepen aangaat, is wel heel verleidelijk. Maar mocht het al eens noodig geweest zijn een dergelijke organisatie in het leven te roepen, dan moet spr. uitdrukkelijk verklaren: nu beslist niet meer.

Wij zijn in oorlog en hebben deze mislukkingen vlak bij de deur en mogen dus niet meer experimenteren met een nieuwe organisatie, maar moeten allen medewerken om de bestaande organisatie te helpen volmaken tot een dienst die volkomen voor zijn taak staat en waartegen het publiek kan opzien als tegen een militaire organisatie.

Maar dan zijn er toch eenige wijzigingen noodig bij de L. B. D., wijzigingen waarvan nu sprake is en die niet veel tijd behoeven te kosten, wijzigingen die goed en met veel spoed moeten worden beëindigd. Daarom voelt spr. zich gerechtigd, aan te geven welke wenschen er nog zijn te vervullen alvorens naar zijn mee-

Voorts studeerde hij voor den P. T. T.-dienst en kwam in 1920 voor dezen dienst in Indië. Later studeerde hij rechten en behaalde den meestersdiploma. Hij is behalve voor een verkeersovertredding nooit veroordeeld geweest.

De tweede affaire.

Daarna kwam punt 2 der ten lastelegging in behandeling.

Betreffende dit punt deelt bekl. mee, dat de firma Anemaet & Co. hier ter stede aan den P.T.T.-dienst een brief had gezonden met een aantal enveloppen, waarop reeds afgestempelde zegels waren geplakt. Deze enveloppen waren gericht geweest aan buitenlandse adressen, die door den oorlogstoestand niet meer bereikbaar waren. De brieven waren toen aan de firma gereturneerd; waarop de firma om restitutie der porti verzocht.

Het verzoek werd doorgezonden naar het P.T.T.-hoofdbestuur te Bandoeng, waarop antwoord werd ontvangen, dat voor het deel der enveloppen, dat Ned.-Indië nog niet had verlaten, restitutie kon worden toegestaan. Dit werd door bekl. aan de firma Anemaet medegedeeld.

Den volgende dag zond bekl. de fa. Anemaet een particuliere briefkaart, waarin hij als philatelist verzocht om de enveloppen, waarvan de porti niet kon worden gerestitueerd, te mogen houden. Bekl. kreeg op dit verzoek geen antwoord; verklaart hij, waarop hij de enveloppen plus de correspondentie met de firma Anemaet mee naar huis nam, met de bedoeling om persoonlijk naar deze firma toe te gaan om zijn verzoek mondeling te herhalen. Hiervan kwam echter door drukke werkzaamheden en ziekte niets.

Pres.: Nam U die brieven van de firma Anemaet met die enveloppen niet mee naar huis om ontdekking te voorkomen?

Bekl.: Neen, want mijn vervanger wist er van af.

Een telefoontje.

Pres.: Er is door de firma Anemaet voor U opgebeld op het postkantoor?

Bekl. dat telefoontje heb ik niet ontvangen. Ik was vermoedelijk afwezig, of de telefoonjuffrouw heeft hem niet te verkeerde afdeling verbonden.

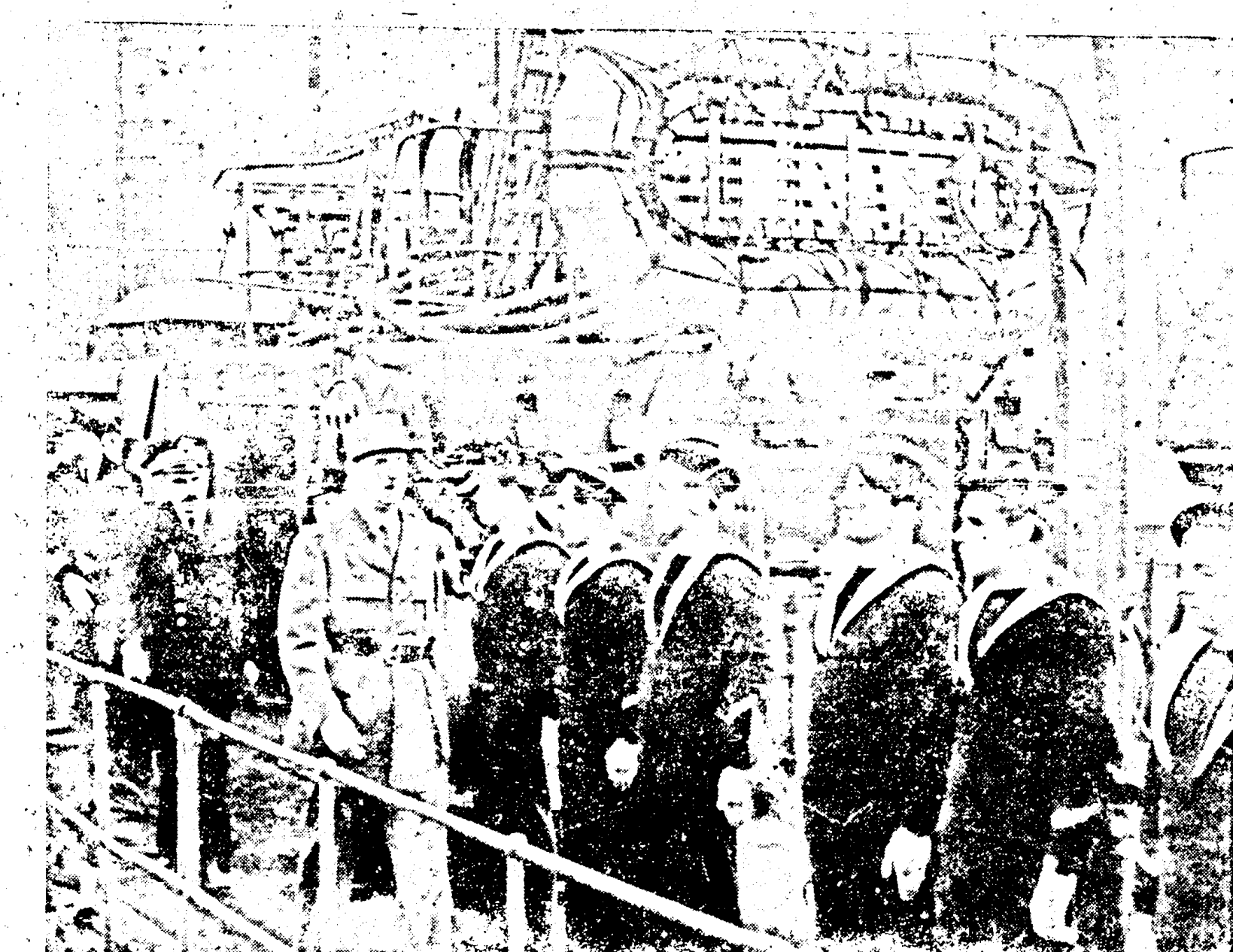
Off.: U ontkent toeigening van die enveloppen. Ontkent U ook verduistering daarvan?

Bekl.: Ja, ik heb ze alleen bewaard, tot dat ik bericht zou krijgen, of ik ze mocht houden of niet.

Getuigenverhoor.

Wij zullen het zeer uitvoerige getuigenverhoor niet op den voet volgen. Een vraag van belang daarbij was, of bekl. de met voorbedachten rade naar „De Globe“ was geweest om postzegels weg te nemen, hetgeen bekl. zelf pertinent ontkende. De procuratierhouder van „De Globe“, zeide, dat bekl. als philatelist zeer wel wist dat hij (de procuratierhouder) op Zaterdagavond nooit in de zaak was, en dat hij later den indruk kreeg, dat bekl. niet uit gebrek aan tijd op Zaterdagavond den winkel bezocht.

Voorts verklaarde deze getuige, dat hij nog veel meer zegels miste, in totaal ter waarde van f 1000.—, maar daarvan geen

Generaal De Gaulle en admiraal Muselier inspecteren de bemanning van een vrij Fransch oorlogsschip.

aangifte heeft willen doen omdat hij geen spoor van bewijs tegen bekl. had.

Ook had deze getuige ontdekt dat één der zegels, welke hij indertijd van bekl. had teruggekregen, verwisseld was tegen een valschen zegel.

Pres.: Heeft U meer van dergelijke gevallen gehoord?

Get.: Ja, ik heb van den heer Lucwel uit Malang ook iets van bekl. gehoord. Hij kwam op 2 Januari mijn winkel binnen-vallen en riep uit: „Ik heb de zaak van mr. v. B. in de krant gelezen en het verwondert me niets. Hij heeft bij de vereniging te Bandoeng ook dergelijke dingen gedaan. Bij den rondzenddienst aldaar zijn zegels zoek geraakt en na een politie-perkara heeft bekl. moeten terugstorten. Verder heb ik van een postambtenaar gehoord, dat v. B. bij het postkantoor wel eens postzegels en kleine geldsbedragen heeft ontvreemd.“

Bekl. ontkent dit alles. Hij verklaart, dat de eenige moeilijkheid, die hij te Bandoeng heeft ondervonden, was dat hij eens op onverklaarbare wijze een boekje met postzegels, dat hij onder zijn berusting had, miste. De vereniging heeft het verlies vergoed. Een politie-perkara is er nooit van gekomen.

van deze opleidingen en daarmee geen enkele bemoeienis te hebben.

Het moet zijn als bij het Leger, waar de recruten worden opgeroepen naar een depot waar zij worden opgeleid voor de troep en dan worden afgeleverd aan den troepen-officier die verder met ze kan oefenen. Dit zal ook voor den L. B. D. de ideale toestand zijn; nu moeten zeven sectoren e.b.o'ers, hulppolitie, brandweerlieden, ordonnanciers opleiden, daarvoor middelen aan middelen menschen ter beschikking stellen voor het opleiden, controleren, aanhooren van klachten en alles wat daar nog bij komt. Er moeten brieven geschreven worden aan degenen die absent waren, er moet proces-verbaal worden opgemaakt. De practijk in één sector wijst uit dat gemiddeld 4 instructeurs met helpers en 4 andere krachten van Maandag tot Zaterdag van ongeveer kwart voor vijf tot zeven uur bezig zijn, week in week uit. Als dit alles centraal geschiedt zal dit onelndig veel minder menschen kosten en naar sprekers inzicht behoort voor dit werk betaald te worden en deskundig personeel te worden ingeschakeld. Bovendien zou er dan eenheid komen in de eischen, te stellen, bij de aanname en aflevering.

Spr. wil nog eens herhalen waar de geheele zaak bij hem om gaat: de sector-commandant moet zich geheel, kunnen wijzen aan zijn oorlogstaak, hij moet zijn sector door en door kennen, geregeld contact hebben met zijn wijkbuurt- en blokkommandanten, met de bewoners van zijn sector, met de hulpstroepen, zodat hij in geval van nood van zijn commandopost uit zijn taak zonder fouten kan uitvoeren.

Dit zijn dus spreker twee wenschen; overname van de administratie en de oefening van de hulpstroepen door het Hoofd L. B. D.

En als de L. B. D. dan ook in staat zal worden gesteld op korten termijn en zonder veel omslag degenen die zich aan hun verplichtingen ten opzichte van de L.B.D. onttrekken te kunnen straffen door invoering van het tuchtrecht, en als er dan een veel grooter, liefs ongellimiteerd aantal zijn verplicht gesteld kan worden voor medewerking, en wanneer dan zooveel die zich nog afzijdig houden van dezen heel belangrijke dienst zich komen aanmelden om mede te mogen werken, als de L. B. D.-ers dan te voorschijn kunnen komen in de zoo noodzakelijke uniforme werkpakken, waarvan er niet één maar zeker wel drie verstrekt moeten worden, indien er geregeld geoefend kan worden, sectors- of wijksgewijs, met goed opgeleide troepen met goed materieel, geen lekke slangen voor de brandweer die een prachtige fontein laten zien maar die geen brand kunnen blusschen en ook geen vuile vuilniswagens voor het vervoer van gewonden, dan zal het publiek in den L. B. D. geen zooveelsten rangsdienst zien, maar dan zal het vertrouwen, dat deze dienst bij de bevolking zoo hard nodig heeft, er zeker komen.

En met dit vertrouwen een veel grootere medewerking die heel noodig is om dezen zoo heel belangrijke dienst, die het leven en goed van ons zal moeten beschermen, die directe hulp zal moeten verstrekken aan

burger-gewonden, die regelen zal moeten optreden als onze militairen en politie hun handen vol zullen hebben op andere plaatsen, te helpen volmaken.

Dit alles kost natuurlijk geld; instructeurs voor de hulpdiensten, administratieve krachten, goed materiaal en vooral niet te vergeten de inrichting van de sector en wijkposten. Een sectorpost waarin commandanten en hulpstroepen gedurende 24 uur per dag aanwezig moeten zijn, behoort goed ingericht te zijn: goede verlichting (natuurlijk onzichtbaar van buiten) goede ventilatie, muskietenvrij met behoorlijke zitplaatsen en slaapgelegenheden, mogelijkheid van proviandeering enz. Een goed geoutilleerde schervrije commandopost. Zoals B. & W. mededeelen vinden zij het ook, evenals de in het afdeelvingsverslag aan het woord zijnde gemeenteraadsliden, onbevredigend dat zij de post van f 30.000.— niet nader kunnen toelichten. Kunnen wij niet aan de directie van den L. B. D. vragen om te beginnen uit dit geld de 7 sectorposten en de vele wijkposten goed in orde te maken en meer uniformen te doen aanmaken? Dat zou practisch zijn.

Spr. verzoekt ook een grooter bedrag dan f 25.— hetwelk nu maandelijks aan de sectorcommandanten verstrekt wordt, voor telefoon, water, licht, bediening enz. Dit is veel te weinig voor een behoorlijk onderhoud.

Geen middagsoefeningen meer

Tenslotte wil spr. nog eens een lans breken voor de defensie Zaterdagochtend; V. O. C. en Stads-wacht hebben die nu al zonder veel moeite van de werkgevers gekregen; laat nu ook de L. B. D. er gebruik van kunnen maken; hiernede zullen veel personeelsmoeilijkheden kunnen worden opgelost, misschien geheel uit de wereld worden geholpen.

En als dit alles kan geschieden dan is er geen gemeentelijke L. B. D. noodig, heen beter, dan is die zeker niet gewenscht; dan kan de tegenwoordige organisatie veel beter werk verrichten omdat zij over geheel Ned. Indië centraal en uniform zal kunnen werken.

En dan kunnen wij ook op dit punt gerust zijn!

Burgemeester Voorneman, zeide ervan overtuigd te zijn dat de wenschen van den heer Cohen, zoo die door het L. B. D.-personeel gedeeld worden, langs den hiërarchischen weg wel bij de directie terecht zullen komen.

Spr. vraagt zich af of hier niet te veel het oordeel van één sectorcommandant spreekt, nl. die van den sector, waartoe de heer Cohen behoort.

Wat het oefenen op Zaterdagochtend betreft heeft spr. den persoonlijke indruk dat 2 maal twee uur oefenen per week voldoende is. Ook dient de heer Cohen niet te vergeten dat het bij V. O. C. en Stads-wacht niet om zooveel menschen gaat als bij den L. B. D., nl. 8.000.

Spr. vreest dat er wel zeer ernstige bezwaren tegen zullen zijn ook al dit personeel elken Zaterdag uit hun betrekking te halen.

Het is helaas een feit dat de L. B. D. nog altijd over gebrek aan medewerking te klagen heeft. Veel propaganda is noodig. Toch dient nu zoo langzamerhand iedereen te weten dat er een L.B.D. is en dat ook het eigen belang vordert, daaraan alle medewerking te verleenen. Een tuchtrecht kan de L. B. D., in tegenstelling tot de andere vrijwilligerscorpsen, nog niet. Het is wel te betreuren dat zij die zich bij den L. B. D. hebben verbonden, nog niet allen inzien dat zij op tijd bij de oefeningen aanwezig dienen te zijn.

De heer Cohen, in tweeden termijn nog terug komende op de Zaterdagse oefening, achtte die heel goed mogelijk omdat het personeel dan door de week 's middags niet meer aan zijn taak zal zijn onttrokken. Onder die omstandigheden zullen de werkzaamheden waarschijnlijk wel over vijf dagen per week verdeeld kunnen worden.

Roover onschadelijk gemaakt

Hij woonde in een grot

Vorige week Woensdag heeft de politie van Tarogong den beruchten recidivist Djoehanta, die reeds maandenlang de dessa-bevolking van Banjoeresmi, Soekadjadi, Djati en Pasawahan van het district Tarogong heeft geterroriseerd, eindelijk

ingerekend, schrijft men uit „Garout aan het „A.I.D.“

De Tarogongsche politie was reeds lang op de hoogte van 's mans misdrijven. Huisraad, geiten, schapen, kippen, ja zelfs de veldte staande oogst viel den recidivist als buit in handen. Uit vrees voor wraak durfde niemand hiervan aangifte doen bij de politie. Zes keeren heeft de man in het gevang gezeten, waarbij zijn straf varieerde van een maand tot twee jaren.

De politie was nu te weten gekomen, dat de dief zich schuil hield in een boven den waterval van Tjitiis gelegen grot, waar hij zijn achttienjarige jonge vrouw hem het leven hielp veraangenamen. Als „adjutant“ fungeerde de negentienjarige Sachia. Ook aan voedsel ontkwam het hun niet; zij konden zich zelfs de luxe veroorloven geregeld kippen- en schapevleesch te eten, alles vanzelfsprekend gestolen buit. Een schuilplaats tusschen twee reusachtige steenen werd handig gevormd tot slaap- en verblijfplaats.

Maandag j.l. werd onder leiding van dea mantri-politie van Tarogong, bijgestaan door een tweetal loerars en andere dessa-bestuursleden, terwijl nog een groot aantal menschen eraan deelnamen, een spannende klopjacht gehouden in de bosschen rondom den Tjitiiswaterval, doch de man was de politie dank zij zijn meerdere terreinkennis te vlug af.

Den daarop volgende dag, Dinsdag gelukte het de politie evenwel Djoehanta's schuilplaats te vinden en tot ieders verbazing vond men daar twee schapen, padi, beddegoed en ander huisraad, welke alle direct in beslag werden genomen. Men zette de pogingen onverdroten voort: eerst in den vroege avond van Dinsdag op Woensdag gelukte het den man te arresteeren in de kampong Dano, heelemaal in het Leleche.

In afwachting van het verdere onderzoek werd hij in verzekerde bewaring gesteld in de districtgevangenis te Tarogong. De vreugde onder de desabevolkning was begrijpelijk; zeer groot: Zondag werd in verschillende kampongs een slamatan gegeven.

Tragisch auto-ongeval

De heer Edu. C. J. Soesman gedood

Een zeer tragisch ongeluk heeft zich, zoals Aneta ons reeds in het kort zende, Zondagnacht afgespeeld op den weg van Soerabaja naar Malang, waar dicht bij Malang tengevolge van een auto-ongeluk de heer Edu. C. J. Soesman werd gedood.

Wij lezen in de „Ind. Crt.“ nog:

De omstandigheden, waaronder dit ongeluk gebeurde waren te tragisch, daar de heer Edu. Soesman, van het bekl. de accountantskantoor aan de Sociëteitsstraat te Soerabaja, zich Zondagnacht na een S.O.S.-omroep wegens den ziekte-toestand van zijn vader, den vroegeren makelaar Edu. Soesman, naar Malang begaf.

De woon tijd per auto naar zijn zieken vader, doch bij het passeeren van een andere auto gebeurde het ongeluk, een botsing met een tegenlegger, in de buurt van Singosari, tengevolge waarvan de heer Soesman Jr. op slag gedood werd.

De stoot kwam zeer hevig aan. Een been en een arm werden verbrijzeld, terwijl zich ook een schedelbasisfractuur voordeed.

Wijlen de heer Soesman, die den leeftijd van 45 jaar bereikte, laat een weduwe en drie minderjarige zoons achter.

Zijn vader is kort na hem overleden.

DE ANTISEPTISCHE

Asepto

75cl.

TOILET-ZEEP

RESERVATUUR

RODE HOND

Poesaka-krissen voor Chiang en Wu

Beroemde Pitrang-wapenen, gesmeed door Djaka Soepa van het rijk Blambangan

Oud contact met China

Aan het einde van een succesvollen goed-will-missie door Java van ruim drie weken (15 October — 6 November 1940) ontving Zijne Excellentie Generaal Wu Teh Cheng, Minister van Overzeesche Zaken van de Chinese Nationale Regeering te Chungking, van een tweetal Huachiao's uit Joego-karta op Dinsdag den 5den November 1940 twee oud-Javaansche poesaka-sabels, waarvan één bestemd was voor den Generalissimus Chiang Kai Shek en de andere voor Generaal Wu zelf.

Het goede voor velen zeker interessant zijn hieronder eenige bijzonderheden te vinden betreffende de aangeboden poesaka-sabels, kennis te nemen van den vervaardiger van deze oude wapens en ten slotte van de symbolische betekenis dezer aanbieding.

Wij ontlepen deze aan een artikel van Ir. Liem Ing Hwie in het „Bat. Nwsbld“.

De scheede (gandar), het scheedeovertrek (brongsong) en het gevest (gagang) zijn van modern Kotta-gedehsch werk, terwijl de kling (wilah) een zeer oud smeedsstuk is, behoorende tot de wapens, welke door Empoe Djaka Soepa van Madjapait zouden zijn gesmeed tijdens diens verblijf in het rijk Blambangan. Deze staan bij de Javaansche wapendeskundigen bekend onder den verzamelaarsnaam: „Pitrag-Blambangan“ en heeten bijzonder „ampoeh“ te zijn d.i. een bijzondere (bovennatuurlijke) kracht bezittende.

De scheede is vervaardigd van tjendana-hout, volgens inheemsche ervaring het meest geschikte materiaal voor het behoud van de kling, daar het in vochtigen toestand geen zuren afscheidt die het roesten bevorderen.

Het scheede-overtrek is een gedreven, zilverwerkstuk met plastische randornamenten naar oud-Javaansche bladmotieven, vervaardigd door Kotta-gedehsche silversmeden. Aan den voor- en achterkant is het middengedeelte glad gelaten, waarop uit bladoud gesneden Chinese karakters zijn vast gesoldeerd. Vier groote Chinese karakters in het midden, ephiteton necessarium van dengene, voor wien het wapen is bestemd; rechts en links daarvan

kleinere karakters vermeldende respectievelijk naam en titel van den verkrijger en namen en plaats van de schenkers. De vier groote karakters op het wapen voor den Generalissimus zijn Fu Hsing Min Tsu d.i. „Hij, die het (Chinese) volk heeft doen herrijzen“, respectievelijk die op de sabel voor Generaal Wu Wei Kuo Kan, Ch'eng, d.i. „Hij, het bolwerk van het (Chinese) rijk.“

Het gevest is een massief gedreven zilverwerkstuk, voorzien van een plastisch bloemornament (kembang semangie). Aan den buitenkant van den beugel is een afbeelding van de twaalf-stralige zon, het embleem van de Chinese Nationale Regeering.

De kling is van het rechte model (dapoer: pedang leres), aan één zijde scherp, terwijl het pamor-motief, zoogenaamd „adeq“ is: De vervaardiger is als eerder gezegd: Empoe Djaka Soepa, Pangéran Sendang Sidajoe. Het tijdstip van vervaardiging kan gesteld worden op het midden van de vijftiende eeuw en wel tijdens Djaka Soepa's verblijf in het rijk Blambangan na het hervinden van de heilige poesaka-kris van Madjapait, de Kjai Sengklat.

Persoon van Djaka Soepa.

Gaan wij thans over tot de bespreking van dezen beroemden wapensmid, dan rijst bij ons allereerst de vraag: wie is toch deze Djaka Soepa, wiens naam tot heden ten dage slechts met eere en hoogachting wordt genoemd, en wiens smeedkunst de geestdrift van de meest verwende wapenenthousiasten kan doen ontvlammen? De Panitkadga, een Javaansch handboek voor kris-onderzoek, zegt van dezen Empoe: Sareng wonten ing Blambangan, Empoe Pitrag kaseboet Empoe Rambang, misoe woeng bagoes warninpoen, jen damel doe woeng ampoehpoen anglangkoengi.

Dan, in de tweede plaats: wanneer heeft Empoe Djaka Soepa geleefd, i.e. wanneer heeft hij zijn magisch-kragtige wapens gesmeed?

Omtrent deze haast legendarische figuur uit het bloeitijdperk van de edele wapensmeedkunst doen verschillende in details sterk van elkaar afwijkende verhalen, welke door de eeuwen heen van mond tot mond zijn overgeleverd. Al deze verhalen hebben echter de volgende kern gemeen:

1. dat aan Empoe Djaka Soepa was opgedragen te zoeken naar een aan den Vorst van Madjapait ontstolen poesaka kris van groote waarde, welk wapen naar men zei den bezitter de regeering over het heele land kon verzekeren;

2. dat hij erin geslaagd was de gezochte poesaka-kris in het rijk Blambangan terug te vinden en deze weder in het bezit te stellen van den Vorst van Madjapait;

3. dat hij als belooning voor deze daad een bloedverwante van den Vorst tot vrouw kreeg en verheven werd tot Pangéran Sendang Sidajoe. (Sendang is de naam van het woud rondom de plaats Sidajoe).

Zooals eerder gezegd: om deze kern heen zijn in den loop der tijden allerhande verhalen geweven ter meerdere glorie van den bijzonderen wapensmid, verhalen, welke voor oningewijden in het labirynth van de Javaansche babads en mondelinge overleveringen uitermate verwarrend zijn.

Het verhaal

Hieronder zij één der vele variaties van de mondelinge overlevering opgetekend.

Onze zagsman begon zijn verhaal met uit te wijden over de geboorte van de waardevolle poesaka-kris van Madjapait, welke volgens hem de Kjai Sengklat zou zijn, die den bezitter daarvan de regeering over het rijk heette te verzekeren. Terloops zij hier medegedeeld, dat deze poesaka-kris djongbiroe en in de Serat Kanda Sumelang Gandring van de dapoer Djalak heet, terwijl de Kjai Sengklat volgens genoemde Serat Kanda pas later en wel door den in Blambangan geboren zoon van Djaka Soepa t.w. Djaka Soera is vervaardigd.

Soenan Kalidjaga gaf eens aan Kjai Soepa van Toeban de opdracht voor hem een Kris-santri te smeden en gaf hem daartoe een stuk metaal ter grootte van een „kentos“ (ontkiemende kern van een kokosnoot).

Kjai Soepa maakte den opdrachtgever opmerkzaam op de ontoereikendheid van de grondstof, waarna Soenan Kalidjaga haar in een metaalberg veranderde en Kjai Soepa door een en ander overtuigd werd van de betrekkelijkheid aller dingen. De metaalberg werd weder in het stukje van eerdergenoemde grootte herschapen, waarop Kjai Soepa zich aan het werk zette.

Tot misnoegen van Soenan Kalidjaga maakte Kjai Soepa inplaats van de bestelde Kris-santri een kris van bijzonder model, de Kjai Sengklat. Eerst daarna maakte hij voor Soenan Kalidjaga uit hetzelfde stukje metaal, dat onuitputtelijk bleek, de gewenschte Kris-santri.

De Babad Tanah-Djawi zegt hiervan het volgende:

Soenan Bonang ontbood eens Ki Soera uit Toeban en droeg hem op uit een staf, dien hij hem gaf, een besnidenismesje te vervaardigen; de smid nam de opdracht aan, maar voerde die op eigen wijze uit: hij maakte uit den staf geen werktuig voor de besnidenis, maar een kris, of liever twee krissen van verschillende soort: de Sengklat en de Pasopati.

Na deze inleiding ging onze zagsman als volgt voort.

Groote consternatie heerschte aan het Madjapaitische hof: de heilige poesaka-kris, de Kjai Sengklat waarvan het gezag afhankelijk heette te zijn, bleek op onverklaarbare wijze te zijn verdwenen. Terneer-geklagen door dit verlies riep de Vorst, al de rijks-grooten empoe's en ambtenaren van het heile land bijeen om hen van een en ander op de hoogte te brengen. Een groote belooning werd uitgelooft voor den- gene, wien het zou gelukken de Kjai Sengklat terug te brengen. De jeugdige Empoe Djaka Soepa nam de niet makkelijke taak op zich en trok volledig toegerust door den Vorst, in Oostelijke richting door het rijk. Na onderweg vele wederwaardigheden te hebben meegemaakt; na het bedrijven van een langdurige ascese op de Smeroe, waar hem in een droom de vindplaats werd geopenbaard, kwam Djaka Soepa in het rijk Blambangan.

Daar vervolgde hij zich bij de empoe's van den Vorst en kreeg de nederige functie van „pandjaq“ (smidsknecht) onder den schuilnaam: Pitrag. Door zijn bijzondere gaven vooral in het smeden van verschillende wapens trok Pandjaq Pitrag alras de aandacht van de hof-empoe's.

Eens op een bijeenkomst van den Vorst en de gezamenlijke empoe's gaf één hunner een demonstratie van de bijzondere boven-natuurlijke kracht van zijn steekwapen door daarmede met een lichten prik een vurigen hengst van den Vorst te dooden. Pandjaq Pitrag lachte bij het zien van dit tooneel. Op de vraag van den Vorst naar de reden van zijn minachtenden lach, antwoordde Pandjaq Pitrag: „Heer, bij ons in Madjapait kan ieder klein kind zulks doen: daar hoeft men geen empoe voor te zijn! Maar te zorgen, dat het gedooide paard weder tot leven komt, dat is slechts voor den uitverkorene weggelegd“. De daad bij het woord voegend, stiet Pandjaq Pitrag met zijn wapen het gedooide paard, waarop het onmiddellijk opstond en springlevend weg-draafde. Door deze demonstratie van zijn magische kunnen werd Pandjaq Pitrag verheven tot empoe en steeg bijzonder in aanzien bij zijn collega's.

Op een anderen dag ontbood de Vorst zijn empoe's en gaf als zijn wensch te

kennen gaarne een kopie te willen hebben van de heilige poesaka-kris van Madjapait, de Kjai Sengklat, welke in zijn bezit bleek te zijn. Toen alle andere empoe's te kennen hadden gegeven: dat zij daartoe onmachtig waren, verklaarde Empoe Pitrag in staat te zijn de ver-lange kopie te vervaardigen, beseffend, dat hij deze zeldzaam gunstige kans om zich van de hem door den Madjapaitischen Vorst opgelegde taak te kwijten, niet onbenut voorbij mocht laten gaan.

Op zijn uitdrukkelijk verzoek werd voor hem een hut aan den kant van een rivier gebouwd, waarin hij geheel in afzondering de gevraagde kris wenschte te smeden. Toen de hut klaar was, werd de afgesloten kris, waarin zich de Kjai Sengklat bevond, midden-in opgesteld, terwijl erom heen honderden dienaren van den Vorst voor de veiligheid van de poesaka-kris waakten. Midden in de nacht bracht Empoe Pitrag door zijn tooverkracht de wakers in slaap, haalde Kjai Sengklat op magische wijze uit de gesloten kist tevoorschijn en verborg ze onder een grooten steen in de nabij gelegen rivier. Daarna vervaardigde hij twee krissen naar het model van de Kjai Sengklat, welke als twee druppels water op elkaar geleken. Den volgende dag bracht hij de twee krissen bij den Vorst, die, volkomen verast door dit staalte van wapensmeedkunst, hem vroeg, of hij ook wist te zeggen, welke van de twee wel de echte Kjai Sengklat was. Empoe Pitrag antwoordde hierop, dat hij eveneens de beide krissen niet van elkaar kon onderscheiden. Als belooning voor deze daad kreeg Empoe Pitrag een bloedverwante van den Vorst tot vrouw.

Het heet voorts, dat Empoe Pitrag in dezen tijd van zijn verblijf in Blambangan verscheidene wapens zou hebben gesmeed, welke alle door bijzondere bovennatuurlijke kracht („ampoeh“) uitmunten. (De poesakasabels voor Generalissimus Chiang en Generaal Wu behooren tot deze wapens.) De Javanen schrijven de bovennatuurlijke eigenschappen toe aan de omstandigheid, dat Empoe Pitrag zich toen, namelijk na het behaalde succes van het hervinden van de Kjai Sengklat, op het toppunt van zijn magische glorie bevond en overdracht moest hebben plaats gehad—van deze geaccumuleerde kracht op de door hem in die periode gesmeede wapens.

Na eenigen tijd aldus in Blambangan werkzaam te zijn geweest verliet Empoe Pitrag zijn vrouw om — gedachtig aan het doel van zijn missie — weder naar Madjapait terug te keeren. Zijn vrouw, die juist in blijde verwachting was, kreeg van hem bij het afscheid de opdracht, om, mocht zij een zoon baren, dezen Djaka Soepa te noemen, terwijl zij in het geval van een dochter vrij was in haar keus. Daarop haalde Empoe Pitrag de Kjai Sengklat uit de geheime bergplaats onder den steen te voorschijn en kwam na een voorspoedige reis behouden in Madjapait terug.

De Vorst van Madjapait verheugde zich uitermate over het behaalde succes en gaf hem een stuk land genaamd Sendang met de plaats Sidajoe.

Voorts gaf de Vorst hem een zuster van zijn gemalin tot vrouw en verleende hem bovendien den Pangéranstitel, zodat van dien tijd af Empoe Djaka Soepa zich mocht noemen: Pangéran Sendang Sidajoe.

En vreugde en tevredenheid keerden terug in het rijk Madjapait.

Weg-oh

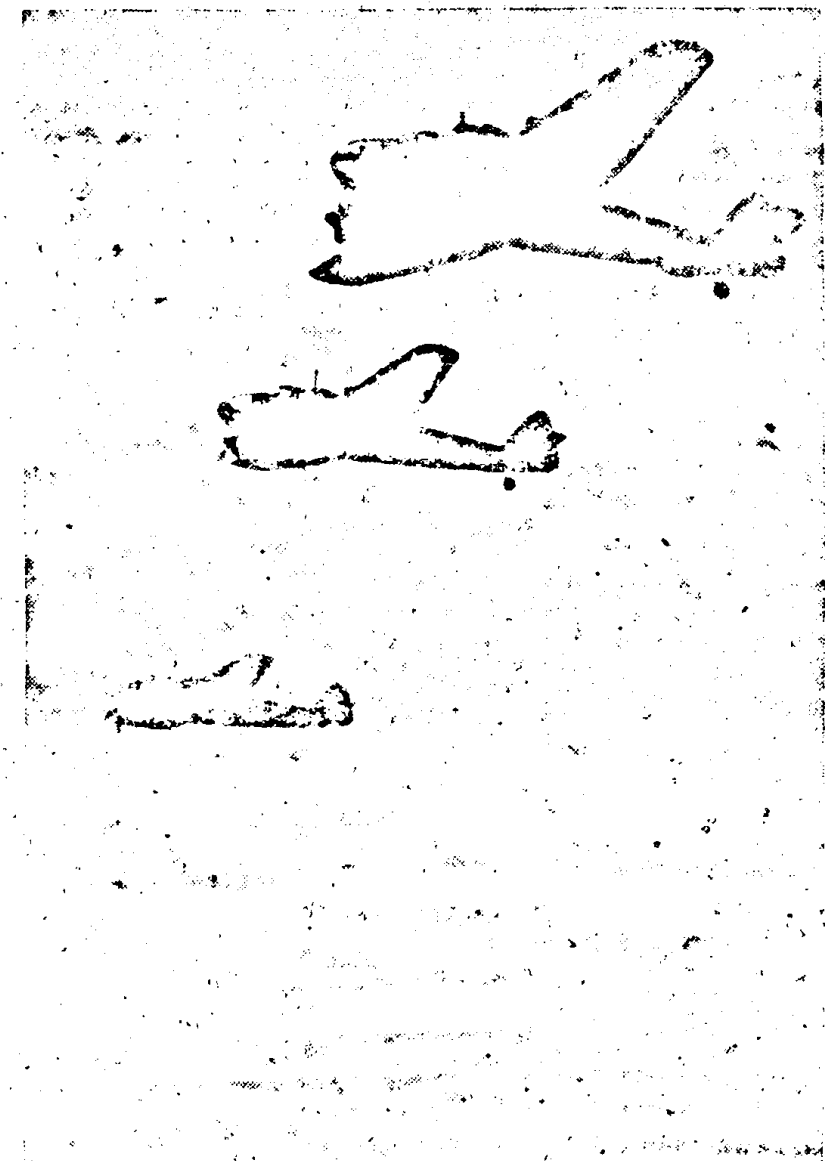
Er ligt een symbool in dit verhaal van de Kjai Sengklat besloten. Immers, de Kjai Sengklat stelt daarin voor het begrip gezag, prestige, vertrouwen van het volk in de regeering. De regeering staat en valt met het bezit van de Kjai Sengklat. En het was aan Djaka Soepa beschoren, door de succesvolle wijze, waarop hij de hem opgedragen taak had volbracht, den Madjapaitischen Vorst het gezag over het rijk te hergeven en het land daardoor weder tot bloei te brengen.

We zouden in dezen zin de „goodwill-missie van Generaal Wu met die van Djaka Soepa willen vergelijken. Door Generalissimus Chiang opgedragen naar het verre Java te reizen om den sedert eeuwen, we kunnen haast zeggen sedert de roemruchtige goodwill-reizen van Cheng Ho in de 15e eeuw, verloren gegane band tusschen China en de Hua-chiao's te herstellen, is Generaal Wu in zijn missie volkomen geslaagd.

Symbolisch gesproken, heeft Generaal Wu het verloren gegane wapen hervonden. En met de aanbieding van de poesaka-sabels van Djaka Soepa hebben de twee Hua-chiao's dezen herstelden band willen symboliseren.

Het is de innige wensch van de schenkers, dat de Pitrag-wapens, eeuwen geleden door den met een gelijkwaardige missie belaste Empoe vervaardigd, nog dezelfde magische kracht mogen bezitten als toen zij in het oude rijk van Blambangan onder de vaardige hand van Djaka Soepa werden geboren. En dat de door Generaal Wu hervonden band tusschen China en de Hua-chiao's ertoe moge bijdragen aan het eeuwige Rijk van het Midden het oude gezag en de roemrijke glorie te hergeven op even onfeilbare wijze als de Kjai Sengklat dit aan Madjapait deed.

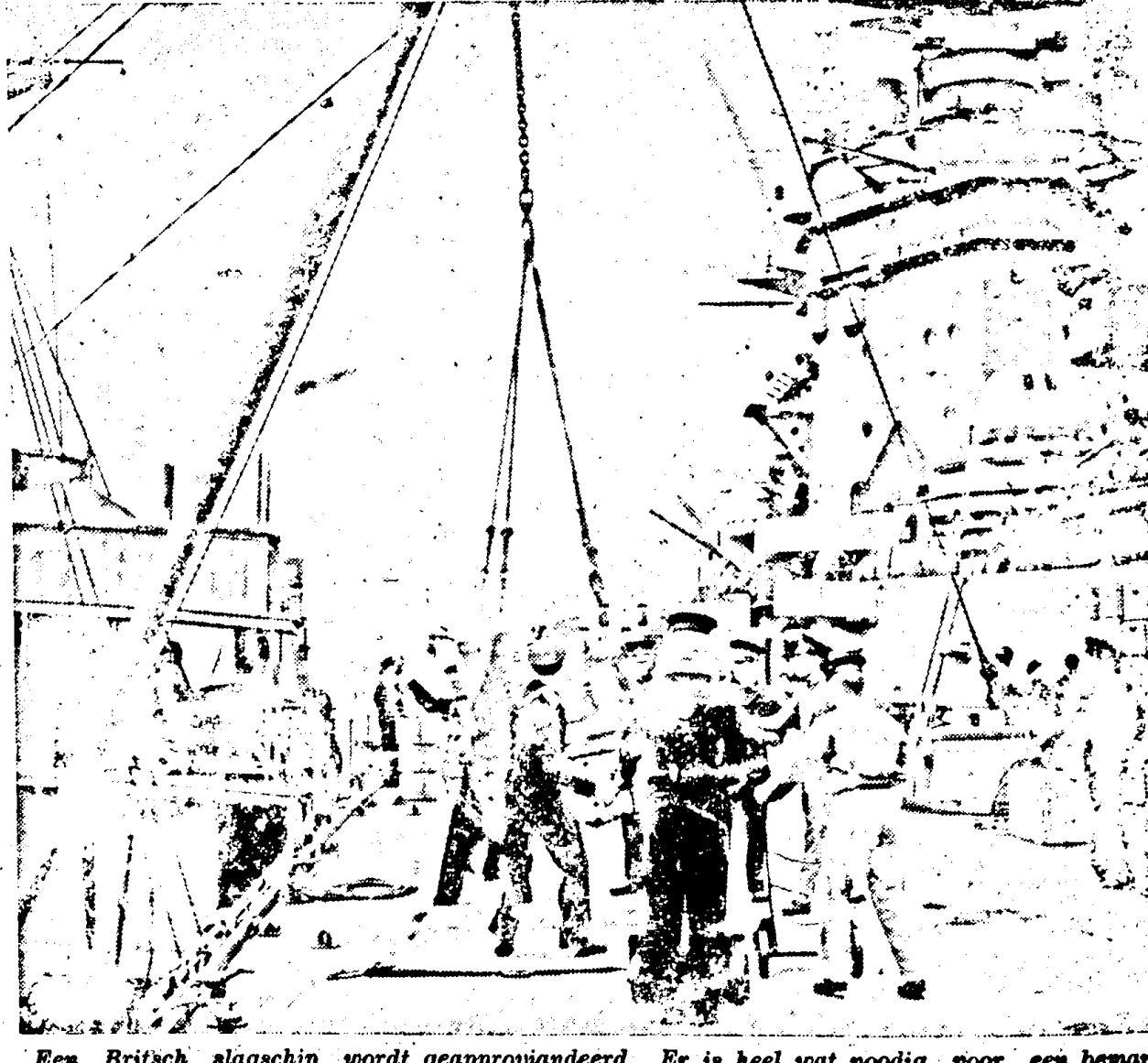
Nieuwe bommenwerper van de R.A.F. „Broodjes” voor de Italianen

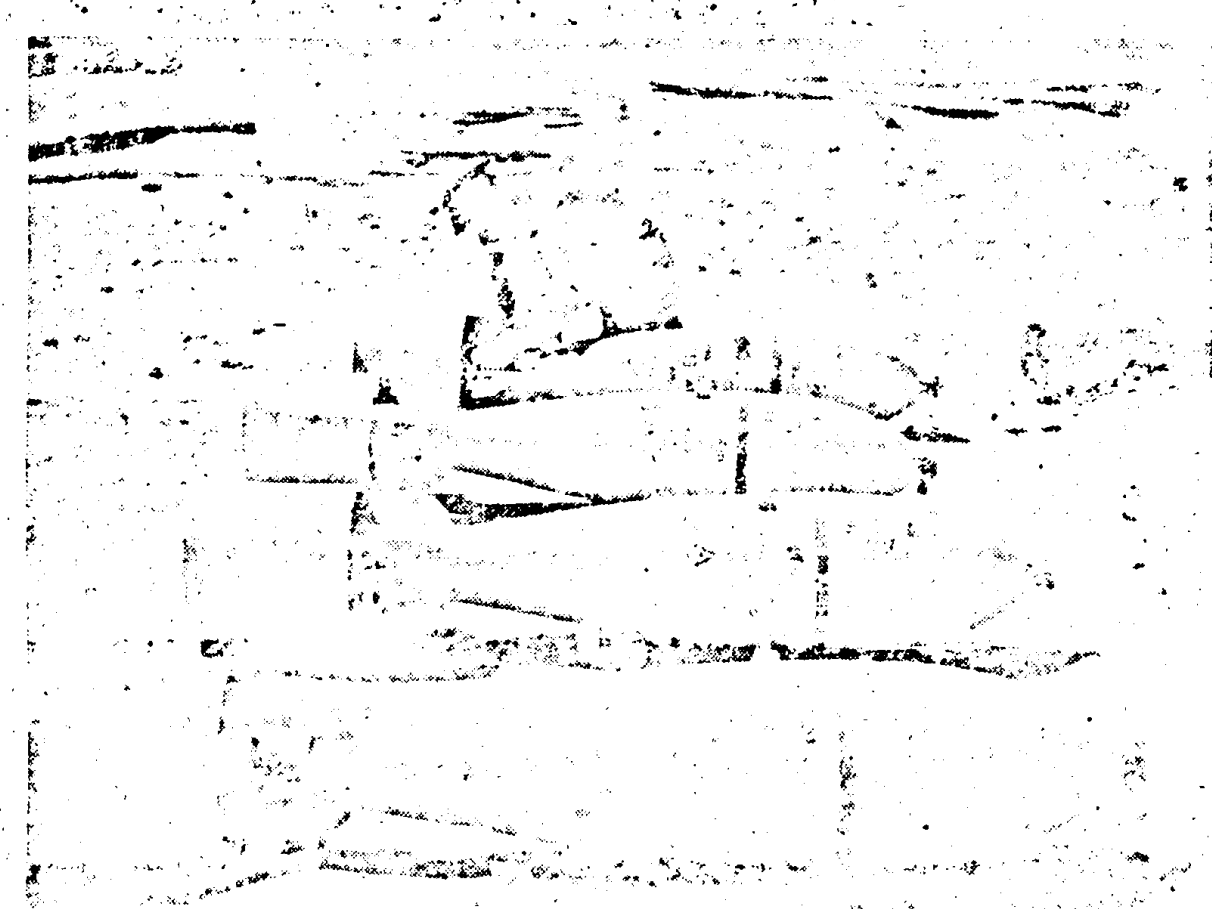
Een nieuw type bommenwerper van de R.A.F.: de Beaufort Bristol, hoofdzakelijk bestemd om jacht op vijandelijke onderzeeërs te maken. (Copyright „De Sumatra Post“ — Nadruk verboden).

Een van de 15 Italiaansche toestellen, welke op 11 November boven Engeland werden neergeschoten. (Copyright „De Sumatra Post“ — Nadruk verboden).

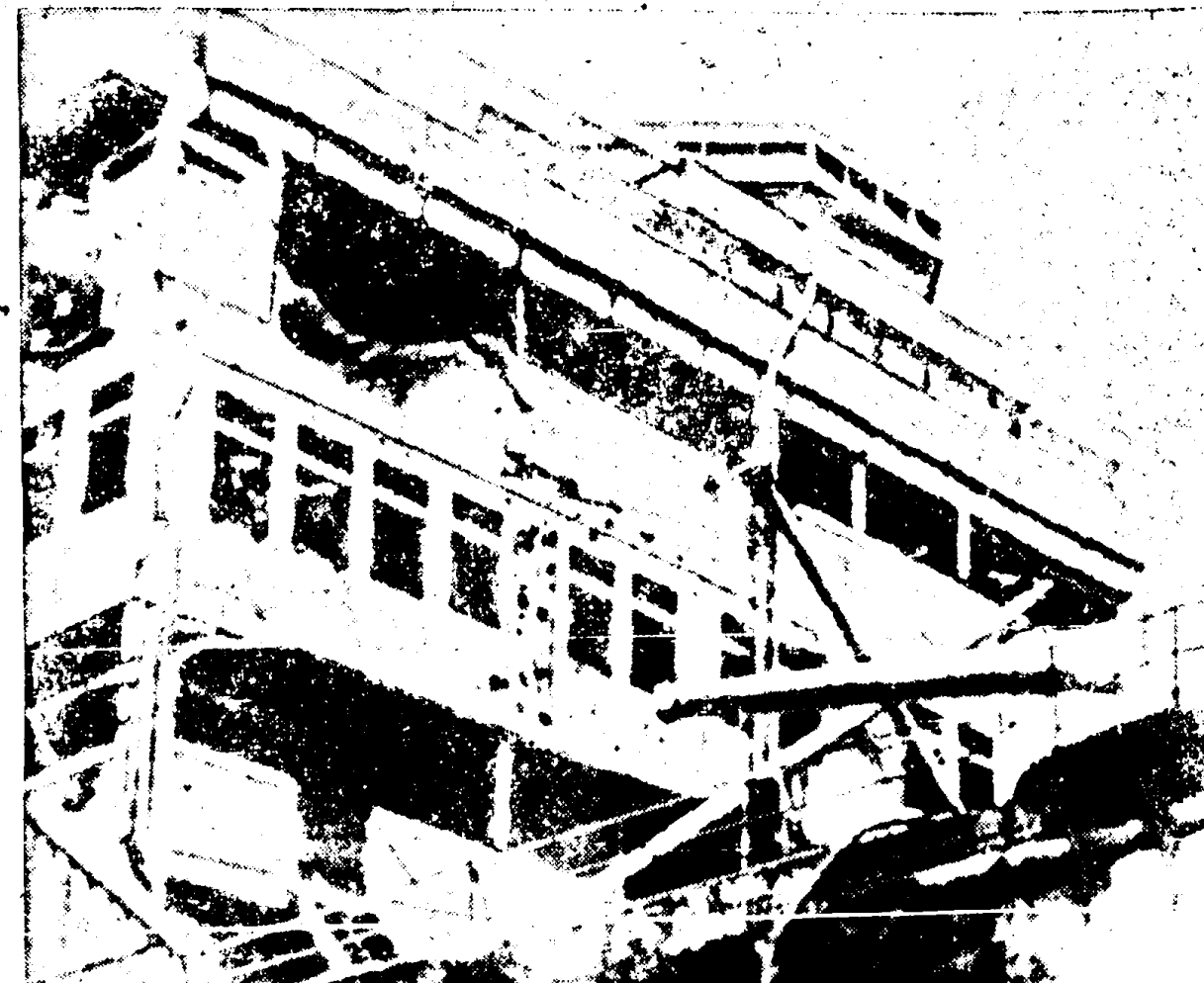
Een Britsch slagschip, wordt geapprovandeerd. Er is heel wat nodig voor een bemanning van 1500 koppen gedurende een kruistocht van drie maanden. (Copyright „De Sumatra Post“ — Nadruk verboden).

Broodjes voor de Italiaanders: zorgvuldig worden de vliegtuigbommen voor de s.v. rüds in de Westelijke woestijn geprepareerd. (Copyright „De Sumatra Post“ — Nadruk verboden).

Bij de Britsche marine worden elk jaar verscheidene jongemannen wegvogjs gemaakt in de technische vakken, waarna zij dan belast worden met het toezicht op vitale onderdelen der vloot. Hierboven de les in het doorbranden van metaal met de acetyletbrander. (Copyright „De Sumatra Post“ — Nadruk verboden).

Een foto van den Britsche hulpkruiser „Carnarvon Castle“, welke naar gehavend de haven van Montevideo is binnengelopen, na een vijandelijken aanval te hebben doorstaan. De aan-gerichte schade is duidelijk te zien. Op den voorgrond een der swaam kanoenen van het schip. (Copyright „De Sumatra Post“ — Nadruk verboden).